

Überblick über die THESAURUS-Editionen

This is an OCR-scan of the book *Sigla Latina in Libris Impressis Occurrentia* by Marek Winiarczyk. Any typographical errors should be considered the result of the scanning process and are within the responsibility of the CAMENA editorial staff. We are publishing this text by kind permission of Prof. Winiarczyk.

A - B - C - D - E - F - G - H - I - K - L - M - N - O - P - Q - R - S - T - U - V - W - X - Y

A

A. 1. Academia; 2. academicus; 3. addictissimus /addictus/; 4. adfulgente (gratia); 5. adiutore (Deo); 6. adiuvente (Deo); 7. admodum; 8. Adolphus; 9. adspirante (Deo); 10. agens (vices); 11. Aloysius; 12. Ambrosius; 13. amplissimus; 14. amplitudo; 15. ancilla; 16. Andreas; 17. Anhaltinus; 18. annuente (Deo); 19. Annuntiatio; 20. Antonius; 21. apostolicus; 22. archiepiscopus; 23. assistente (Deo); 24. Assumptio; 25. archidux; 26. auditores; 27. Augustanus; 28. Augustinianus; 29. Augustus; 30. Aulus; 31. auspice (Deo); 32. auspicius; 33. Austria; 34. auxiliante (Deo); 35. auxilium; 36. ave

A. /a./1. ab; 2. abbas; 3. abbatissa; 4. acta; 5. actor; 6. actuarius; 7. amen; 8. amicus; 9. amor; 10. anima /animus/; 11. annus; 12. ante; 13. ara; 14. archiater; 15. area; 16. ars; 17. auctor; 18. aut; 19. autem

a. 1. absque; 2. ad

A^o anno

AA. 1. Archidux Austriae; 2. artium (magister)

AA. /AA/ 1. auditores; 2. Augustiniani ab Assumptione (Pia Societas Presbyterorum ab Assumptione Beatae Mariae Virginis)

a.a. ad acta

AAA. Ave, amice, abi

A.aA. Augustiniani ab Assumptione (v.AA.)

A.ab O.R. anno ab orbe recuperato /redempto/

aAbr. anno Abrahami (ab anno 2016 a.Chr.)

AA.C. ante auditam causam

AA.C. /a.a.C., A.a.C./ anno ante Christum

a.a.Chr. anno ante Christum

a.a.Chr.n. anno ante Christum natum

AA.C.N. /a.a.C.n./ anno ante Christum natum

Aa.C.N. anno a Christi natali /nativitate/

A.AE.C. anno aerae Christianae /Christi/

a.ae.c. anno aerae communis

A.AE.R. anno aerae redemptae /redemptionis/*

A.aer.vulg. anno aerae vulgaris

A.AE.V. anno aerae vulgaris

AA.LL.C. /AA.L.L.C./ artium liberalium cultor

AA.LL.&P.D.&P. artium liberalium et philosophiae doctor et professor

AA.LL.M. artium liberalium magister

AA.L.M. Apud agrum locum monumenti

AA.M. artium magister

AA.M.D.H. Archidux Austriae, Magnus Dux Hetruriae

AA.P. Amicus amico posuit

AA.P.V. anno a partu Virginis /virgineo/

AA.Rep.Sal. anno a reparata salute

AA.RR.CC.DD. Admodum Reverendi Clarissimi Domini

AAS. Acta Apostolicae Sedis (ab a. 1909)
AA.S.L.M. Apud agrum sibi legavit monumentum
AA.V.C. /a.a.u.c./ anno ab Urbe condita
AAustr. Archidux Austriae
A.B. 1. Amicus bonus; 2. Archiepiscopus Bremensis; 3. artium baccalaureus
A.B. /a.b./ aurea bulla
ab. abiit
A.BA. /ABA/ Antoniani Benedictini Armeni (Mechitaristae)
Abb. 1. abbas; 2. abbatisa
Abb.Gen. abbas generalis
abbr. abbreviatura
ab et. ab eterno /aeterno/
ab exec. ab executione
AB.F.S.S.S. Amico benemerenti fecit sepulcrum suprascriptum /suo sumptu/
ab init. ab initio
ab int. ab intestato
abl. ablativus
A.B.M. 1. Amicis benemerentibus; 2. Amico benemerenti
AB.M.C. Amico benemerenti monumentum condidit
AB.M.F. Amico benemerenti monumentum fecit
AB.M.V. Annuntiatio Beatae Mariae Virginis
ab O.C. ab orbe condito
Abr. Abrahamus
abs.re. absente reo
Ab U.C. ab Urbe condita
A.C. 1. Adiuvante Crucifixo; 2. anno Christi /Christiano, Christianorum/; 3. ante Christum; 4. Archiepiscopus Coloniensis; 5. Augustana Confessio; 6. Auspice Christo
Ac. /ac./ academia
a.c. 1. anni currentis /anno currente/; 2. ante cibum; 3. ante correctionem /correcturam/
A.C.A. Augustanae Confessioni addicta (ecclesia)
Acad. /acad./ 1. academia; 2. academicus
Acad.Berol. Academia Berolinensis
Acad.Cantab. Academia Cantabrigiensis
Acad.Crac. /Cracov./ Academia Cracoviensis
Acad.Francof. Academia Francofurtana
Acad.Fr.P.P. Academiae Francofurtanae professor publicus
Acad.Lugd.Bat. Academia Lugduno Batava
Acad.Monac. Academia Monacensis
Acad.Nat.Cur. Academia Naturae Curiosorum (fund. a. 1652)
Acad.Reg. Academia Regia
Acad.Reg.Boruss. Academia Regia Borussia
Acad.ScientPetropol. Academia Scientiarum Petropolitana
Acad.Synd. Academiae syndicus
Acad.Typ. /Typogr./ Academiae typographus
acc. 1. accedit; 2. accepi /-it/; 3. acceptus; 4. accessit; 5. accusativus
accred. accreditarius
A.C.E. anno Christianae aerae /epoches/
A.C.F. Amoris causa fecit
ac.g.n. Ad cetera generalia nego
a.Ch. 1. anno Christi; 2. ante Christum
a.Ch.n. ante Christum natum
a.Chr. 1. anno Christi; 2. ante Christum
a.Chr.n. ante Christum natum
A.C.I. Augustana Confessio Invariata (a. 1530)
A.C.N. anno Christi nati

a.C.n. ante Christum natum
acol. acolitus
a.Cons. /cons./ a consiliis
a.cr. anni currentis
Acred. acreditarius
A.C.S. 1. anno Christianae salutis; 2. anno Christi Salvatoris
A.C.T. Amantissimus /amicus/ curavit titulum /condidit tumulum/
Act.Ap. Acta Apostolorum
Act.C.C. Acta Concilii Constantiensis
Actt.SS. Acta Sanctorum
Actuar. actuarius
actuar.Fac.Jurid. actuarius facultatis iuridicae
A.C.V. 1. a claro viro; 2. a condita Urbe
A.D. Anima dulcis
A.D. /a.d./ 1. Anno Domini; 2. aqua destilata
Ad. 1. adsector; 2. adstitit
a.d. ante diem
a d. a dato
ad. 1. addatur /addantur/; 2. addatus /addandus/ Adtus advocatus
Adalb. Adalbertus
AD.A.M. Adiuvante Dei auxiliatrice manu
ad baln. ad balneum
Ad B.V.M.H. Ad Beatae Virginis Mariae honorem
Add. addictissimus
add. 1. addatur /addantur/; 2. addatus /addandus/; 3. adde; 4. addidi /-it/
ad dep. ad depositum
addict. 1. addictio; 2. addictus
Adf.Chariss.fac. Adfini charissimo faciebat
Ad D.O.M.G.B.M.V.M.Hon. Ad Dei Optimi Maximi gloriam, Beatae Mariae Virginis Matris honorem
ad eund. ad eundem (gradum)
Adfin. adfinis
ad fin. ad finem
ad gen. ad generalia
ad gen.neg. ad generalia nego
adhibend. adhibendus
ad hon. ad honorem
A.D.I. anno Dominicae incarnationis
Adj. /adj./ adiectivum
Adj. /adj.
adi. /adiunctus
ad inf. ad infinitum
ad init. ad initium
ad int. ad interim
A.D.K. ante diem Kalendarum
ad l./lib./ ad libitum
ad litt. ad litteram
ad loc. ad (hunc) locum
Adm. /adm./ 1. administratio; 2. administrator; 3. admirabilis; 4. admodum
ad m. 1. ad mandatum; 2. ad manum /-us/
ad man. ad manum /-us/
ad mand. ad mandatum
Ad Mand.Sac.Caes.Reg.M.proprrium Ad mandatum Sacrae Caesareae Regiae Maiestatis proprrium
ad marg. ad marginem
Ad M.D.G. Ad maiorem Dei gloriam
Ad M.D.G.B.V.M.Honorem Ad maiorem Dei gloriam, Beatae Virginis Mariae honorem
AD.M.H.M. Absit dolus malus hoc monumento

admod.R.Patr. Admodum Reverendo Patre
Adm.R.D. Admodum Reverendus Dominus
Adm.Rever.P.Mag.Fr. Admodum Reverendus Pater Magister Frater
Adm.Rev.P. Admodum Reverendus Pater
Ad M.R.M. Ad mandatum Regiae Maiestatis
adm.Rndus Dnus Admodum Reverendus Dominus
adm.R.P. Admodum Reverendus Pater
Ad M.S. Ad mandatum Serenissimi
Ad M.S.C.M. Ad mandatum Sacrae Caesareae Maiestatis
Ad M.S.pr. Ad mandatum Serenissimi proprium
Ad M.S.sp. Ad mandatum Serenissimi speciale
Adm.V.P. Admodum Venerabilis Pater
adn. /adnot./ adnotatio
adn.crit. adnotatio critica
AD.N.S. anno Domini Nostri Salvatoris
adol. adolescens
AD.O.M. Annuente /auspice, auxiliante/ Deo Optimo Maximo
adp. adponebat
adpa part. ad partem
adpr prot. ad protocollum
A.D.R. anno Dominicae resurrectionis
adra rat. ad rationem
adra rat.m. ad rationem meam
adre ref./refer./ ad referendum
adre repl. ad replicandum
ad.R.P. Admodum Reverendus Pater
Ad.RR.PP. Admodum Reverendi Patres
adscr. adscriptus
ad sep. ad separatum
ad spec. ad specialia
Adst. adstitit
ad sum. ad summam
A.D.T. 1. Auspicio Dei Triunius; 2. Auxiliante Deo Triuno
AD.T.E.V. Annuente Deo Trino et Uno /Triuno et Vero/
AD.T.O.M. 1. Adiuvente /adspirante, annuente, assistente, auspice, auxiliante/ Deo Ter Optimo Maximo; 2. Auspicio Dei Ter Optimi Maximi
AD.T.O.T.M. Adiuvente /adspirante, annuente assistente, auxiliante/ Deo Ter Optimo Ter Maximo
ad us. ad usum
ad us.prop. ad usum proprium
Adv. /adv./ 1. adventus; 2. adverbium; 3. adversus; 4. advocatus
ad v./val./ ad valorem
Adv.immatric. advocatus immatriculatus
Adv.jur. advocatus iuratus
ad voc. ad vocem
Adv.Ord.Cur.Provinc. advocatus ordinarius curiae provincialis
Adv.ord.jur.prov. advocatus ordinarius iuratus provinciae
advs. adversus
A.E. 1. Amicus /-a/ eius; 2. archiepiscopus
ae. aedituus
A.E.B. archiepiscopus Bremensis
A.E.C. archiepiscopus Coloniensis
A.E.C. /a.e.c./ anno aerae communis
A.E.C. /A.E.Ch./ 1. anno aerae Christianae; 2. anno Emmanuelis Christi; 3. anno epochae /epoches/ Christi /Christianae/
aed. 1. aedes /aedibus/; 2. aedituus
AEd.Cur. aedilis curulis
aedit. aedituus
aed.priv. aedibus privatis
AE.D.S.P. Aedem dicavit sua pecunia
AE.E.T. Amplitudo et Excellentia Tua*

a.ej. anni eiusdem
AE.I.O.U. 1. Albertus Elector Imperator Optimus Vivat (Albrecht II);
 2. Aquila Eius /Electa/ Iuste Omnia Vincit (Kaiser Friedrich III, 1452-1493); 3. Austria Erit in Orbe Ultimo (Friedrich III); 4. Austriae Est Imperare Orbi Universo (Friedrich III)
a.el. anni elapsi
AE.M.. aeternae memoriae
AE.M.S. aeternae memoriae sacrum
AE.O.P.E.F. Alpha et omega, principium et finis
aep. archiepiscopus
aepus tit. archiepiscopus titularis
aeq. /aequal./ aequalis
aerar.p. aerarium publicum
aer.vulg. aera vulgaris
AE.S. aetatis suae
AET. aetatis
A.E.T. archiepiscopus Trevirensis
aet. aetas
aetat. aetatis /-tem/
A.&B. ergo fac. Amoris et benevolentiae ergo faciebat
A.&C. Augustus et Caesar
A. et E.V.
addictiss. Amplissimis et Excellentissimis Viris addictissimus
Aet.Mem. aeternae memoriae
A.&P. Amplitudo et Prudentia
A. et P.T. Amplitudo et Prudentia Tua
A. et R. auctor et respondens
Aet.S.A. aetatis suae anno
A.E.W. archiepiscopus Wratislaviensis
a.f. anni futuri
A.F.C. Amico faciendum curavit
A.F.D. Adspirante Flamine Divino
AF.D.T.E.V. Annuente feliciter Deo Trino et Uno*
afft. affidavit
A.G. 1. agens gratias; 2. Amico grato; 3. Animo grato; 4. anno gratiae; 5. archiepiscopus Gnesnensis
A.G.R. anno gratiae recuperatae
a.Gr. annus Graecus (ab anno 312
a.Chr.)
a.gr.f. amoris gratia fecit
AG.V.M. Animo grato vovit monumentum
A.H. Auditores Honoratissimi
A.H. /a.h./1. anno Hebraico (ab anno 3761
a.Chr.); 2. anno Hegirae (ab
anno 622p.Chr.)
a.h. ad honorem
AH.D.M. Amico hoc dedicavit /dedit/ monumentum
a.h.l. ad hunc locum
A.H.S. /a.h.s./ anno humanae salutis
a.h.v. ad hanc vocem
A.I. anno inventionis
A.J. 1. Annuente Jehovah; 2. Auspice Jesu; 3. Auspicio Jehovahe
a.i. 1. ab initio; 2. ad interim
A.I.M. Augusta Imperatoria Maiestas*
AJ.P.M. Ad Jesum per Mariam
A.I.S. anno instauratae salutisi
a.i.s. actum in senatu
A.K. ante Kalendas
A.L. 1. anno lucis; 2. Amicus /-e/ lector
AI. aliena

Al. /al./ alumnus
al. 1. alia; 2. alias; 3. alii
a.l. anno labente
A.L.A. Amico libenti animo
Alb. 1. Albericus; 2. Albertus; 3. album
alb. albus
A.L.C. artium liberalium cultor
AL.D.T.O.M. Ad laudem Dei Ter Optimi Maximi
A.L.E. Animo libenti erexit
al.ed. alia editione
A.L.&G.D.O.M. Ad laudem et gloriam Dei Optimi Maximi
Alex. Alexandrinus
A.L.F. 1. Amico libens fecit; 2. Animo libenti fecit
allect. allectus
Alloc. allocutio
A.L.M./Mag./ artium liberalium magister
al.m. alia manus
Aloys. Aloysius
A.L.P. 1. Amico libens posuit; 2. Animo libenti posuit
Als. Alsatia
alt. 1. alter; 2. alternus; 3. altitudo
alt.hor. alternis horis
Alum. alumnus
AL.V.S. Animo libenti votum solvit
A.M. 1. ad mandatum; 2. Amicus meus; 3. Archiepiscopus Moguntinus; 4. artium magister; 5. Ave Maria
A.M. /a.m./ anno mundi (ab anno 5508 a.Chr.)
a.m. 1. ad manus (proprias); 2. ante meridiem; 3. ante mortem
Am.B.P. Amico benemerenti posuit
Ambros. Ambrosius
A.M.C. 1. Amico /amicis/ memoriae causa; 2. Amico monumentum condidit; 3. Amoris monumentum constituit
A.M.C. /a.m.c./ a mundo condito (ab anno 3761 a.Chr.)
A.M.Coll.Un.Oxon. artium magister Collegii Universitatis Oxoniensis
A.M.D. 1. artis medicae doctor; 2. Ave Mater Dei
AM.D.B.V.M.&O.SS.I.G. Ad maiorem Dei, Beatissimae Virginis Mariae et Omnium Sanctorum immortalem gloriam
AM.D.B.V.M.G.&H. Ad maiorem Dei, Beatissimae Virginis Mariae gloriam et honorem
AM.D.G. Ad maiorem Dei gloriam
AM.D.G.B.M.V.&S.P.N.F.H. Ad maiorem Dei gloriam, Beatissimae Mariae Virginis et Sancti Patris Nostri Francisci honorem
AM.D.G.B.V.I.C.H. Ad maiorem Dei gloriam, Beatissimae Virginis Immaculatae Conceptionis honorem
AM.D.G.B.V.S.L.C.H. Ad maiorem Dei gloriam, Beatissimae Virginis sine labe conceptae honorem
AM.D.G.&H. Ad maiorem Dei gloriam et honorem
AM.D.G.&J.V.M.H. Ad maiorem Dei gloriam et Immaculatae Virginis Mariae honorem
AM.D.G.H.B.V.M. et OO.SS. Ad maiorem Dei gloriam, honorem Beatae Virginis Mariae et Omnium Sanctorum
AM.D.G.B.V.H. Ad maiorem Dei gloriam, Beatae Virginis honorem
AM.D.G.N.I.&I.C.V.M.D.H. Ad maiorem Dei gloriam, Nominis Jesu et Immaculatae Conceptionis Virginis Mariae Divae honorem*
AM.D.G.S.J.N.H. Ad maiorem Dei gloriam, Sacri Jesu Nominis honorem*
AM.D.O.G. Ad maiorem Dei Optimi /Omnipotentis/ gloriam
A.M.AE. anno Messianae aerae
A.m. et ch.St. artis medicae et chirurgiae studiosus
AM.G.P. /A.M.g.p./ Ave Maria gratia plena
AM.G.P.D.T. Ave Maria gratia plena, Dominus Tecum

Ampl. 1. amplissimus; 2. amplitudo; 3. amplus
Ampliss. amplissimus
AmplPrud. Amplissima Prudentia
Ampl.T. Amplitudo Tua
a.m.pp. ad manus proprias
AM.R.M. Ad maiorem rei memoriam
A.M.S. 1. A monumento suo; 2. Avernis Manibus sacrum
Amstel. /Amstelod./ Amstelodamensis (< Amsterdani)
A.M.T. Augusta Maiestas Tua
An. anonymus
An. /an./ annus
a.n. 1. absque nota; 2. ad notam
An.Aer.Dion. anno aerae Dionysianae
An.A.P.V. anno a partu Virginis /virgineo/
An.a Rep.Sal. anno a reparata salute
AnatChir.&Bot.Prof.Publ. anatomes, chirurgiae et botanices professor publicus
A.N.C. anno nati Christi
anc. ancilla
An.Chr. anno Christi
An.Chr.N. anno Christi nati
AN.C.H.S.E. Annorum centum hic slta est
And./Andr./Andreas
Ang. 1. angelus; 2. Anglm
ang. angaria
ang.cin. angaria cinerum
Angl. Anglicus
ang.Luc. angaria Luciae
ang.nat.Dni angaria nativitatis Domini
ang.pent. angaria pntecostes
Anh. /Anhalt/ Anhaltinus
Animadv. animadversiones
An.Jub. anno iubilaei
Ann. annales
ann. 1. annotavit; 2. annus
ann.Chr. anno Christi
anniv. /annivers./ anniversarium Anno
A.P.V. anno a partu Virginis /virgineo/ Anno
O.N.R. anno orbis nostri redempti Anno
P.S.N. anno partae salutis nostrae
ANN.P.O.R. anno post orbem redemptum
annuat. annuatim
Anon. anonymus
An.O.R. anno orbis redempti
An.Orb.Red. anno orbis redempti
AN.P.CHR.N. anno post Christum natum
An.Rep.Sal. anno reparatae salutis
an.R.P.C.S. anno restitutae /recuperatae, reparatae/ per Christum salutis
An.R.S. anno reparatae /restauratae, recuperatae/ salutis
A.N.S. anno nostrae salutis
AN.S. anno salutis
An.Sal.Chr. anno salutis Christianae
An.S.H. anno salutis humanae
AN.S.N. anno salutis nostrae
A.S.S. anno suprascripto
Ant. Antonius
Ant Antonianus (| ABA)
Ant. /ant./ antecessor
ant. 1. anterior; 2. antiquus
Antec. 1. antecedentia; 2. antecessor

Antecess.Coll.jurid. antecessor collegii iuridici
antic.concub. anticipato concubitu
antipp. antipapa
Antiq.Prof. antiquitatis professor
Antiqq.Litt.Prof. antiquarum litterarum professor
Antiqq.Sacr.P.P.O. antiquitatum sacrarum professor publicus ordinarius
Antiqq.S.S.P.P.O. antiquitatum sacrarum professor publicus ordinarius
antq. antiquus
antt. anteriores
Antv. /Antverp./ Antverpiensis
An.XP. anno Christi
A.O. 1. Alpha (et) Omega; 2. Auditores Optimi
a.o. ab ovo
Ao. /ao./ anno
AO.B.M.F. Amico optimo benemerenti fecit
A.O.C. /a.o.c./ anno orbis conditi
AO.F.C. Amico optimo faciendum curavit
A.O.J. Ante omnia Jesus
A.OO.H. Auditores Omnes Honoratissimi
AO.O.H. Auditores Omnium Ordinum Honoratissimi
AO.O.H.M. Auditores Omnium Ordinum Honoratissimi Maestissimi
AO.O.O. Auditores Omnium Ordinum Optimi
AO.P.C.R. anno orbis per Christum redempti
A.O.R. anno orbis redempti
AO.R.S. anno orbi redemptae salutis*
A.O.S. anno orbis servati
A.P. 1. Amans pater; 2. Amicus posuit; 3. Animo pio
a.p. 1. ad protocollum; 2. ad publicandum; 3. anni praesentis /anno praesenti/; 4. anni praeteriti /anno praeterito/; 5. anni passati /anno passato/
Ap. /ap./ apostolus
ap. apud
AP.B.M.F. 1. Amico pientissimo benemerenti fecit; 2. Animo prompto benemerenti fecit
a.p.C. anno post Christum
a.p.Chr. anno post Christum
a.p.Chr.n. 1. anno post Christi nativitatem; 2. anno post Christum natum
AP.C.N./a.p.C.n./ 1. anno post Christi nativitatem; 2. anno post Christum natum
Ap. et Ev. apostolus et evangelista
A.P.G. anno partae gratiae
a.p.m. ad perpetuam memoriam
AP.N.C. anno post natum Christum
AP.O.R. anno post orbem redemptum /reparatum/
a post. a posteriori
Apost. /apost./ 1. apostolicus; 2. apostolus
App. Appius
App. /app./ appendix
app. apponatur /apponantur/
app.a. apponantur acta
app.crit. apparatus criticus
applicand. applicandus
applicat. applicatus
apponeb. apponebat
appos. apposuit
appr. approbatio
A.P.R. anno partae redemptionis
a pr. 1. a principio; 2. a priori; 3. a proposito
a.pr. 1. anni praesentis /anno praesenti/; 2. anni praeteriti /anno

praeterito/; 3. anni prioris /anno priori/
a.praec. anni praecedentis /anno praecedente/
a.praes. anni praesentis /anno praesenti/
a.praet. anni praeteriti /anno praeterito/
AP.R.C. /a.p.R.c./ anno post Romam conditam
April. Aprilis
AP.R.M. Ad perpetuam rei memoriam
AP.R.O. anno post redemptum /reparatum/ orbem
AP.R.S. anno post recuperatam salutem
A.P.S. 1. anno partae salutis; 2. anno partus salutaris; 3. anno propinquae salutis; 4. anno publicae salutis
AP.S.R. anno post salutem recuperatam
a.pto anno passato
A.P.V. anno partus virginei
AP.V.C. anno post Urbem conditam
aq. aqua
AQ.I.C. Anima quiescat in Christo
AQ.S.P.Est Anno quo salus parta est
Aquil. Aquileiensis
A.R. 1. Academiae rector; 2. Admodum Reverendus; 3. anno redemptionis; 4. anno resurrectionis; 5. Augustus Rex AR Augustiniani Recollecti
A.R. /a.r./ anno regni
a.r. ante rasuram
A.R. ac
E.P. Admodum Reverendus ac Eximius Pater
A.R. ac Ex./Exim./P. Admodum Reverendus ac Eximius Pater
Araus. 1. Arausicanus (< Orange); 2. Arausionensis (< Orange)
Arch. 1. archangelus; 2. archiater; 3. archidiaconus
archa. /archang./ archangelus
Archd. archidiaconus
Archiat. archiater
Archicanc. archicancellarius
Archid. 1. archidiaconus; 2. archidioecesis; 3. archidux
archidiac. archidiaconus
Archiep. 1. archiepiscopatus; 2. archiepiscopus
archim. archimarescallus
archipr. archipresbyter
A.R.D. Admodum Reverendus Dominus
AR.E.P.M. Admodum Reverendus Eximius Pater Magister
A.Rep.Sal. anno reparatae salutis
A.R.G. 1. anno recuperatae /reparatae, restituta, restauratae/ gratiae; 2. anno regnantis gratiae
arg. 1. argentum; 2. argumentum
A.R.H. 1. anno redempti hominis; 2. anno redemptionis humanae
AR.I.M.D. 1. Anima requiescat in manu Dei; 2. Animo religioso iussit monumentum dari
AR.I.S.P. Anima requiescat in sempiterna pace
Arithmetic. arithmeticus
arm. armiger
A.R.N. anno redemptionis nostrae
A.R.N....D. Admodum Reverendus Nobilissimus... Dominus
A.R.Nob.Excell. ac Doctiss.D. Admodum Reverendus Nobilissimus Excellentissimus ac Doctissimus Dominus
A.R.O. anno redempti orbis
A.R.P. Admodum Reverendus Pater
AR.P.B. Admodum Reverendus Pater Baccalaureus
AR.P.D. Admodum Reverendus Pater Dominus
A.R.Perill.Excell.ac Doctiss.D. Admodum Reverendus Perillustris Excellentissimus ac Doctissimus Dominus
AR.P.F. /Fr./ Admodum Reverendus Pater Frater
AR.P.L.F. Admodum Reverendus Pater Lector Frater

AR.P.M. Admodum Reverendus Pater Magister
AR.P.M.F. /Fr./ Admodum Reverendus Pater Magister Frater
AR.P.N. Admodum Reverendus Pater Noster
AR.P.N.O. Admodum Reverendus Pater Noster Officialis
AR.P.P. Admodum Reverendus Pater Perpetuus
AR.P.S.T.L.P. Admodum Reverendus Pater, Sacrae Theologiae Lector
Pater
AR.P.S.T.M.F. Admodum Reverendus Pater, Sacrae Theologiae Magister
Frater
A.R.R. anno regni reginae /regis/
A.R.Rel. ac Exim.D. Admodum Reverendus Religiosus ac Eximius Dominus
A.R.S. /a.r.s./ anno reparatae /recuperatae, restauratae, restitutae/
salutis
AR.S.H. anno reparatae salutis humanae
AR.S.T.M.P.F. Admodum Reverendus Sacrae Theologiae Magister Pater
Frater
Art. /art./1. articulus; 2. artis /artium/
art.equest. artis equestris
ArtMag. artium magister
ArtMed.D. artis medicae doctor
Artt. articuli
art.typ.stud. artis typographicae studiosus
A.S. 1. Anima sancta; 2. anno salutari /salutis/; 3. anno Salvatoris
/Servatoris/
A.S. /a.s./ anathema sit as alias
A.Sal. anno salutis
A.S.C. anno salutis Christianae
Asc.Dni Ascensio Domini
Ascens. Ascensio
A.S.F. A solo fecit /fecerunt/
AS.F.C. A solo faciendum curavit /curaverunt/
A.S.H. anno salutis humanae
A.S.J. /a.s.j./ actuarius substitutus iuratus
A.S.L. 1. Animo solvit libenti; 2. Apostolicae Sedis legatus
AS.L.F. Amico suo libens fecit
A.S.N. 1. Adspirante /auxiliante/ Summo Numine; 2. anno salutis
nostrae; 3. anno Salvatoris nostri
AS.N.G. 1. Adspirante /auxiliante/ Summi Numinis gratia; 2. Annuente
Supremi Numinis gratia
A.S.P. 1. anno sacri principatus; 2. anno salutis partae
A.S.R. 1. Altitudo Sua Regia; 2. anno salutis reparatae /recuperatae,
restauratae, restitutae/
A.S.S. Auspice Sapientia Suprema
ASS. Acta Sanctae Sedis (a. 1865-1908)
A.SS Acta Sanctorum
Ass. assessor
Ass.dicast assessor dicasterii
Assess. assessor
Ass.M. /Mar./ Assumptio Mariae
A.T. 1. academiae typographus; 2. Academia Tubingensis; 3.
Amplitudo Tua; 4. Annuente Triuno
a.term. ante terminum
AT.E.V. Annuente Trino et Uno
a.t.p. ante terminum praefixum
atq. atque
A.U. anno Urbis
a.u. 1. ab usu; 2. ad usum
A.U.C. /a.u.c./ 1. ab Urbe condita; 2. anno Urbis conditae
auct. auctor
Auct.&Resp. auctor et respondens
Aud.Phlae auditor philosophiae

Aug. 1. Augustanus (< Augsburg), 2. Augustus
aug. augere
Aug.Conf. Augustana Confessio
aul. /aulic./ aulicus
a.u.n. absque ulla nota
a.u.p. ad usum proprium
aur. aureus
a.u.s. /aus./ actum ut supra
Aust. /Austr./ Austria
aut. autor
Aut. et Resp. autor et respondens
auth. 1. authenticus; 2. autoritas
A.V. 1. Amplissimus Vir; 2. Amplitudo Vestra; 3. Annos vixit; 4. Ave vale
a.v. 1. ad valorem; 2. Annos vixit
av. aversus
a.val. ad valorem
A.V.C. 1. ab Urbe condita; 2. anno Urbis conditae
A.V.D. Amplissima Vestra Dominatio
A.V.E. /Eq./ Aurei Velleris Eques
A.V.&F. Amplissimi Viri et Fautores
AV.I.S.P.A. Anima vivat in sempiterna pace amen
A.V.L. Animo vovit libenti
A.V.M. Ave Virgo Maria
A.V.P. Admodum Venerabilis Pater
A.V.XX Annos vixit viginti
A.X. 1. ancilla Christi; 2. anno Christi; 3. anno decimo; 4. Annos decem (vixit)
A.Xti anno Christi*
B
B. 1. Bambergensis; 2. baro; 3. Bartholomaeus; 4. Bavaria; 5. beatitudo; 6. benedicente (lesu); 7. Benedictinus; 8. Benedictus; 9. benemerens ^enemeritus/; 10. Bertrandus; 11. bibliotheca; 12. Bohemia; 13. Bohemicus; 14. Borussus; 15. Brandenburgensis; 16. Bregensis; 17. Bremensis
B. /b./ 1. baccalaureus; 2. baptizans; 3. beatus; 4. beatissimus; 5. bene; 6. benevolentia; 7. benevolus; 8. benignus; 9. bonus; 10. bulla
b. bis
B.A. baccalaureus artium
BA. /b.a./ 1. bonis auspiciis; 2. bonis avibus
B.A.C. bonarum artium cultor
Bac. baccalaureus
Bacc. /bacc./ baccalaureus
Bacc.a. baccalaureus artium
baccal. baccalaureus
Bacc.b. baccalaureus biblicus
Bacc.ch. baccalaureus chirurgiae
Bacc.exam. baccalaureus examinatus
Bacc.form. baccalaureus formatus
Bacc.Jur. baccalaureus iuris
Bacc.m. baccalaureus medicinae
Bacc.renun. baccalaureus renunciatus
Bacc.sent. baccalaureus sententiarius
B.A.I. baccalaureus artis ingeniariae
Bamberg. Bambergensis
B.A.O. baccalaureus artis obstetriciae
Bapt. Baptista (Johannes)
bapt. 1. baptista; 2. baptizatus
Barn Barnabita (v.CRSP)
Baron. baronatus

Barthol. Bartholomaeus
BasBasilianus (v.OSBM)
Basil. /basil./ basilica
Basil.Vatic. basilica Vaticana
Bat. Batavus
B.Av. bonis avibus
Bav. /Bau./ 1. Bavaria; 2. Bavaricus
BB.FF. Beati Fratres
B.C. 1. baccalaureus chirurgiae; 2. Bohemica Confessio
b.c. 1. bene cessit; 2. bona caduca; 3. bonorum cessio; 4. bonorum concursus
BCam Benedictinus Camaldulensis
B.C.D. /B.C.D./ bono cum Deo
B.Ch. baccalaureus chirurgiae
B.Ch.D. baccalaureus chirurgiae dentalis
B.C.L. 1. baccalaureus canonicae legis; 2. baccalaureus civilis legis
B.D. 1. baccalaureus divinitatis; 2. Bavariae Dux; 3. Beatus Dominus
b.d. 1. bis die; 2. bonum datum
BD.S.M. Bene de Silesia merito
b.e. bene est
Beat. /beat./ beatus /-a/
Belg. Belgica
Belg. et Burg.
Princ. Belgicae et Burgundiae Princeps
Ben. 1. benedictio; 2. beneficiarius
Benevol. benevolus
Benigniss. benignissimus
Berg. Bergomensis (< Bergamo)
Berol. Berolinensis
B.&H.L. Benevolo et humano lectori
B. et L.D. Brunswicensis et Luneburgensis Dux
B.E.V. Bene (iri) aeternum vale /valeas/
B.F. 1. Beatus Frater; 2. Bona femina; 3. Bona fortuna
B.F. /b.f./1. bona fides; 2. bonum fatum
B.H. Benemerenti haeres
BH.E.I. Benemerenti haeres erigendum iussit
B.H.M. Bene hic maneat
Bibl. /bibl./ bibliotheca
Bibliop. 1. bibliopega; 2. bibliopola
Biblioth. bibliotheca
Bibl.Laurent.Med. Bibliotheca Laurentiana Medicea (Firenze)
Bibl.publ. bibliotheca publica
Bibl.Reg. bibliotheca regia
Bibl.Univers.Lips. Bibliotheca Universitatis Lipsiensis
Bibl.Univers.Vrat. Bibliotheca Universitatis Vratislaviensis
Bic.SH. Bicina /Bicinio/ Silesius
Bid. bidellus
b.i.d. bis in die
B.I.E. 1. Benemerenti iussit erigendum; 2. Bona inveniuntur eorum
B.I.S. 1. Benemerenti impensa sua; 2. Bona inventa sunt
B.L. 1. baccalaureus legum; 2. baccalaureus litterarum
B.L. /b.L/ 1. Benevole /-us/ lector; 2. Benigne lector
Blas. 1. Blasianus (pastor, rector); 2. Blasius
B.Lit. /Litt./ baccalaureus litterarum
B.LL. baccalaureus legum
B.L.S. Benevolo /benevolentis, benigno, bono/ lectori salutem
BL.S.E.O. Benevolo lectori salutem et observantiam
BL.S.P. Benevolo lectori salutem plurimam
B.M. 1. baccalaureus medicinae; 2. Beata Maria; 3. Beata Mater; 4. Bona mens; 5. Bonis Manibus
B.M. /b.m./1. beatae memoriae; 2. bene merenti /merentibus/; 3. bene

meritus /-o/; 4. bonae memoriae
b.m. 1. bene misceatur; 2. bona mente; 3. brevi manu
B.Mar.Virg. Beata Maria Virgo
B.MB.S. 1. Bene merentibus sacrum; 2. Bonis Manibus sacrum
BM.C.F. 1. Bene merenti /merentibus/ cinerarium fecit; 2. Bene merenti /merentibus/ curavit faciendum
BM.D.D. Bene merenti dono dederunt
BM.D.S.F. Bene merenti de se fecit/fecerunt/
B.M.E. 1. Bene merenti erexit; 2. Benemerenti monumentum erexit
BM.E.S.S.E. Benemerenti et sibi sepulchrum erexit /elegit/
B.M.F. 1. Bene merenti fecit; 2. Bonae memoriae femina
BM.F.C. Bene merenti faciendum curavit /curaverunt/
BM.F.C.R. Bene merenti faciendum curavit requietorium
BM.F.D.S. Bene merenti fecit /fecerunt/ de suo
B.M.FF. Bene merenti fecerunt
BM.F.I. Bene merenti fieri iussit
BM.H.E. Bonae memoriae hic est
BM.H.M.P.C. Bene merenti hoc monumentum poni curavit
b.min. bona minorum
BM.M.P. Bene merenti monumentum /memoriam/ posuit
B.M.P. 1. Bene merenti posuit; 2. Bonae memoriae puella
BM.P.C. Bene merenti ponendum curavit
BM.P.I. Bene merenti posuit infelix /indignus/
B.M.R. Bonae memoriae religiosa
B.M.S. Bonae memoriae sacrum
BM.S.C. Bene merenti sepulchrum condidit
BM.T.P. Bene merenti titulum /tumulum/ posuit
BM.T.P.I. Bene merenti titulum /tumulurn/ poni iussit
B.M.V. Beata /Beatissima/ Maria Virgo
B.M.Virg. Beata /Beatissima/ Maria Virgo
BM.V.S. Beatae Mariae Virginis Sponsus (= Sanctus Joseph)
b.o.e. benevolentiae, observantiae ergo
B.O.G. benevolentiae, observantiae gratia
Boh. Bohemia
Bol.Sil. Boleslavia Silesius
bombyc. bombycinus
Bon. Bononensis (< Bolognd)
bon.art.cult. bonarum artium cultor
bon.art.stud. bonarum artium studiosus
Bonn. Bonnensis
Bonon. Bononensis
Bor. /Boruss./1. Borussia; 2. Bomssus
Bot. botanica /botanice/
b.p. 1. baptizante parocho; 2. bonum publicum
B.P.D. Bono publico datum
B.PJgn. Beatus Pater Ignatius (=LoyoId)
B.P.N. Beatus /Beatissimus/ Pater Noster
bpt. baptista
B.Q. /b.q./1. Bene quiescat /quiescant/; 2. bona quaesta
BQ.I.P. Bene quiescat in pace
B.R. Bohemiae Rex
Br. 1. Brandenburgensis; 2. Brunsvicensis; 3. Brunswigius
Brab. Brabantia
Brand. Brandenburgensis
Brem. Bremensis
Br.&L. Bransvicensis et Luneburgensis
Brit. Britannia
Brix. Brixiensis (< Brescid)
br.m. /brm./ brevi manu
br.m.c.a. brevi manu cum actis
br.m.s.p.r. brevi manu sub petitione remissionis

br.m.s.v.r. brevi manu sub voto remissionis
Brug. /Brugen./ Brugensis (< Brugge)
Brunsv. Brunsvicensis (<Braunschweig)
B.S. 1. baccalaureus scientiae; 2. Benemerenti sepulchrum; 3. Biblia Sacra; 4. Bicina /Bicinio/ Silesius; 5. Boleslavia Silesius BS Basiliani Melkitae Sanctissimi Salvatoris
b.s. baptizante sacellano
B.S.A. baccalaureus scientiae agriculturalis
B.Sc. baccalaureus scientiae
B.S.D. baccalaureus scientiae didacticae
B.T. Beatitudo Tua
B.Th. baccalaureus theologiae
B.0. bibliotheca
bt.i.d. bis terve in die
Budiss. Budissensis (< Bautzeri)
B.U.J. baccalaureus utriusque iuris
Burg. Burgundia
B.V. 1. Beata Virgo; 2. Benevolentia Vestra
B.V. /b.v./1. Bene vale /valeat, valete/; 2. Bene vixit
b.v. bona venia
B.Vat. Bibliotheca Vaticana
BV.C.C. Beatae Virginis Collegii collega (Leipzig)
B.V.M. Beata /Beatissima/ Virgo Maria
B.V.V. Bene vale, vale
B.VV. Bene valete
C
C. 1. Calendae; 2. camera; 3. camerarius; 4. Camillus; 5. canonicus; 6. capitaneus; 7. carissimus; 8. caritas; 9. Carmelita; 10. Carolus; 11. carus; 12. Casimirus; 13. Catharina; 14. catholicus; 15. celsitas; 16. celsitudo; 17. censor; 18. christianus; 19. Christus; 20. cinerarium; 21. cinis; 22. Clara; 23. clarissimus; 24. clementia; 25. clericus; 26. coadiutor; 27. codex; 28. collega; 29. collegium; 30. Coloniensis; 31. compositus; 32. conceptio; 33. concilium; 34. concordia; 35. condemno; 36. condidit /conditus/; 37. coniux; 38. Conradus; 39. consecrat; 40. consiliarius; 41. consistorium; 42. Constantiensis; 43. constituit; 44. consultum; 45. contractus; 46. cor; 47. Cracoviensis; 48. Crucifixus; 49. cubat /cubet/; 50. cultor; 51. cultus; 52. cura; 53. curator; 54. curavit /curaverunt/; 55. Cyriacus C centum
C. /c./ 1. Caesareus; 2. cancellaria; 3. candidatus; 4. capitulum; 5. caput; 6. causa; 7. civis; 8. collaborator; 9. comes; 10. commissio; 11. communis; 12. confessio; 13. confessor; 14. congregatio; 15. consuetus; 16. corpus; 17. cuius; 18. cum
c. 1. calculus; 2. centesimus; 3. cessio; 4. cessit; 5. ceterus; 6. cibus; 7. circa; 8. circiter; 9. circum; 10. cito; 11. clausula; 12. coemeterium; 13. collationatum; 14. concisus; 15. condicio; 16. contra; 17. contusus; 18. copia; 19. correctio; 20. culpa; 21. curia; 22. currens
CA. 1. Camera Apostolica; 2. Collegium Academicum; 3. Confessio Augustana; 4. consistorii assessor; 5. Curam agens /agit/
c.a. cum allegatis
ca. 1. circa; 2. contra
c.a. /ca/1. cum actis; 2. currentis anni
Caes. Caesareus

Caes.Acad.Litt. Caesarea Academia Litterarum
Caes.M. /Maj./ Caesarea Maiestas
Caes.M.V. Caesarea Maiestas Vestra
caet.part. caeteris partibus
Cal. /Calend./ Calendae
Calc. calculator
C.Als. Comes Alsatiae
Cam. 1. camerarius; 2. Camillianus (v.MI)
cam. 1. camera; 2. cameralia
Cam.Apost. Camera Apostolica
Camerar. camerarius
Can. /can./ 1. candidatus; 2. canonicus; 3. canonissa
CanAug. Canonicus Augustinianus
Canc. /canc./ cancellarius
Can.Cap. canonicus capitularis
Can.Cath. canonicus cathedralis
Cancell. cancellarius
Canc.R.P. cancellarius Regni Poloniae
Cand. /cand./ candidatus
Can.Dec.Cath. canonicus decanus cathedralis
cand.med. candidatus medicinae
Cand.min. candidatus ministerii
cand.phil. candidatus philosophiae
cand.rev.min. candidatus reverendi ministerii
cand.theol. candidatus theologiae
Can.I.C. Canonici de Immaculata Conceptione (Ordo Canoniorum Regularium Immaculatae Conceptionis)
CanL Canonicus Lateranensis
Can.Lat. Canonici Lateranenses (Congregatio Canoniorum Regularium Sanctissimi Salvatoris Lateranensis)
canon.capit. canonicus capitularis
Can.R. /Reg./ Canonici Regulares
CanRIC. Canonici Regulares Immaculatae Conceptionis
CanRL Canonici Regulares Lateranenses
CanRP Canonicus Regularis Praemonstratensis
CanSA. Canonici /canonissae/ Regulares S. Augustini
can.sacerd. canonicus sacerdos
can.sec. canonicus secularis
Cant. cantor
Cantab. Cantabrigiensis (< Cambridge)
Cantaur. Cantauriensis (< Canterbury)
Cant.fig. cantor figuralis
Cap. 1. capitaneus; 2. capitularis; 3. capitulum; 4. Capucinus
Cap. /cap./ caput
cap. capiat /capiatur/
Cap.jej. caput ieiunii
capiend. capiendus
Capit. /capit/ 1. capitularis; 2. capitulum
Capitan. 1. capitaneatus; 2. capitaneus
Capit.Gener. capitaneus generalis
Cap.Reg.Pr. capitulum regionum prior (Roma)
capt.ben. captatio benevolentiae
Car. Carolus
carc. carcer
Card. cardinalis
ca.resp. capias (ad) respondendum
CA.R.I.P. Cuius anima requiescat in pace
CA.R.I.P.A. Cuius anima requiescat in pace amen
CA.R.I.S.P. Cuius anima requiescat in sempiterna /sancta/ pace
carm. carmen CarmC Carmelita Calceatus CarmD Carmelita Discalceatus
Carol. Carolus Cart/h/ Cart/h/usianus

cart. carta (= charta)
Ca.sa. Capias (ad) satisfaciendum
CASH. Clerici Apostolici Sancti Hieronymi
Cast. /cast./ 1. castellaneus; 2. castrensis
Catal. catalogus
Catal.Codd.Mss. catalogus codicum manuseriptorum
Catech. catechumenus
Cath. Catharina
Cath. /cath./1. cathedra; 2. cathedralis
Catharin. Catharinianus (pastor, rector)
Cath.eccl. cathedralis ecclesia
Cathed. /cathed./1. cathedra; 2. cathedralis
Cathed.Eccl. cathedralis ecclesia
cathol. catholicus
Caus. causa
c.a.v. curia advisari vult
cav. caveat
C.B. 1. casus belli; 2. chirurgiae baccalaureus; 3. Confessio Bohemica;
4. Coniux bona
C.Barn./CBarn/ Clerici Barnabite (Clerici Regulares Sancti Pauli
Decollati)
CBBA. Congregatio Belgica Benedictina ab Annuntiatione Beatae Mariae
Virginis
C.B.D. Cum bono Deo
C.B.F. Coniugi bonae fecit
C.B.M. 1. Coniugi bene merenti; 2. Coniugi benemerenti maritus
c.b.m. contra bonos mores
CB.M.F. Coniugi bene merenti fecit
CB.M.P. Coniugi bene merenti posuit
CB.M.V. Congregatio Beatae Mariae Virginis
C.C. 1. Carissimae coniugi; 2. Carmelita Calceatus; 3. causidicus
collegiatus; 4. collegii collega; 5. Concilium Constantiense (a. 1414-18)
CC. 1. capituli; 2. carissimi; 3. clarissimi
CC 1. Congregatio Fratrum Consolatorum de Gethsemani; 2. ducenti
c.c. cum clausula
cc. capita
C.Cam. /CCam/ Clericus Camillianus (v.MI)
C.C.C. Constitutio Criminalis Carolina (a. 1532)
CCC. trecenti
CC.DD. Clarissimi Domini
CCF. Congregatio Charitatis Fratrum
C.C.J. Congregatio Cordis Jesu
C.civ. causa civilis
CC.L.D. civilis (et) canonicae legis doctor
CC.N.S. Crux Christi Nostra Salus
CC.RR.MM. Clerici Regulares Minores
CC.RR.MM.II Clerici Regulares Ministrantes Infirmis (Camilliani)
CC.VV. Celsitudines Vestrae
C.D. 1. Cooperante Deo; 2. Corpus Doctrinae; 3. Cum Deo
CD 1. Carmelita Discalceatus; 2. quadringenti
c.D. coena Domini
c.d. 1. copia decreti; 2. cum dividendo
C.D.B. Cum Deo bono
CD.B.V. Cum Deo bene vertente
C.D.C. /CDC/ Clerici a Doctrina Christiana (Congregatio Presbyterorum
Saecularium Doctrinae Christianae)
C.D.J. Corpus Doctrinae Julium
c.disp. cum dispensatione
C.D.C. Cum Deo Optimo
C.E. Curavit erigendum
c.e. caveat emptor

CE.B.Q. Cineres eius bene quiescant
Cel. celeberrimus
Celsiss. celsissimus
Celsitt. Celsitas /Celsitudo/ Tua
Celsitud.T. Celsitudo Tua
Cels.T. Celsitas /Celsitudo/ Tua
cen. centum
cens. 1. censor; 2. census
cent. 1. centesimus; 2. centum; 3. centuria
cess. cessat
cet. ceteri /-a/
cet.par. ceteris paribus
cett. ceteri /-a/
C.F. 1. Clarissima femina; 2. Clarissimus filius; 3. Coniux /coniugi/
fecit; 4. Curavit faciendum /fieri/
c.f. cum formula
cf. 1. confer; 2. conferatur; 3. confessor
CFA. Congregatio Fratrum Alexianorum
C.F.C. Coniux faciendum curavit
CFC. Congregatio Fratrum a Caritate vulgo "Bigi"
C.F.F. Clarissimae filiae fecit
c.flgg. cum figuris
c.f.l. conjugum filius /-a/ legitimus /-a/
C.F.M. Curavit fieri monumentum
CFM. Congregatio Fratrum Missionariorum(v.CMSF)
CF.M.I. /CFMI/ Congregatio Filiorum Mariae Immaculatae
C.F.O. Christi favente ope
C.F.P. /CFP/ Congregatio Fratrum Pauperum S. Francisci Seraphici
cf.pg. confer paginam
C.F.R. Curavit fieri requietorium
cfr. 1. confer; 2. conferatur; 3. confessor
CFS. Congregatio a Fraternitate Sacerdotali
CFSCJ. Congregatio Filiorum S. Cordis Jesu
CFTF. Congregatio Fratrum Tertiariarum Franciscalium a Mount Bellew
CFV. Congregatio Fratrum a S. Vincentio a Paulo
CFX. Congregatio Fratrum Xaverianorum (Congregatio Fratrum a S.
Francisco Xaverio)
C.G.E. Collega Gymnasii Elisabetani (Wroclaw)
c.g.n. cetera generalia nego
c.g.s. cum grano salis
CG.V.L. Christo gratiam virtutemque largiente
C.H. 1. Confessio Helvetica (prior a. 1536, posterior a. 1566); 2.
Confoederatio Helvetica; 3. Curavit heres
Ch. 1. chirurgia; 2. Christus
ch. charta
Chald.rit. Chaldaicus ritus
Chariss. charissimus
chart. 1. charta; 2. chartaceus
chartac. chartaceus
Ch.B. chirurgiae baccalaureus
ch.c. charta cerata
Ch.D. chirurgiae doctor
Chir. 1. chirurgia; 2. chirurgus
CH.L.S.E. Corpus hoc loco sepultum est
C.H.M. Curavit /condidit/ hoc monumentum
Ch.M. chirurgiae magister
chor. choralis
Chord /Fr/ Chordigeri S. Francisci Assisiensis
Chr. 1. Christianus; 2. Christophorus; 3. Christus
Christ. Christianus
Chron. /chron./ chronicon

Chr.Sal. Christo Salvatori
Chr.S.S. Christo Salvatori sacrum
C.I. /CI/ Caritas Internationalis
C.J. 1. candidatus iuris; 2. cultor iuris
CJ Congregatio Josephitarum (Institutum Josephitarum Gerardimontensium)
CJ /c.j./ corpus iuris
c.i. cum infamia
CIC. Canonici Immaculatae Conceptionis
CIC. /C.i.C./ Codex (usque ad annum 1918 Corpus) iuris Canonici
C.J.C. Cum Jesu Christo
c.i.c. culpa in contrahendo
CI.C.M. /CICM/ Congregatio Immaculati Cordis Mariae (Missionarii de Scheuf)
CIG. Corpus Inscriptionum Graecarum
CIL. Corpus Inscriptionum Latinarum
C.I.M. /C.J.M., CJM/ Congregatio Jesu et Mariae (Eudistae)
CIM. Cordis Immaculati Mariae (v.CICM)
CI.M.H.P.C. Coniugi incomparabili monumentum hoc poni curavit
Cin. et Mem. cineribus et memoriae
cir. /circ./1. circa; 2. circiter; 3. circum
Circ.Dni Circumcisio Domini
Cist. Cisterciensis CistRO Cisterciensis Reformatae Observantiae (Trappista)
cit. 1. citatus; 2. citetur /citantur/
citiss. citissime
cit.loc. citato loco
civ. 1. civilis; 2. civis; 3. civitas
Civ.Acad. 1. civis academicus; 2. civitas academica
civil. civilis
civit. civitas
Civ.Vat. Civitas Vaticana
C.L. 1. candidatus legum; 2. Candide lector; 3. Canonicus Lateranensis; 4. Canonicus Lovicensis; 5. censor librorum; 6. Comes Lateranus; 7. cultor legum; 8. cum lacrimis
Cl. 1. clarissimus; 2. claritas; 3. claritudo; 4. clementia
c.l. 1. citato loco; 2. coniuges legitimi; 3. cum laude; 4. cum litteris
cl. 1. classis; 2. claustum; 3. clericus; 4. clerus
clanc. clanculum
Clar.D. 1. Qarissima Dominatio; 2. Clarissimus Dominus
Clariss. clarissimus
Clarit.T. Claritas /Claritudo/ Tua
Claromon. Claromontanus (< Czestochowa)
Clar.T. Claritas /Claritudo/ Tua
class. 1. classicus; 2. classis
clav. clavis
C.L.D. 1. canonicae legis doctor; 2. civilis legis doctor Cl.D. Clarissimus Dominus
cld. claudatur
Cl.D.V. Clarissima Dominatio Vestra
Clem. Clemens
Clementiss. clementissimus
cler. clericus
Cler.Reg. Clericus Regularis
Cl.F. Clarissima filia /femina/
Cl.I.C. Clarissimus iuris Consultus
C.LL. 1. candidatus legum; 2. cultor legum
C.L.P. 1. Coniugi /coniux/ libens posuit; 2. Cum lacrimis posuit /posuerunt/
Cl.R. Clerici Regulares

Cl.R.de S. Clerici Regulares de Somascha
Cl.R.M. Clerici Regulares Minores ClRSom Clerici Regulares a Somascha
Cl.T. 1. Claritas /Claritudo/ Tua; 2. Clementia Tua
Cl.V. Clementia Vestra
Cl.V. /cl.v./ Clarissimus Vir
cl.v. clara voce
C.M. 1. chirurgiae magister; 2. Curavit /condidit, constituit/
monumentum
C.M. /CM/1. Caesarea Maiestas; 2. candidatus ministerii; 3. cantor
Martinianus; 4. Congregatio Missionis (Lazaristae)
c.m. 1. causa mortis; 2. cras mane
C.M.B. Christus mansionem benedicat
CMEC. Congregatio Monachorum Eremitarum Camaldulensium
C.Mech. Congregatio Mechitaristarum
C.M.F. 1. Clarissimae memoriae femina; 2. Coniux monumentum fecit; 3.
Cordis Mariae Filii (Congregatio
Missionariorum Filiorum Immaculati Cordis BMV)
CMiss Congregatio Missionis (Lazaristae)
CMM. Congregatio Missionariorum de Marianhill
C.M.P. Clarissimae memoriae puer
CMP. Congregatio Missionariarum Pallottinarum CMP/P/S Congregatio
Missionis a Pretiosissimo Sanguine
C.M.S. 1. Condidit marito sepulchrum; 2. Condidit /constituit/
monumentum sibi; 3. Curavit memoriam sibi
CMSF. Congregatio Missionaria S. FrancisciAssisiensis
C.M.T. 1. Caesarea Maiestas Tua; 2. Curavit monumenti titulum
C.M.V. 1. Caesarea Maiestas Vestra; 2. Clarissimae memoriae viro /vir/
CMV. Congregatio Missionis S. Vincentii a Paulo (Lazaristae)
c.n. cras noctu
CND. Congregatio Sororum Nostrae Dominae
C.O. Coniugi optimo /optimae/
CO Congregatio Oratorii (TOr)
Co. comes
Coad. coadiutor
CO.B.Q. 1. Cuius ossa bene quiescant; 2. Cum omnibus bonis quiesce
Coc. concio
coct. coctus
C.O.D. Consecrat, offert, dicat*
Cod. /cod./ codex
codd. codices
Codic. & NoveIl.P.P.O. Codicum /-icis/ et Novellarum professor publicus
ordinarius
Codic.Justin.Prof.Publ. Codicis Justiniani professor publicus
Cod.Ms. codex manuscriptus
Cod.P.P. Codicis professor publicus
Cod.Prof.Publ. Codicis professor publicus
coel. coelebs
coem. coemeterium
Coen. coenobium
coh. cohabitans
cohaered. 1. cohaeredis; 2. cohaeredium
Col. Coloniensis
col. 1. colonus; 2. columna
Coll. /coll./ 1. collaborator; 2. collega; 3. collegium
coll. 1. collatio; 2. collationatum; 3. collato /-atis/; 4.
collectum; 5. collegit
Collab. collaborator
Collat. 1. collator; 2. collatura
Collat.&Registr. collator et registrator
Coll.Eccl. collegiata ecclesia
Colleg. 1. collegiata; 2. collegiatus; 3. collegium

Colleg.Ducal. collegium ducale
Colleg.m.P.P.C. collegiatus Minoris
Principum Collegii (Leipzig)
Coll.Jurid.Sen. Collegii Juridici Senior
CollMed. Collegium Medicum
CollPhilAdj. Collegii Philosophici adiunctus
Coll.Sch.pat. collega scholae patriae
Coll.Soc. collegii socius
Colon. Coloniensis
C.O.M. Cum omnibus meis
Com. /com./ 1. comes; 2. comitatus; 3. commissio; 4. communicantes
comit. 1. comitatus; 2. comitis
Comit.Pal.Caes. Comitatus Palatini Caesarei
comit.Sacerd. comitante sacerdote
Com.Lat. Comes Lateranus
Comm. 1. commentarii; 2. commentationes
comm. 1. commemoratio; 2. commissio; 3. communis
comment. 1. commentarii; 2. commentationes
commiss. commissio
comp. 1. compara; 2. compater /compatres/; 3. compositus; 4. composuit
Com.Pal. Comes Palatinus
Com.Pal.Caes. Comes Palatinus Caesareus
compatr. compatres
compl. complevit
con. 1. concisus; 2. confectio; 3. congestus; 4. coniux; 5. contra; 6. conventualis
Co.Nass. Comes Nassovia *
Conc. 1. conceptio; 2. concilium
Conc Conceptionista (FHIC)
conc. 1. concedo; 2. concepit; 3. concio; 4. concionator; 5. concisus
conc.c.o. concordat cum originali
Concil.Ephes. Concilium Ephesinum
Concil.Trid. Concilium Tridentinum
Concion.Aulic. concionator aulicus
concis. concisus
Conc.Later. Concilium Lateranense
Conc.Trid. Concilium Tridentinum
Cond. 1. condolentia; 2. conductor
cond. condicio
Condol.f. Condolenter fecit
Condol.g.scrib. Condolentiae gratia scribebat
conf. 1. confer /conferatur/; 2. confessio; 3. confessor; 4. confirmatus
ConfAug. Confessio Augustana
Confirm. confirmatus
confoederat. confoederatio
confr. 1. confrater; 2. confraternitas
cong. 1. congestus; 2. congiariutn; 3. congius
Congr. congregatio
Congr.Caspo Congregatio Casinensis a primaeva observantia
Congr.Cass. Congregatio Cassinensis
CongrOr Congregatio Oratorii (|Or)
coni. coniecit
conj. 1. coniugatus; 2. coniuges; 3. coniunctus; 4. coniunx /coniux/
ConR. /Con-R./ conector
Conr. /conr./ conector
Cons. /cons./ 1. consensus; 2. consiliarius; 3. consilium; 4. consistorialis; 5. consistorium; 6. consul
cons.ab. consilium abeundi
cons.aul. consiliarius aulicus

conscr. conscriptio
Cons.Duc.Ads. consistorii ducalis adessor
Cons.El. et Duc.Ass. consistorii electoralis et ducalis assessor
Consil. /consil./1. consiliarius; 2. consilium
consil.aul. consiliarius aulicus
consil.int. consiliarius intimus
Consil.Jud.Aul. consiliarius iudicii aulici
consil.prim. consiliarius primarius
Consil.Reg.Aul. consiliarius regius aulicus
Consist. /consist/ 1. consistorialis; 2. consistorium
ConsistA.C.Assess. consistorii Augustanae Confessionis assessor
ConsistAss. consistorii assessor
Consist.Eccl. consistorium ecclesiasticum
Consist.Spir. consistorium spirituale
Consol. consolator
consp. consperge
Cons.reg. consul regens
conss. consules
Const. constitutio
Constant. Constantiensis (< Konstanz)
Consul. consulis
consultiss. consultissimus
Consult.S.Inquis. consultor Sacrae Inquisitionis
Cont. /cont./1. contractus; 2. contumacia; 3. contunde; 4. contusio;
5. contusus
contin. continetur
Contr. /contr./1. contra; 2. contracte; 3. contractus
contr.bon.mor. contra bonos mores
controvers. controversia
Conv. /conv./ 1. conventualis; 2. conventus; 3. conversio; 4.
convocatio
conv.cred. convocatio creditorum
ConvictTheol. convictus theologicus
Conv.P. Conversio S. Pauli
Coop. cooperator
C.O.P. /COP/ Congregatio Operariorum /Opificum/ Piorum (TCOp)
COp Congregatio Operariorum (Congregatio pro Operariis Christianis a
S. Iosepho Calasantio)
cop. 1. copia; 2. copulatus
cop.vid. copia vidimata
coq. coque /coqueatur/
C.Or. /COr/ Congregatio Oratorii (Or)
Cor. /cor./ corpus
Corp. /corp./ corpus
corp.del. corpus delicti
Corpjur. Corpus Juris
Corr. /corr./ 1. corrector; 2. correxit; 3. corrige; 4. corrigenda
corr.corr.impr. correctis corrigendis imprimatur
cort. cortex
C.O.S. color, odor, sapor
Cos. 1. consiliarius; 2. consul
Cos.d. /des./ consul designatus
COSJ. Congregatio Oblatorum Sancti Joseph
Coss. 1. conservatores; 2. consules
COTTOSB. Congregatio Ottiliensis Ordinis Sancti Benedicti
C.P. 1. Clarissima puella; 2. Clarissimus puer; 3. Curavit ponendum
/poni/
C.P. /CP/ Congregatio Passionis (Congregatio Clericorum Excalceatorum
Sanctissimae Crucis et Passionis Domini Nostri Jesu Christi)
CP Congregatio Paulistarum (v.C.S.P.)
C.P. /CP,

c.p. / Comes Palatinus
c.p. 1. ceteris paribus; 2. cum pertinentiis
C.Pal. Comes Palatinus
C.P.C. Comes Palatinus Caesareus
CP.Caes. /Caesar./ Comes Palatinus Caesareus
CP.C.M. Cum privilegio Caesareae Maiestatis
C.P.E. 1. Communi pecunia erexerunt; 2. Conditorium patri erexit
C.P.L. Comes Palatinus Lateranus
CP.M.P. Coniugi pientissimae memoriam /monumentum/ posuit
CPO. Congregatio Piorum Operariorum Catechistarum Ruralium
CPOp Congregatio Piorum Opificum (v.COp)
CP.P.C. Collatis pecuniis poni curaverunt
C.PP.S. Congregatio Pretiosissimi Sanguinis
C.P.R. Coniugi posuit requietorium
C.P.R/h/. Comes Palatinus R/h/eni
C.Pr.S.C.M. Cum privilegio Sacrae Caesareae Maiestatis
C.P.S. 1. Coniugi posuit sepulchrum; 2. Curavit pecunia sua; 3. Curavit poni sibi /sepulchrum/; 4. Curavit proprio sumptu; 5. Custos privati sigilli
CPS. Congregatio Presbyterorum a Ss. Stigmatibus Domini Nostri Jesu Christi
CPS. /c.p.s./ cum permissu superiorum
CPSB. Congregatio Presbyterorum S. Basilii de Toronto
CP.S.E. Curavit pecunia sua /proprio sumptu/ erigi
C.P.T. 1. Coniugi posuit titulum /tumulum/; 2. Curavit ponendum tumulum; 3. Curavit poni titulum /tumulum/
C.Q.F. Cum quo fecit
C.Q.VA. Cum quo /qua/ vixit annos
C.R. 1. Caesareo-Regius; 2. Carolina Regina; 3. Carolus Rex; 4. civis Romanus; 5. Coniugi rarissimo /-ae/; 6. Corpus requiescit; 7. custos rotulorum
C.R. /CR/ 1. Canonicus Regularis; 2. Clericus Regularis; 3. Congregatio Resurrectionis (Congregatio a Resurrectione Domini Nostri Jesu Christi)
Cr. Crucigeri (tOSCr)
cr. 1. circiter; 2. credit; 3. crimen; 4. currentis
C.RA. consistorii regii assessor
cr.a. currentis anni
Crac. /Cracov./ Cracoviensis
C.R.C. Coniugi requietorium condidit /curavit/
CR.C.P. Coniugi requietorium curavit ponendum
crd. crudus
creat. creatus
Cred. creditor
Crem. /Cremon./ Cremonensis
CRes. Congregatio Resurrectionis (|C.R.)
C.Rev.M. candidatus reverendi ministerii
C.R.Gymn.Real. Caesareo-Regium gymnasium reale
CR.I.C. Canonici Regulares Immaculatae Conceptionis
crim. criminaliter
crimin. 1. criminalis; 2. criminis
crist. cristalisatus
crit. criticus
C.R.L. /CRL/ Canonici Regulares Lateranenses (Congregatio Canonicom Regularium Sanctissimi Salvatoris Lateranensis)
cr.I.m. crimen laesae maiestatis
C.R.M. Clericus Regularis Minor
C.R.M. /c.r.m./ candidatus reverendi ministerii
cr.m. currentis mensis
CR.M.D. Clerici Regulares Matris Dei (Ordo Clericorum Regularium a Matre Dei)

CRMI. Clerici Regulares Ministrantes Infirmis (Camilliani)
C.R.N. Christo Redemptori nostro
CRO. Cistercienses Reformatae Observantiae (Trappistae)
C.R.P. 1. Calendarium Rotulorum Patentium; 2. Caputum Regionum Prior (Roma)
CRP. Canonici Regulares Praemonstratenses
Crp.Chr. Corpus Christi
C.R.P.&O. Caesareo-Regius publicus
et ordinarius (professor)
C.R.S. Christo Redemptori /resurgenti, resurrecto/ sacrum
C.R.S. /CRS/ Clerici Regulares a Somascha
CRSA. Canonici Regulares S. Augustini
CRSAnt Canonici Regulares S. Antonii CRSCr Canonici Regulares Sanctissimae Crucis a Stella Rubra CRSom Clerici Regulares a Somascha
CRSP. Clerici Regulares Sancti Pauli (Congregatio Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati = Barnabidae)
CRST. Canonici Regulares Sanctissimae Trinitatis (Trinitarii Calceati) CRT/h/ Clerici Regulares Theatini.
crt. currentis
Cruc. crucis
Crucig. Crucigeri
crud. crudus
C.S. 1. cantor scholae; 2. Castissimus Sponsus (= Sanctus Ioseph); 3. Christosacrum; 4. collega scholae; 5. Communi sepulchro; 6. Communi sumptu; 7. Coniugi suae /suo/; 8. consiliarius senior /superior/; 9. Cum suis; 10. custos sigilli
C.S. /CS/ Congregatio a Stigmatibus (v.CPS)
c.s. cum sigillo
cs. communis
C.SA. /CSA/ Canonici Sancti Augustini (Sacer et Apostolicus Ordo Canonicorum Regularium Sancti Augustini)
C.Sal. Congregatio Salesiana (v.SDB)
CSB. Congregatio Sancti Basilii (Congregatio Presbyterorum Sancti Basillii de Torontd)
CS.B.V.M. Castissimus Sponsus Beatissimae Virginis Mariae
C.S.C. /CSC/ 1. Congregatio a Sancta Cruce; 2. Congregatio Sanctae Catharinae
CSCC. Congregatio Sacrorum Cordium Jesu et Mariae nec non Adorationis Perpetuae Sanctissimi Sacramenti Altaris CSCh Congregatio Servorum a Charitate
CSCM. Congregatio Scheutensis Cordis Mariae
CS.C.P.T.M. Coniugi suae carissimae posuit titulum monumenti CSCr Canonici Sanctae Crucis
C.S.F. Communi sumptu fecit /factum/
CSFN. Congregatio Sanctae Familiae a Nazareth
C.S.H. 1. Communi sumptu heredum; 2. Cum suis heredibus
CS.H.S.E. 1. Communi sepulchro hic situs est; 2. Communi sumptu heredum sepultus est; 3. Coniugi suae hoc sepulcrum erexit
CS.H.S.S.S.V.T.L. Cum suis /communi sepulchro/ hic siti sunt. Sit vobis terra levis
C.S.1.1. Clerici Societatis Iesu; 2. Congregatio Sancti Ioseph CSilv/OSB/ Congregatio Silvestrina Ordinis Sancti Benedicti
C.S.M. candidatus sacri ministerii
CSMA. Congregatio S. Michaelis Archangeli
C.S.O. Cum suis omnibus
C.S.P. /CSP/ 1. Clerici Scholarum Piarum; 2. Congregatio Missionariorum S. Patricii; 3. Congregatio S. Pauli (Congregatio Missionariorum a S. Paulo Apostolo: Paulistae)
CS.P.E. Curavit sua pecunia erigendum
CS.P.T.M. Coniugi suae posuit titulum merito
cs.q.n. condicio sine qua

non C.S.S. 1. Christo Salvatori /Servatori/ sacrum; 2. Congregatio Sancti Spiritus
Css. consules
CSSCC. 1. Congregatio Missionariorum a Sanctissimis Cordibus (v.MSSCC); 2. Congregatio Sacrorum Cordium (v.CSCC)
CSSF. Congregatio Sororum Sancti Felicis
C.S.Sp. /CSSp/ Congregatio Sancti Spiritus sub tutela Immaculati Cordis Beatissimae Virginis Mariae CSSpSdAP Congregatio Servarum Spiritus Sancti de Adoratione Perpetua
C.SS.R. /CSSR,
C.Ss.R./ Congregatio Sanctissimi Redemptoris
C.SS.S. Congregatio Sanctissimi Servatoris
C.St.Th. candidatus sanctae theologiae
CSulp Congregatio Sulpitiensis
C.S.V. /CSV/ Clerici Sancti Viatoris (Congregatio Clericorum Parochialium seu Catechistarum Sancti Viatoris)
C.T. 1. Celsitas /Celsitudo/ Tua; 2. Concilium Tridentinum (a. 1545-63)
c.t. 1. cum tempore; 2. cum titulis
c.t.a. cum testamento annexo
c.tant. cum tanto
C.T.D. Cura te diligenter
C.Theod. Codex Theodosianus
c.tit. cum titulis
ctr. contra
CT.S.L. Cives tui sistunt lacrimis
cuj. cuius
cuiusl. cuiuslibet
culin. culinaris
Culmen. Culmensis (< Chelmo)
cult. cultor
Cur. 1. curia; 2. Curiensis (< Chur); 3. Curlandia
Cur. /Curios./ curiosus
cur. curavit
Cur.Prov. curia provincialis
curr. currentis
Curric.vit. curriculum vitae
curr.v. curriculum vitae
Cust. custos
C.V. 1. Celsitas /Celsitudo/ Vestra; 2. Clarissimus Vir; 3. Clementia Vestra; 4. Cum uxore; 5. curriculum vitae
c.v. cras vespere
cv. conversus
C.V.A. Cum vixisset annos
C.V.M. Constituit /condidit/ vivens monumentum
CVUOB. Congregatio Vallis Umbrosae Ordinis Benedictini
CV.U.O.S.B./CVUOSB/ Congregatio Vallis Umbrosae Ordinis Sancti Benedicti
D
D. 1. dari; 2. Decimus; 3. dedicat /-avit, -atus/; 4. deditissimus; 5. defunctus; 6. Deus; 7. devotissimus; 8. devotus; 9. diaconus; 10. dicat /-avit/; 11. Digesta;
12. dignitas; 13. dirigit; 14. Discalceatus; 15. distinctio; 16. divinitas;
17. doctor
(theologiae); 18. doctrina; 19. dominatio; 20. dominica; 21. Dominicus; 22. donatus; 23. donavit
/-averunt/; 24. donum; 25. ducalis; 26. ducatus; 27. ducissa; 28. dulcis;
29. dux D quingenti
D. /d./1. da; 2. datum; 3. de; 4. debitus; 5. decanus; 6. decessit; 7. decretum; 8. dedit; 9. detur; 10. dicit; 11. dies; 12. discessit /-erunt/; 13. divide;

14. divus/-a/; 15. doctor; 16. dominus
d. 1. dele /delete/; 2. denarius; 3. dictus
DA. 1. Decessit anno; 2. Deo adiutore /adiuvante/; 3. Deo annuente /auxiliante/; 4. Deo auctore /auspice/; 5. desunt acta; 6. Dux Austriae
d.a. 1. decanus artium; 2. dicti anni
D.AE. Deo Aeterno /Diis aeternis/
D.AE.S. Deo Aeterno sacrum
D.A.G. 1. Divina adfulgente /adspirante/ gratia; 2. Divinae adiumento gratiae
Dalmat. Dalmatia
DA.M.S. Diis Avernis, Manibus sacrum
Dan. Dania Dan Datum a nobis
dand. dandus
Dant. Dantiscanus
dat. datus
D.B. 1. Dedit benemerenti; 2. Diis bonis; 3. Dux Bavariae
D.Bav. Dux Bavariae
DB.E.F.I. Deo bene /benigne/ et feliciter iuvante
DB.E.L. Dux Bransvicensis et Luneburgensis
DB.E.S. Dux Borussiae et Silesiae
D.B. et L. Dux Burgundiae et Lotharingiae
D.B.I. /D.B.J./ 1. Deo bene iuvante; 2. Diis bene iuvantibus
D.B.M. Dedicat bene merenti
D.B.S. De bonis suis
DB.S.F. De bonis suis fecit
D.B.V. Deo bene vertente DC sescenti
D.CA. 1. Deo clementer annuente; 2. Divina clementia annuente
D.Cath. Diva Catharina
DCC. septingenti
DCCC. octingenti
D.C.D. Dicat, consecrat, dedicat
d.c.f. detur cum formula
D.Ch. doctor chirurgiae
D.CJ. /DCJ/ Divini Cordis Jesu (Carmelitae a Divino Corde Jesu)
D.C.O. Dicat, consecrat, offert
D.consol. et miseric.P.S. Deo Consolatori et Misericordi Patri sacrum
D.C.Q. Dicat consecratque
Dcr. decretum
Dct. decretum
D.D. 1. Dat, dedicat /dicat/; 2. Dedit, dedicavit /donavit/; 3. Deo /Deus/ dedit; 4. Deo dante /directore, duce/; 5. Devotus dicavit; 6. Diis dantibus /donantibus/;
 7. divinitatis doctor; 8. Dono dedit /dederunt, dedicavit/
DD. 1. dederunt; 2. dedicaverunt /dedicamus/; 3. domini
D.D. /Dd./ doctorandus
D.D. /d.d./ de dato
D.D.C. 1. Dicat, dedicat, consecrat; 2. Do, dico, consecro; 3. Donat, dicat, consecrat
DD.C.Q. /DD.CQ./ Dicat, dedicat, consecratque
D.D.D. /DDD,
d.d.d. /1. Dat, dicat /donaV, dedicat; 2. Do, dico, dedico
D.D.D. 1. Dedit, dedicavit; 2. Deo donum dedit; 3. Devotissime dono dedit; 4. Dono dedit, dedicavit
D.DD. Dono dederant
DD.D.C.O. Dat, dicat, dedicat, consecrat, offert
DD.D.D.L.M. Donum dat, dicat, dedicat libens merito
DD.D.Q. Dat, dicat dedicatque
DD.D.S. Donum dedit de suo
D.D. et A.C. Deo duce et auspice Christo
D.D.&L.M. offert Dat, dicat et libens merito offert

DD.E.V. Dat, dicat et vovet
D.D.I. Da Domine incrementum
DD.I.M. Donum dedit iure merito
DD.IMM.S. Diis immortalibus sacrum
d.d.in d. de die in diem
DD.L.M. /DD.LM./ Dono dedit /donum dedit/ libens merito
D.D.M. Dedicatum Diis Manibus
DD.MM. Diis Manibus
DD.NN. Domini Nostri
D.D.0.1. Dicat, dedicat, offert; 2. Diis deabus omnibus
D.D.P. 1. Dedicavit publice; 2. Dono dedit publice
DD.P.P. Dedit, dedicavit pecunia propria
D.D.Q. 1. Dederuntque; 2. Dedicaveruntque /Dedicavitque/; 3. Dedit donavitque; 4. Diis deabusque
D.Dr. /DDr/ 1. doctores; 2. doctor doctor (= doctor theologiae et doctor philosophiae)
D.D.S. Dicat, dedicat, sacrat
ddt. dedit
Ddus doctorandus
deb. debitus
Deb.condol.ergo
f. Debitae condolentiae ergo fecit
Deb.Obs. et Cond.
E.adp. Debitae observantiae et condolentiae ergo adposuit
Dec. December
Dec. /dec./ 1. decanus; 2. decoctus
Decemb. December
Decr. /decr./ decretum
Decretal.Prof. decretalium professor
Dedic.Eccl.Cathedr. dedicatio ecclesiae cathedralis
de d. in d. de die in diem
Deditiss. deditissimus
def. 1. defectus; 2. deficit; 3. defunctus
Deip. Deipara
Deip.Immacul. Deipara Immaculata
dej.de iure
del. 1. deleatur; 2. delevit; 3. delictum; 4. delineavit
delat. delatio
dele. deleatur
deleg. delegatus
delin. delineavit
delt. delineavit
den. 1. denarius; 2. denatus; 3. denique; 4. denuo denat denatus
dep. 1. depositus; 2. depuratus
deprop. /deproper./ deproperabat
Des. /des./ designatus
des.a. designati anni
desideratiss. desideratissimus
design. designatus
Design.Past.&Insp. designatus pastor et inspector
DE.S.S.A.G. Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia (episcopus)
det. deterior
D. et Ap.S.G. Dei et Apostolicae Sedis gratia (episcopus)
D.&M. dux et martyr
D.&P. doctor et professor
D.&P.L.C. doctor et poeta laureatus Caesareus
D.&P.P. doctor et professor publicus
D.&P.P.O. doctor et professor publicus ordinarius
D.&Pract. doctor et practicus
D.&S.N.I.C. Domini et Salvatoris Nostri Iesu Christi

dett. deteriores (codices)
Deuter. Deuteronomium
devotiss. devotissimus '
dext. dexter
D.F. 1. Defensor Fidei; 2. Deo favente /fortunante/; 3. Dominus Frater;
 4. Dulcissimae filiae
D.F.A. 1. Deo feliciter annuente; 2. Divino flamine adspirante
D.Ferr. Dux Ferrariae
D.F.F. Deo feliciter favente
D.F.G. Divina favente gratia
D.F.P. Dare, facere, praestare
DF.P.C. Dulcissimo filio /Dulcissiittse filiae/ poni curavit
D.F.V. Deo feliciter vertente
D.G. 1. Dei gratia; 2. Deo gratias
D.GA.&P.S.A.S.L.N.G.P. Dei gratia Archiepiscopus et Princeps
 Salisburgensis, Apostolicae Sedis Legatus Natus, Germaniae Primas
D.GA.G.L.N.R.P.P.P.Q.P. Dei gratia Archiepiscopus Gnesnensis, Legatus
 Natus Regni Poloniae, Primas Primusque Princeps
D.G.B. Ducalis Gymnasii Bregensis (collega)
D.G.C. Ducalis Gymnasii collega (Brzeg)
DG.H.B.R.P.A.A. Dei gratia Hungariae Bohemiae Regius Princeps,
 Archidux Austriae
D.G.M.Brit.F. et H.Rex Dei gratia Magnae Britanniae Franciae et
 Hiberniae Rex
D.G.P. Ducalis Gymnasii professor (Brzeg)
DG.P.T.P.R.H.D. Dei gratia Princeps Transilvaniae, Partium Regni
 Hungariae Dominus
DG.R.I.G.H.B.R. Dei gratia Romanorum Imperator, Germaniae Hungariae
 Bohemiae Rex
D.G.R.Imp. Dei gratia Romanorum /Romanus/ Imperator
DG.R.I.SA. Dei gratia Romanorum Imperator Semper Augustus
DG.R.I.SA.G.H.B.RAA.D.B. et L. Dei gratia Romanorum Imperator
 Semper Augustus, Germaniae Hungariae Bohemiae Rex, Archidux Austriae, Dux
 Burgundiae et
 Lotharingiae
D.G.Rom.Imp.SA. Dei gratia Romanorum Imperator Semper Augustus
DG.R.P.M.D.L. Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae
DG.S.G.W.R. Dei gratia Suecorum Gothorum Wandalorumque Rex
D.H. 1. Dedit heres /heredibus/; 2. Donavit heredibus
d.h. die hodierno
D.H.C. doctor honoris causa
D.1.1. Dari iussit; 2. Diis immortalibus /inferis/; 3. documentum
 insinuationis
d.j. de iure
Diac. /diac./ diaconus
dial. et ethic.prof. dialectices et ethices professor
dicast. dicasterium
D.I.C.&M. Dux Iuliaci Cliviae et Montium
Dict. dictator
dieb.alt. diebus alternis
dioc. diocesis
DI.E.I. Deo Invisibili et Immortali
dier. dierum
Dig. /Digest/ Digesta
Dign. dignitas
Digniss. dignissimus
Dignitat.Vestrar. Dignitatum Vestraram
D.IHS. Dominus Iesus
dil. dilutio
Dilectiss. dilectissimus
D.I.M. Diis inferis Manibus

dim. dimidium
dimiss. 1. dimissorialis; 2. dimissorium
D.Imm.S. Deo Immortali sacrum
D.Ing. doctor (artis) ingeniariae
d.in p.ae. divide in partes aequales
dioec. 1. dioecesianus; 2. dioecesis
dioeces.Patr.princip. dioecesis patronus principalis
D.I.P. Dormit /dormiat/ in pace
Dipl. diplomatus
Dipl.agr.oec. diplomatus agrariae oeconomiae
Dipl.agr.paed. diplomatus agrariae paedagogiae
Dipl.ing.agr. diplomatus ingeniarius agriculturae /agronomiae/
Dipl.ing.chem. diplomatus ingeniarius chemiae
Dipl.ing.oec. diplomatus ingeniarius oeconomiae
Dipl.ing.paed. diplomatus ingeniarius paedagogiae
Dipl.med.paed. diplomatus medicinalis paedagogiae
Dipl.oec. diplomatus oeconomiae
Dipl.paed. diplomatus paedagogiae
Dipl.phil. diplomatus philosophiae
Dipl.rer.oec. diplomatus rerum oeconomicarum
Dipl.rer.pol. diplomatus rerum politicarum
Dipl.theol. diplomatus theologiae
Dir.Sem.Th. director seminarii theologici
D.I.S. Deo Immortali sacrum
Disc. Discalceatus
disc. 1. discessit; 2. discipulus
disces. discessus
discuss. discussio
DI.S.M. Diis inferis sacrum Manibus
Disp. /disp./ 1. dispensatio; 2. disputatio
disp.Consist. dispensatio consistorialis
disp.Dom. dispensatio dominicalis
dispp. disputationes
disput. disputatio
Diss. /diss./ dissertatio'
diss. dissentio
Diss.iur. dissertatio iuridica
Diss.phil. dissertatio philosophica
distr. districtus
D.J.U. /DJU, d.j.u., d.i.u./ doctor iuris utriusque
div. 1. divide; 2. divinus; 3. divus
divers. diversus
div.fav.grat Divina favente gratia
divin. divinus
div.in pt.aeq. divide in partes aequales
div.i.part.aeq. divide in partes aequales
D.L. 1. Dedit libens; 2. doctor litterarum; 3. Donavit locum; 4. Ducatus Lignicensis
d.l. dicto loco
DL.E.G. Deo laus et gloria
d.l.f. de lege ferenda
D.Lit./Litt./ doctor litterarum
d.l.l. de lege lata
DL.L.M. Dedit /dicat/ lubentissime merito
D.L.M. 1. Datus locus monumenti; 2. Dedit libens merito
D.Loith. Dux Lotharingiae
D.L.S. Divis Laribus sacrum
D.M. 1. Dedit maerens; 2. Dei /Divina/ misericordia (episcopus); 3. Deo Magno; 4. Dis /Diis/ Manibus; 5. divae memoriae; 6. Divina miseratione (episcopus); 7. doctor medicinae; 8. dominus meus; 9. Donavit monumentum

d.m. dextra manu
D.MAE. Deo Magno Aeterno
D.Mar.Magd. Diva Maria Magdalena
D.M.D. doctor medicinae dentalis
D.M.E. Devotus maiestati eius
D.M.I. Diis Manibus inferis i
D.M.M. Diva Maria Magdalena
D.M.O. Dicat, mittit, offert
D.M.P. Doctor Medicus Parisiensis
D.M.Procur. Divi Marci procurator (Venezia)
D.M.S. 1. Deo Maximo sacrum; 2. Dis /Diis/ Manibus sacrum
DM.S.R.E.Car. Dei misericordia Sacrae Romanae Ecclesiae cardinalis
DM.V.F. Diis Manibus vivus fecit
D.N. /DN/ Dominus noster
Dn. dominus
D.N.A. 1. Divini Numinis auspiciis/auspicio/; 2. Divino Numine auxiliante
DN.B.E.F.I. Divino Numine bene et feliciter iuvante Dnca dominica
Dnd. doctorandus Dni /dni/ domini
DN.I.C. /DNJC/ Dominus Noster Iesus Christus dnica dominica
D.N.I.Chr. Dominus Noster Iesus Christus
DN.M.E. Devotus Numini Maiestatique eius
DN.M.Q.E. Devotus Numini Maiestatique eius
DN.M.Q.V. Devotus Numini Maiestatique Vestrae
dnn. domini Dno /dno/ domino
DN.P.P. Dominus Noster Papa Pontifex Dnus dominus
dn.y.x. Dominus Noster Iesus Christus
D.0.1. Deo Optimo; 2. Diis omnibus; 3. Divina ordinatione
D.OA. Deo Optimo annuente
D.O.AE. Deo Optimo Aeterno
D.O.C. Dicat, offert, consecrat
doc. doctor
Doct Doctrinarii (TCDC)
Doct. /doct./ doctor
Doctiss. doctissimus
Doct.SS.Can. doctor sacrorum canonum
D.O.F. Deo Optimo fortunante
dol.test. doloris testandi (causa)
D.O.M. 1. Datur omnibus mori; 2. Deo Optimo Maximo; 3. Diis omnibus Manibus; 4. Dominus omnium magister
Dom. 1. dominicalis; 2. dominium
Dom. /dom./1. dominica; 2. dominus
DO.M.A. 1. Dei Optimi Maximi auspiciis /auxilio/; 2. Deo Optimo Maximo adiuvante /annuente, auspice, auxiliante/
DO.M.B.E.F.G. Deo Optimo Maximo bene et feliciter gubernante
DO.M.B.E.F.S. Deo Optimo Maximo bene et feliciter succurrente
DO.M.B.I. Deo Optimo Maximo benigne iuvante
DO.M.D.&A. Deo Optimo Maximo dirigente et annuente /duce et auspice/
D.O.M. et Chr.S. Deo Optimo Maximo et Christo sacram
DO.M.F. Deo Optimo Maximo fautore /favente, fortunante/
DO.M.G. Deo Optimo Maximo gloria
DO.M.H. Deo Optimo Maximo honor
DO.M.I. Deo Optimo Maximo iuvante
Domin. dominica
DO.M.O. Deo Optimo Maximo opitulante
Dom.Proc. domus procerum
DO.M.Q. Deo Optimo Maximoque
DO.M.R. Deo Optimo Maximo rectore /regente/
DO.M.S. Deo Optimo Maximo sacrum
domunc. domuncularis
Dom.V. Dominatio Vestra

D.O.M.VqueM. Deo Optimo Maximo Virginique Mariae
D.Opt.S. Deo Optimo Sacrum
D.O.S. 1. Deo Optimo sacram; 2. Dicat, **offert**, submittit; 3. Diis omnibus sacrum
D.O.M.TR.V. Deo Optimo Maximo Triuno
DO.M.T.U.Q. Deo Optimo Maximo Triunice
DO.U.V. /D.o.u.v./ Da operam ut valeas
D.P. 1. De pecunia; 2. De proprio; 3. Dii penates; 4. Diis patriis /paternis, penatibus/; 5. directio propria; 6. domus procerum
D.P. /D.p./ doctor philosophiae
DP /dp./ depositus
D.P.D. 1. De proprio dedit; 2. Diis patriis dedicavit; 3. Diis penatibus dedit
D.P.E. Devotus Pietati eius
D.P.&S. doctor, professor et senior
D.Ph. /D.ph./ doctor philosophiae
D.PhiI. /D.phil./ doctor philosophiae
D.P.I. 1. De propria impensa; 2. Diis penatibus immortalibus
D.P.M. De pecunia mea
D.P.P. 1. decretalium professor publicus; 2. De pecunia publica; 3. De propria pecunia; 4. Dicitum Patri Patriae; 5. Diis propitiis; 6. doctor professor publicus
DP.P.O. doctor professor publicus ordinarius
DP.P.O.H. doctor professor publicus ordinarius honoratissimus
D.P.S. 1. De patrimonio suo; 2. De pecunia sua; 3. De proprio suo; 4. Diis penatibus /piis, patriis/ sacrum
DP.S.D. De pecunia sua dedit /dedicavit/
DP.S.F. De pecunia sua fecit
DP.S.F.D. De pecunia sua factum dedit
DP.S.P. De pecunia sua posuit
DP.S.T.L. De pecunia sibi testamento legata
D.Q.A. De qua agitur
DQ.B.V. Deus quod bene vertat
DQ.L.S.T.T.L. Dic qui legis: sit tibi terra levis
dq.r.a. de qua re agitur
D.R. Dominatio Reverendissima
Dr. doctor
D.RA. De re agitur
Dr.agr. doctor agriculturae /agrortfmiae/
Dram.Pers. dramatis personae
Dr.art. doctor artium
Dr.cam. doctor cameralium
Dr.can. doctor (iuris) canonici
Dr.cult. doctor culturae
Dr.decr. doctor decretalium /decretorum/
Dr.des. doctor designatus
Dr.disc.pol. doctor disciplinae politicae
Dr.Dr. doctor doctor
Dres. doctores
Dresd. Dresdensis
Dr.forest. doctor forestariae
Dr.habil. doctor habilitatus
Dr.h.c. doctor honoris causa
Dr.hon.c. doctor honoris causa
dr.hort. doctor horticulturae
dr.in utr. doctor in utroque (iure)
Dr.J. doctor iuris
d.r.j. de rigore iuris
DrJ.C. doctor iuris civilis
Dr.J.U. /Drj.u./ doctor iuris utriusque
Drjur. doctor iuris

Dr.jur.can. doctor iuris canonici
jur. et rer.pol. doctor iuris et rerum politicarum
Dr.jur.utr. doctor iuris utriusque
Dr.med. doctor medicinae
Dr.med.dent. doctor medicinae dentariae
Dr.med.habil. doctor medicinae habilitatus
Dr.med.univ. doctor medicinae universalis
Dr.med.vet. doctor medicinae veterinariae
Dr.mus. doctor musices
D.R.N. Deus recipe nos
Dr.oec. doctor oeconomiae
Dr.oec.publ. doctor oeconomiae publicae
Dr.paed. doctor paedagogiae
Dr.pharm. doctor pharmaciae
Dr.phil. doctor philosophiae
Dr.phil.habil. doctor philosophiae habilitatus
Dr.phil.nat. doctor philosophiae naturalis
Dr.pol. doctor politices
Dr.rer.agr. doctor rerum agrariarum
Dr.rer.camer. doctor rerum camerarum
Dr.rer.comm. doctor rerum commercialium
Dr.rer.cult. doctor rerum culturarum
Dr.rer.hort. doctor rerum hortensiarum
Dr.rer.merc. doctor rerum mercantilium
Dr.rer.mil. doctor rerum militarium
Dr.rer.mont. doctor rerum montensium /montanarum/
Dr.rer.nat. doctor rerum naturalium
Dr.rer.oec. doctor rerum oeconomicarum
Dr.rer.oec.publ. doctor rerum oeconomicarum publicarum
Dr.rer.pol. doctor rerum politicarum
Dr.rer.publ. doctor rerum publicarum
Dr.rer.silv. doctor rerum silvestrium
Dr.rer.soc.oec. doctor rerum socialium oeconomicarumque
Dr.rer.techn. doctor rerum technicarum
Dr.sc. doctor scientiae
Dr.sc.agr. doctor scientiae agriculturaram
Dr.sc.iur. doctor scientiae iuris
Dr.sc.math. doctor scientiae mathematicae /scientiarum mathematicarum/
Dr.sc.med. doctor scientiae medicinae
Dr.sc.med.vet. doctor scientiae medicinae veterinariae
Dr.sc.mil. doctor scientiae militarium
Dr.sc.oec. doctor scientiae oeconomicae /scientiarum oeconomicarum/
Dr.sc.paed. doctor scientiae paedagogicae
Dr.sc.phil. doctor scientiae philosophiae
Dr.sc.pol. doctor scientiae politicae /scientiarum politicarum/
Dr.sc.rel. doctor scientiae religiosae
Dr.sc.silv. doctor scientiae silvaticarum
Dr.sc.techn. doctor scientiarum technicarum
Dr.sc.theol. doctor scientiae theologicae
D.R.T. Dignitas /Dominatio/ Reverendissima Tua
Dr.theol. doctor theologiae
Dr.utr.jur. doctor utriusque iuris
D.S. 1. Deo /Diis/ sacrum; 2. De suo; 3. Deus Sanctus; 4. Dicit salutem; 5. doctor scientiae; 6. Dux Saxoniae
d.s. 1. da, signa; 2. detur, signetur
Ds. dominus
D.S.A. Dux Saxoniae (et) Angariae
D.Sab. Dux Sabaudiae
DS.B.M. De se bene merenti /benemerito/

D.Sc. doctor scientiae
D.S.D. 1. Deo Soli /Summo/ dicatum /dedicatum/; 2. De suo dedit /datum/; 3. De suo dedicavit
DS.D.D. De suo donum dedit /dedicavit/
DS.E.H. Dux Slesvici et Holsatiae
D.S.F. De suo fecit
DS.F.C. De suo faciendum curavit
DS.F.H.S.E.S.T.T.L. De suo fecit heres sepulcrum eius, sit tibi terra levis
D.S.G. Deo sit /soli/ gloria
D.S.H. Deo soli honor
D.S.I. De sua impensa
D.SJ.C.E.M. Dux Saxoniae, Juliae, Cliviae et Montium
D.SJ.C.EtM. Dux Saxoniae, Juliae, Cliviae et Montium
DS.I.C.M.A. et W. Dux Saxoniae, luliae, Cliviae, Montium, Angariae et Westphaliae
DS.I.P.C. De sua impensa ponendum curavit
D.S.L. Deo sit /soli/ laus
DS.L.H.G. Deo sit laus, honor, gloria
DS.L.L.M. De suo laetus libens merito
DS.M.P. 1. De suo merito posuit; 2. De suo monumentum posuit
D.S.P. 1. De suo posuit /posuerunt/; 2. De sua pecunia; 3. Dicit salutem perpetuam /plurimam/
d.s.p. decessit sine prole
DS.P.D.D. De sua pecunia donum dedit /dedicavit/
DS.P.F. De sua pecunia fecit
DS.P.F.C. De sua pecunia faciendum curavit
ds.p.l. decessit sine prole legitima
ds.p.m. decessit sine prole mascula
ds.p.m.s. decessit sine prole mascula superstite
DS.P.P. De sua pecunia posuit
DS.P.R. De sua pecunia restituit /restauravit/
DS.P.R.C. De sua pecunia reficiendum curavit
DS.P.V.I.S.L.M. De sua pecunia votum illis solvit libens merito
D.S.R. De suo restituit
DS.V.L. De suo vivus libens
DS.V.S.L.L.M. De suo votum solvit libentissime merito
D.T. 1. Dedit testamento; 2. Devotissimus Tibi; 3. Dignitas Tua; 4. Dominatio Tua; 5. doctor theologiae Dt Deuteronomium
dt. dedit
D.T.A. Deo Triuno auxiliante
d.t.d. Da /dentur/ tales doses
d.tal.dos. Da /dentur/ tales doses
D.Th. doctor theologiae
D.
Theol. /theol./ doctor theologiae
D.theol.habil. doctor theologiae habilitatus
D.T.M.OA. Deo Ter Maximo Optimo annuente
DT.M.O.P.S. Deo Ter Maximo Optimo Patri sacrum*
DT.O.A. Deo Ter Optimo annuente
DT.O.M. /DTOM/ Deo Ter Optimo Maximo
DT.O.M.A. Deo Ter Optimo Maximo adiuvente /annuente, auxiliante/
DT.O.M.B.E.F.I. Deo Ter Optimo Maximo bene /benigne/ et feliciter iuvante
DT.O.M.B.F. Deo Ter Optimo Maximo bene favente
DT.O.M.B.I. Deo Ter Optimo Maximo bene /benigne/ iuvante
DT.O.M.B.V. Deo Ter Optimo Maximo bene vertente
DT.O.M.D.E.A. Deo Ter Optimo Maximo duce et auspice
DT.O.M.F. 1. Deo Ter Optimo Maximo favente /fortunante/; 2. Deo Triuno Optimo Maximo favente
DT.O.M.F.A. Deo Ter Optimo Maximo feliciter annuente

DT.O.M.Q.S. Deo Ter Optimo Maximoque sacram
DT.O.M.S. Deo Ter Optimo Maximo sacrum
DT.O.T.M.B.I. Deo Ter Optimo Ter Maximo bene iuvante
D.T.V. Deo Trino Uno
dub. 1. dubitans; 2. dubius
Dublin. Dublinensis
Duc. 1. ducalis; 2. ducatus; 3. ducis
Ducal. /ducal./ ducalis
Ducal.Stip. ducale stipendium
Ducat.Lign. Ducatus Lignicensis
D.UJ. /D.u.j.,
D.u.i. / doctor utriusque iuris
D.U.M. doctor universalis medicinae
Dunelm. Dunelmensis (< Durham)
dupl. 1. duplex; 2. duplo; 3. duplum; 4. duplus
D.V. 1. Deo volente; 2. Devota Virgo; 3. Devotus Vir; 4. Dignitas Vestra; 5. Diva Virgo; 6. Dominatio Vestra; 7. Dux Venetiarum
d.v. dicti valoris
d.v.g. dominus vicarius generalis
D.V.IH. Dominatio Vestra Illustrissima
D.V.L. 1. Dedit vivens locum; 2. Dedit votum libens
D.V.M. 1. Deipara /Diva/ Virgo Maria; 2. Divini Verbi minister
d.v.m. decessit vita matris
d.v.p. decessit vita patris
D.V.R. Dominatio Vestra Reverendissima
D.V.S. 1. Dedit uxori suae; 2. Dedit vivens sibi; 3. Dedit voto suscepto; 4. Diis universis sacrum; 5. Diis votum solvit
DV.T.S. Deo Uni Trino sacrum
Dyoec. dyoecesis
E
E. 1. ecce; 2. ecclesia; 3. ecclesiastes; 4. Edmundus; 5. Edwardus; 6. egregius; 7. ei /eis/; 8. elector; 9. electoralis; 10. elegit; 11. Elisabeth; 12. eminentia; 13. eminentissimus; 14. Emmanuel; 15. eorum; 16. episcopus; 17. epoche; 18. eques; 19. eremita; 20. erexit /erexerunt/; 21. erigendum /erigi/; 22. erat /erit/; 23. Ernestus; 24. eruditissimus; 25. esse; 26. esto; 27. Etraria; 28. Eusebius; 29. excellentia; 30. excellentissimus; 31. eximius; 32. expeditus
E. /e./ 1. ecclesiasticus; 2. eius /eiusdem/; 3. ergo; 4. error; 5. est; 6. ex
e.a. eiusdem anni
E.A.D. Ecce Agnus Dei
ead.m. eadem manus
EA.R.P.S.T.Magister Excellentissimus Admodum Reverendus Pater Sacrae Theologiae Magister
E.B. 1. Elector Bavariae; 2. Episcopus Bambergensis
Ebor. Eboracensis (< York)
Ebr. 1. Ebraeus; 2. Ebraicus
E.C. 1. ecclesia cathedralis; 2. ecclesiae canonicus; 3. Ecclesiae Confessor; 4. Episcopus Cracoviensis; 5. Erigendum curavit
EC 1. Eremita Camaldulensis; 2. Expositorium Canoniale
E.C. /e.c./ 1. ex cancellaria; 2. ex commissione; 3. exempli causa
e.c. 1. error calculi; 2. ex concluso ECam Eremita Camaldulensis
Ecc. ecclesia
Eccl. /eccl./ 1. ecclesia; 2. ecclesiasticus
eccl.cath. ecclcsia cathedralis
Eccles. ecclesiastes
Eccles. et Min.Sen. ecclesiae et ministerii senior
eccles. et schol.A.C.Insp. ecclesiarum et scholarum Augustanae

Confessionis inspector

Ecclesiast. 1. ecclesiastes; 2. ecclesiasticus

Eccles.Minist. ecclesiae minister

Eccles.Past. ecclesiae pastor

Eccles.Superint. ecclesiae superintendens

eccl.metrop. ecclesia metropolitana

eccl.paroch. ecclesia parochialis

Eccl.Patr.Past. ecclesiae patriae pastor

Eccl.P.-P. ecclesia Petro-Paulina (Legnica)

EC.D.S. Episcopus Cracoviensis, Dux Severiae

EC.L.M. Erigendum curavit libens merito /maerens/

E.D. 1. Aedem dicavit; 2. Ecclesiae Doctor; 3. Eius Dominus; 4. Est devotus

Ed. /ed./ 1. edidit; 2. editio; 3. editor; 4. editus

ed.AId. editio Aldina

ed.cit. editio citata

edd. 1. ediderunt; 2. editiones; 3. editores

edd.vett. editiones veteres

editt. editores

E.D.M. Eruditissimus Dominus Magister*

ed.mai. editio maior

ed.min. editio minor

ed.pr. /princ./ editio princeps

Edw. Edwardus

EE.DD. Egregii /Eminentissimi/ Dpmini

EE.I.Q. Ei erigi iussit quietorium

E.&P. ecclesiastes et professor

EE.VV. 1. Egregii /Eminentissimi/ Viri; 2. Excelsitates Vestrae

EE.VV.DD. Eminentissimae Vestrae Dominationes /Dignitates/

E.F. 1. Egregia femina; 2. Eius filius /frater/; 3. Episcopus Frisingensis; 4. Erigi fecit

e.fac. (observantiae) ergo faciebat

e fruct. e fructibus

e.g. 1. eiusdem generis; 2. exempli gratia

eg. ergo

E.H. 1. Eius heres; 2. Episcopus Herbipolensis; 3. Episcopus Hildesiensis; 4. Ex heredibus /hereditate/

EH.B.M.F.C. Eius heres benemerenti faciendum curavit

EH.N.S. Exterum heredem non sequitur /sequetur/

E.I. Erigi iussit

e.i. eo ipso

ej. eiusdem

Eid. Eidus (= Idus)

eid. eidem

ejd. eiusdem

ej.m. eiusdem mensis

E.I.Q. ex instituto quaestoris

ejusd. /eiusd./ eiusdem

E.L. Episcopus Lubecensis

El. 1. elector; 2. electoralis; 3. electus

e lact. e lacte

Elect. /elect./ 1. elector; 2. electoralis; 3. electus

electoral. electoralis

Elect.Sax. Elector Saxoniae

Eleem. eleemosinarius

elev. elevatio

El.Ep. electus episcopus

e lign. e ligno

Elisab. Elisabeth

Elisabeth. Elisabethanus (pastor, rector)

Eloq. eloquentia

Eloq.&Poes.Prof. eloquentiae et poeseos professor
Eloq.Prof. eloquentiae professor
Eloqu. et Human.Prof. eloquentiae et humaniorum professor
el.t. elapso termino
E.M. 1. ecclesiae minister; 2. Elegit /erexit/ monumentum; 3. episcopus martyr; 4. Episcopus Misniensis; 5. Episcopus Monasteriensis
e.m. eiusdem mensis
em. 1. emendavit; 2. emeritus
E.M.D. 1. Ei monumentum dedit; 2. Eius memoriae dicavit
emer. emeritus
Emin. eminentissimus
e.m.p. ex modo praescripto
E.M.V. Egregiae memoriae vir
Encycl. encyclica
E.O. /e.o./ ex officio
EO.B.Q. Ei ossa bene quiescant
eod. eodem
E.O.T. Eques Ordinis Teutonici
E.P. 1. Episcopus Paderbornensis; 2. Eques Polonus
Ep. /ep./ 1. episcopalis; 2. episcopatus; 3. episcopus; 4. epistula
e.p. ergo posuit
Ep.Aux. episcopus auxiliarius
Ep.Conf. episcopus confessor
Ep.Des. episcopus designatus
E.P.E. Ei publice erexit
Eph. /Ephor./ 1. ephoria; 2. ephofus
Epic. epicedium
Epiph. Epiphania
Epis. episcopus
Episc. 1. episcopatus; 2. episcopus
Episc.tit. episcopus titularis
Epist. epistula
Epist.grat. epistula gratulatoria
Epit. epitaphium
Epith. epithalamium
Ep.Lond. episcopus Londiniensis
Ep.Mart. episcopus martyr
e.pos. ergo posuit
E.P.P. E pecunia publica
Epp. epistulae Eps episcopus
Ep.Tit. episcopus titularis
Eq. /Eqv./ eques /equites/
Eq.A. /Aur./ Eques Auratus
EQ.D.D. Eademque dedicavit
Eq.Ex. Eques Exemptus
Eq.Ord.Teut. Eques Ordinis Teutonici
Eq.Pol. Eques Polonus
e.q.s. et quae sequuntur
Eq.Sil. Eques Silesius
Eq.Thurin. Eques Thuringus
Eqv.Hierosol. Eques Hierosolymitanus
E.R. 1. Edwardus Rex; 2. Elisabeth Regina; 3. Episcopus Ratisbonensis; 4. Eques Romanus; 5. Erexit requietorium
er. eremita
er. /eras./ erasum
ER.D.T. Eminentissima Reverendissima Dominatio /Dignitas/ Tua
E.Reg.PoI. Eques Regni Poloniae
erem. eremita
E.R. et I. Edwardus Rex et Imperator
E.R. et IH.DnisV. Eiusdem Reverendissimae et Illustrissimae Dominationis Vestrae (servitor)

Erford. Erfordiensis (< Erfurt)
Ern. Ernestus
Err. errata
E.S.Aug. Eremitae Sancti Augustini
E.S.C. ex senatus consulto
e.s.p. et sic porro
E.S.T. Eiusdem Sanctitatis Tuae
E.S.V. Eiusdem Sanctitatis Vestrae
ES.V.D.T. Ex suo vivens dedicavit tumulum
E.T. Excellentia Tua et al. 1. et alia; 2. et alias; 3. et alibi; 4. et alii; 5. et aliud
etc. et cetera
etc.pp. et cetera perge perge /pergite, perge porro/
E.T.F. Ex testamento fecit
Ethic.&Eloqu.Prof.Publ. ethices et eloquentiae professor publicus
Ethic.&Histor.Prof.P. ethices et historiarum professor publicus
Etr. Etruria et seq. et sequens et s.p. et sic porro et sqq. et sequentes /-tia/
EudEudista (tCJM)
eund. eundem
E.V. 1. Egregius Vir; 2. Eminentia Vestra; 3. Episcopus Varmiensis; 4. Ex voto
Ev. 1. evangelicus; 2. evangelista; 3. evangelium
ev. eventualiter
Evang. /evang./ evangelium
event. eventualiter
E.V.IH.Dnis Eiusdem Vestrae Illustrissimae Dominationis (servitor)
e vin. e vino
EV.L.M.P. Ex voto libens merito posuit
EV.L.S. Eius votum libens solvit
Ev.Luther. Evangelicus Lutheranus
E.V.R.Dnis Eiusdem Vestrae Reverendissimae Dominationis (servitor)
E.V.R.P418 Eiusdem Vestrae Reverendissimae Patermtatis (servitor)
evt. eventualiter
E.W. Episcopus Wratislaviensis
Ex. 1. excellentia; 2. eximius; 3. Exodus (VT)
Ex. /ex./ exemplum
ex. 1. examinatus; 2. exeunte (saeculo); 3. externus
ex aq. ex aqua
exarat. exaratus
Exc./exc./ 1. excellens; 2. exceptio; 3. excipe; 4. excudit
ex cap. ex capite
ex cath. ex cathedra
Excell. /excell./ 1. excellens; 2. excellentia; 3. excellentissimus
Excels. excelsitas
Excelsiss.Seren.tuae Excelsissimae Serenitati Tuae (deditissimus)
excit. excitatur /-tetur/
excl. 1. exclusive; 2. exclusus
ex comm. ex commissione
ex cons. ex consensu f
Ex.cruc. Exaltatio Sanctae Crucis
excud. excudit
ex decr. ex decreto
execut 1. executio; 2. executivus; 3. executor
execut.tes.pos. Executores testamenti posuerunt
exercit. exercitatio
ex.g./gr./ exempli gratia
ex hered. ex hereditate
exhib. exhibetur
Exim. eximius
Exim.D.V. Eximia Dominatio Vestra

ex impr. ex improviso
ex inc. ex incuria
ex lib. ex libris
ex off. ex officio
Exp. /exp./1. expediatur; 2. expeditus; 3. expunxit
ex p. ex parte
expd. expeditus
Exper. /Experientiss./ experientissimus
expl. 1. explicit; 2. explicite
ex prof. ex professo ex pte ex parte
ex S.C. ex senatus consulto
ex S.D. ex senatus decreto
ext. 1. externus; 2. extra
extend. extendendus
Extr. /extr./1. extractum; 2. extrahatur; 3. extraordinarius; 4. extremum
extraord. extraordinarius
Extr.Jur. extremum iuris
Ex.V. /ex.v./ Excellentia Vestra
F
F. 1. faciendum; 2. faciunt; 3. factus; 4. facultas; 5. familia; 6. fautor; 7. favente (Deo); 8. fecerunt; 9. feudum; 10. fidelitas; 11. fiunt; 12. fortunante (Deo); 13. fortunatus; 14. Francia; 15. Franciscus; 16. frater; 17. fraternitas; 18. Fridericus; 19. Frisingensis; 20. fuit; 21. fundavit
F. /f./ 1. faustus; 2. fecit; 3. felicitas; 4. feliciter; 5. felix; 6. feria; 7. festum; 8. fiat /fiant/; 9. fidelis; 10. fides; 11. fieri; 12. filia; 13. filius; 14. finis; 15. folio; 16. formula
f. 1. facta; 2. femininus; 3. fertio; 4. fideiussor; 5. florenus; 6. forma; 7. fortasse; 8. funebris
F.A. 1. Fecit amico; 2. Filiae amantissimae; 3. Filio amantissimo /amabili/
fab. fabula
FaC Fratres a Caritate (fCCF, fCFC)
Fac. /fac./ facultas
fac. 1. faciebat; 2. facit; 3. facsimile
Fac.Cur. Faciendum curavit
Facjurid. facultas iuridica
FacJurid-Assess. facultatis iuridicae assessor
Fac.Lit.Prof. facultatis litterariae professor
Fac.Med. facultas medica
Fac.PhilAdj. facultatis philosophicae adiunctus
Fac.Phil.Ass. facultatis philosophicae assessor
facs. /facsim./ facsimile
Fact. /fact./1. factor; 2. factum; 3. factus
Fac.Th. facultas theologica
Facult. facultas
Facult.Jur. /Jurid./ facultas iuridica
FacultMed. facultas medica
Facult.Phil.Adj. facultatis philosophicae adiunctus
FacultTheol. facultas theologica
f.AE. Felicitatem aeternam
FAl. /FAl/ Fratres Alexiani (|CFA)
Fam. /fam./ 1. familia; 2. familiariter; 3. famulus
FA.R.P.E.S. Fridericus Augustus Rex Poloniae, Elector Saxoniae
Fasc. /fasc./ fasciculus
F.B. fide bona
F.B.F. Filio bono fecerunt
F.B.M. 1. Fecit benemerenti; 2. Filio /filiae/ benemerenti

F.BM.PP. Fratris benemerenti posuerunt
fbr. Februarius
F.B.V. Fidei bonae vir
F.C. 1. feriae currentis; 2. fidei causa; 3. fideicommissarius; 4. fiducia causa; 5. Filiae carissimae; 6. Filio carissimo
FC 1. Filiae Crucis; 2. Filii Caritatis; 3. Fratres a Cantate (|CCF, fCFC)
F.C. /FC/ Formula Concordiae (a. 1577)
F.C. /f.c./1. Faciendum curavit /curaverunt/; 2. Fecit cinerarium; 3. fidei commissum; 4. Fieri curavit /curaverunt/
FCC. Filii a Caritate Canossiani (Institutum Filiorum a Caritate vulgo Canossiani)
F.C.F. 1. Fecit coniugi fidelissimae; 2. Filiae carissimae fecit; 3. Filio carissimo fecit
F.C.H. Faciendum curavit heres
FC.I.Q.P. Faciendum curavit idemque probavit
F.C.R. Faciendum curavit requietorium FCr Filiae Sanctae Crucis
F.D. 1. Factum dedicavit; 2. Favente Deo; 3. Fecit dedicavit; 4. festum dioecesianum; 5. Fidei Defensor; 6. Filiae dilectissimae /dulcissimae/; 7. Filio dilectissimo /dulcissimo/; 8. Fortunante Deo
F.D.C. /FDC/1. Filiae Divinae Caritatis; 2. Fratres Doctrinae Christianae
Fd.C.C. Filii de Caritate Canossiani (tFCC) FdeM Fratres de Misericordia
F.D.F. Filiae dulcissimae fecerunt
F.D.M. /FDM/ Fratres de Misericordia (Institutum Fratrum B.M.V. a Misericordia)
F.D.N. Feliciter domino nostro
FDP. Filii Divinae Providentiae (Orionistae)
F.D.Q. Fecit dedicavitque
F.D.S. Fecit /fecerunt/ de suo ^
FDS. Filiae Divini Salvatoris
Fd.S.C. /FdSC/ Filii de Sacro Corde
FD.S.S.C. Faciendum de senatus sententia curaverunt
F.D.V. Feliciter Deus vertat
FD.V.F. Filio dulcissimo /filiae dulcissimae/ vivens fecit
F.E. 1. Fecit erigi; 2. Fieri elegit; 3. Filius eius
fe. fecit
Febr. /Februar./ Februarius
F.E.C. 1. Faciendum ei curavit; 2. Fecit ei cinerarium; 3. Filio erigi curavit
fec. fecit
Fec.grat. fecit gratulabundus
FE.D.U.M. Fidelis ero Domino Vero meo
Fel. 1. felicitas; 2. felix
Feliciss. felicissimus
felic.memor. felicitis memoriae
Felic.
perpet.
pr. Felicitatem perpetuam precatur
fel.rec. felicitis recordationis
fe.me. felicitis memoriae
Fer. Ferrariensis
fer. feria
Ferd. Ferdinandus
fe.re. felicitis recordationis
Ferrar. Ferrariensis
F.E.S. Fecit e suo
fest. festum
F.&S. /f.&s./ Fecit et sacrat

feud. 1. feudalis; 2. feudum
F.F. 1. Faustus felix; 2. Fecit feliciter; 3. Felicissimi Fratres; 4. Feliciter feliciter; 5. Filii fecerunt; 6. Filius /filia/ fecit
F.F./f.f./Fieri fecit
F.F. /F.F., f.f./1. fabricaverunt; 2. fecerunt; 3. fratres; 4. fundaverunt
ff. 1. folia; 2. Pandectae /Digesta/
FF.B.M. Filii fecerunt bene merenti
FF.F.F. Filii /fratres/ fecerunt
F.F.Ord. Fratres Ordinis
F.F.P. Filii posuerunt
F.F.Q. Filiis filiabusque
ffr. fratres
F.h. et a.t.e. Fecit honoris et amoris testificandi ergo
F.H.F. Fieri heres fecit
FH.I.C. /FHIC/ Fratres Hospitalarii Immaculatae Conceptionis
F.1.1. Fieri instituit /iussit/; 2. Fundavit ibi
FI.C.P. /FICP/ Filii Instructionis Christianae de Ploermel (Institutum Fratrum Instructionis Christianae de Ploermel)
fict. fictilis
Fid. fides
fid. /fidej./1. fideiussit; 2. fideiussor
Fid.D. Fidei Defensor
FI.D.P.S. Fieri iussit de pecunia sua
fi.fa. fieri facias
fig. 1. figura; 2. figuralis
Fil. /fil./ 1. filia; 2. filius
filior. filiorum
FI.L.M. Fieri iussit libens merito
FH.M.P. Filius monumentum posuit
fin. 1. finaliter; 2. finis
finit.praec.matut. finitis praecibus matutinis
F.L. Fecit locum
f.l. 1. falsa lectio; 2. filius legitimus /filia legitima/
fl. 1. florenus; 2. flores; 3. floruit
f.I.a. fiat lege artis
FL.D.D.S. Filius libenter dedicavit de suo
fl.hung. florenus hungaricus
F.L.M. Fecit libens merito
FL.M.Q. Fecit libens meritoque
Flor. Florentinus
flor. 1. florenus; 2. flores; 3. florutt
fl.pl. flore pleno \
fl.R./Ren./ florenus Renensis
fl.ung. florenus ungaricus
F.M. 1. Fecit monumentum /memoriam/; 2. Fieri mandavit; 3. Filio /filiae/ merenti; 4. Filius /filia/ matri FM formula magistralis
F.M. /FM/ 1. Fratres Minores; 2. Fratres Maristae (Institutum Fratrum Maristarum Scholarum)
f.m. 1. felicitis memoriae; 2. fiat mixtura; 3. folio meo
FMA. Filiae Mariae Auxiliatricis FMCap Fratres Minores Capucini FMConv Fratres Minores Conventuales
FMDD. Filii Matris Dei Dolorosae: (Congregatio Fratrum Doloristaruni)
F.M.F. Filio /filiae/ mater fecit
F.M.G. Formulae Magistrales Germaniae
F.M.I. 1. Fieri monumentum iussit; 2. Filii Mariae Immaculatae (Congregatio Filiorum B.M.V. Immaculatae)
FMIC. Franciscanae Missionariae Immaculatae Conceptionis FMis Fratres de Misericordia
FMM. 1. Institutum Franciscalium Missionarium a Maria; 2. Fratres de

Misericordia de Montabaur

FMMA. Fratres de Misericordia Mariae Auxiliatricis

FMMM. Fratres Mariae Matris Misericordiae

F.M.P. Filius /filia/ matri posuit

FM.P.P. Filii matri posuerunt

F.M.S. 1. Fecit monumentum sibi; 2. Fratres Maristarum Scholarum

FNDL. Fratres Nostrae Dominae Lurdensis (Sodalitium Fratrum Bonorum Operum)

F.O. festum ordinis

fo. folio

F.O.D. 1. Favente Optimo Deo*; 2. Fecit observantiam debitam*

foem. foemina

Fol. /fol./1. folio; 2. folium

for. forensis

Forjud. forum iudiciale

fo.r./r°/ folio recto

fort. fortasse

fo.v./v°/ folio verso

F.P. 1. Fecit patri; 2. Felicitatem perennem /perpetuam/; 3.

Felicitatem precatur; 4. Filia pientissima; 5. Filiae pientissimae; 6.

Filii /filiae/ posuerunt;

7. Filio /filiae/ pater; 8. Filio pientissimo; 9. Filio /filiae/ posuit;

10. Filius /filia/

patri; 11. Filius pientissimus; 12. Filius /filia/ posuit FP Fratres a Praesentatione

f.p. fiat pulvis

FP.B.M.T.P. Filius /filia/ patri benemerenti titulum posuit

F.P.C. Filius /filia/ ponendum curavit

FP.D.M.P. Filius /filia/ patri dulcissimo matri piissimae

F.P.F. 1. Filii /filiae/ patri fecerunt; 2. Filii pii /filiae piae/ fecerunt

F.PhAdi. facultatis philosophicae adiunctus

FP.M.F. 1. Filii /filiae/ patri merenti fecerunt; 2. Filii

pientissimi /filiae pientissimae/ merenti fecerunt

F.P.P. 1. Filiae pientissimae posuit; 2. Filio pientissimo posuit; 3.

Filius /filia/ patri pientissimo; 4. Frater pius posuit; 5. Fratri pio posuit

FP.P.M. Filii /filiae/ posuerunt patri merenti

FP.Q.C. Fieri ponique curavit

F.R. 1. Fecit requietorium; 2. Fieri rogavit; 3. Forum Romanum; 4. Fridericus Rex

Fr. 1. Francia; 2. Franciscus; 3. fraternitas; 4. Frisia

Fr. /fr./ 1. fragmentum; 2. frater

f.r. felicitis recordationis

f.r. /f°r°/ folio recto

Fra. frater

fra. fractus

fragm. fragmentum

Fran. Francia

Franc. 1. Francia; 2. Franciscus

Francof. Francofurtanus

fratrib. fratribus

F.R.C. Fraternitas Roseae Crucis (Rosenkreuzer)

frct. fructus Fres fratres Fr Fr fratres

frgm. fragmentum

Frib. Friburgensis

Frid. Fridericus

FR.I.S.P. Fieri requietorium iussit sua pecunia /sumptu proprio/

Fr.Or. Francia Orientalis

Fr.R.C. Fraternitas Roseae Crucis (Rosenkreuzer)

Fris. /Frising./ Frisingensis (< Freising)

Frr. fratres
frument. frumentarius
F.S. 1. Fecit sepulcrum; 2. Fecit sibi /suis/; 3. Felicitatem sempiternam; 4. Filiae suae; 5. Filio suo; 6. Fortunae sacrum
FSA. Fratres Sancti Aloysii (Congregatio Fratrum a S. Aloysio Gonzaga)
f.s.a. fiat secundum artem
F.S.C. /FSC/ 1. Filii Sanctissimi Cordis (v.MFSC); 2. Fratres Scholarum Christianarum; 3. Fratres Sacri Cordis (TSC)
FSCH. Fratres Scholarum Christianarum de Hiberaia
FSCJ. 1. Filii Sacri Cordis Iesu; 2. Fratres Sacri Cordis Iesu (ISC)
F.S.D. Filio /filiae, fratri/ salutem dicit
FS.E.S. Fecit sibi et suis
F.S.F. /FSF/ Fratres Sanctae Familiae (Institutum Fratrum a Sancta Familia de Bellicio)
FSG. Fratres Sancti Gabrielis (Institutum Fratrum Instructionis Christianae a S. Gabnele)
F.S.M. /FSM/ Fratres Societatis Mariae (Manamstae)
FS.M.I. Filii Sanctae Mariae Immaculatae
FSP. Fratres Sancti Patricii
FS.P.S. Fecit sepulcrum pecunia sua /proprio sumptu/
FS.S.P.Q.S. Fecit sibi sepulcrum posterisque suis
F.T. Fidelitas Tua
ft. fiat
F.T.C. Fieri titulum /testamento/ curavit FTCap Fratres Tertiarii Capucini
FT.C.S. Fieri titulum /testamento/ curavit sibi
FTOR. Fratres Tertii Ordinis Regularis (v.TORSF(A))
FT.S.S. Fecit titulum superscriptum
ft.t.r. Fraternalitati tuae taliter respondemus
fud. fudit
fun. funus
fund. fundatus
Fundeb. fundebat
f.u.s. factum ut supra
fus. fusus
F.U.V. Fac ut valeas
F.V. 1. Fecit vivens; 2. folio vestro
f.v./f°v.,fv°/ folio verso
F.V.C. 1. Fidei vestrae commissum; 2. Fieri vivens curavit
F.V.F. Fieri vivens fecit
F.V.P. Filio /filiae/ vivus posuit
FV.R.C.E.P.E.M. Fecit vivus requietorium coniugi et posteris eius maerens
FV.S.L.M. 1. Fecit vivens sibi locum monumenti; 2. Fecit voto suscepto /soluta/ libens merito
G
G. 1. Gabriel; 2. generositas; 3. generosus; 4. Genius; 5. genus; 6. Georgius; 7. Germania; 8. Germanicus; 9. gloria; 10. Gnesnensis; 11. Gothi; 12. Graecus; 13. gratia; 14. gratus; 15. gravitas; 16. Guillelmus; 17. Gustavus; 18. gymnasium
G. /g./ generalis
g. grossus
GA. Gustavus Adolphus
Gabr. Gabriel
GA.D.G.S.G.W.R. Gustavus Adolphus Dei gratia Suecorum Gothorum Wandalorumque Rex G
A.E.P. Grato animo ergo posuerunt
Gal. Galicia
Gall. 1. Gallia; 2. Gallicus
GA.M.P. Grati /-o/ animi /-o/ monumentum posuit /posuerunt/

Gand. /Gandav./ Gandavensis G .A.R. Gymnasii Anhaltini rector
GA.R.S. Gustavus Augustus Rex Suecorum
G.B. Genio bono
G.B.C. Gymnasii Bregensis collega
GB.D.M. Genio bono dicavit monumentum
G.C.D. Genio Caesaris dicatum
G.D. 1. Generosus Dominus; 2. Genio dicatum; 3. Gratias dedit; 4. gymnasii director
g.D. gratiam /-as/ Deo
G.D.N. Genius domini nostri
Ged. /Gedan./ Gedanensis
gem. gemelli
GE.M.H.P. Gratitude ergo monumentum hoc posuerunt
Gen. 1. Genavensis; 2. generosus; 3. Genesis (VT)
Gen. /gen./ generalis
gen. 1. genitores; 2. genus
Gener. /General./ generalis
Generos.CelsitT. Generosissima Celsitas Tua
gen.Int. generalia interrogatoria
Gen.Superint generalis superintendens
Georg. Georgius
Germ. Germania
G.&P. 1. gratia et pax /gratiam et pacem/; 2. gratiam et prosperitatem
g.f. generis feminini
GG.CC. Generosissimi Comites
G.H.L. Genius huius loci
G.H.R. Gymnasii Hamburgensis rector
G.I. Germania Inferior
GI.E.D. Gloria in excelsis Deo
Gl. /gl./ gloria
gl. 1. glossa; 2. gloriosus
G.L.C. /Coll./ Gymnasii Lesnensis collega
gl.m. gloriosae memoriae
Glog. Glogoviensis
Glog.Mai. Glogovia Maior
Glog.Sil. Glogovia Silesius
Gloriosiss. gloriosissimus
glor.mem. gloriosae memoriae
GL.P.P. Graecae linguae professor publicus
G.L.R. Gymnasii Lemgoviensis rector
G.L.S. Genio loci sacrum
g.m. generis masculini
G.M.M.Coll. Gymnasii Mariae Magdaleneae collega (Wrociaw)
G.M.V. Generosa Magnificentia Vestra
Gnesn. Gnesnensis
Godofr. Godofredus
Gotting. Gottingensis
G.P. 1. Genio patriae /populi/; 2. Genio posuit; 3. Gloria patriae /patri/; 4. gymnasii professor
G.P.R. Genio Populi Romani
G.R. 1. Georgius Rex; 2. Guillelmus Rex; 3. gymnasii rector
Gr. Graecus
gr. 1. granum; 2. gratis; 3. grossus
gra. gratis
grad. gradatim
graec.litt.Prof. Graecarum litterarum professor
gram. grammatica /-e/
gran. granulatus
gr.ant./antq./ grossus antiquus
Grat.C.H.Mon.F.F. Gratitude causa hoc monumentum fecerunt
Gratiosiss. gratiosissimus

gratitud.E.appon. Gratiudinis ergo apponebat
gratul. gratulatur
gratulab.f. gratulabundus fecit
G.R.I. Georgius Rex (et) Imperator
Gr.&OO.LL.PP. Graecae et orientalium linguarum professor publicus
Gr.&O.O.L.L.Prof.Publ. Graecae et orientalium linguarum professor publicus
Gr.L.P.P. Graecae linguae professor publicus
Gr.l.Prof. Graecae linguae professor
gr.nov. grossus novus
gros. /gross./ grossus
G.S. 1. generalis superintendens; 2. Genio sacrum; 3. Germania superior
G.T. 1. Generositas Tua; 2. Gratia Tua; 3. Gravitas Tua
G.T./GT/ Genio tutelari
gt. gutta
gtt. guttae
gub. gubernator
Guil. Guillelmus
gutt. gutta /guttae/
Guelferb. Guelferbytanus (< Wolfenbtittel)
Guelphic. Guelphicus (= welfisch)
G.V. 1. Generositas Vestra; 2. Gravitas Vestra
G.V.S. Gratis votum solvit
gym. gymnasium
Gymn. /gymn./ gymnasium
Gymn.Duc.Prof. Gymnasii Ducalis professor (Brzeg)
Gymn.Elisab.Prof. Gymnasii Elisabetani professor (Wroctaw)
Gymn.Elis.Coll. Gymnasii Elisabetani collega (Wroclaw)
Gymn.Elis.Stud. Gymnasii Elisabetani studiosus (Wrociaw)
Gymn.Insp. gymnasii inspector
Gymn.Magd.Coll. Gymnasii Magdalenaei collega (Wroctaw)
Gymn.Mar.Magd. Gymnasium Mariae Magdalenae (Wroclaw)
Gymn.praec. gymnasii praeceptor
Gymn.Real. gymnasium reale
Gymn.Rect. gymnasii rector
Gymn.Reg. gymnasium regium
H
H. 1. Hamburgensis; 2. Hassia; 3. Helveticus; 4. Herbipolensis (< Wiirzburg); 5. hereditas; 6. heres /heredes/; 7. Henricus; 8. Hibernia; 9. Hieronymus; 10. Hildesiensis; 11. Hispania; 12. Holsatia; 13. homo; 14. honestissimus; 15. honestus; 16. hospes; 17. hospitalarius; 18. humanitas; 19. Hungaria
H. /h./ 1. habere; 2. habet; 3. hic, haec, hoc; 4. hodiernus; 5. honor; 6. hora
h.a. 1. hoc anno; 2. huius anni
hab. 1. habitus; 2. habitat
hab.corp. habeas corpus
habil. habilitatus
HA.C. Heres amico curavit hac
noct. hac nocte
H.ac V. Honori ac virtuti
HA.E.C. Hanc aram erigi curavit
haer. haeres
haeredit. 1. haereditarius; 2. haereditas
HA.F.C. Hanc aram faciendam curavit
Halber. Halberstadiensis
Hall. Hallensis
Hamb. Hamburgensis
ha.m.s. horis antemeridianis solitis
Hanov. Hanoviensis (< Hanau)

haeredit. haereditarius
HA.F.C. Hanc aram faciendam curavit
HA.O.F.C. 1. Heredes amico optimo fieri curaverunt; 2. Heres amico optimo faciendum curavit
HA.S.F.C. 1. Heres aere suo faciendum curavit; 2. Heres amico suo faciendum curavit; 3. Heres a se faciendum curavit
Hass. Hassia (Hesseri)
haust. haustus
H.B. Homo bonus
Hb. /hb./ herba
H.B.C. Hic bene cubet /-at/
H.B.F. 1. Heres benemerenti fecit; 2. Homini bono fecit
HB.M.F.C. Heres benemerenti faciendum curavit
HB.V.M. hospitale Beatae Virginis Mariae
H.B.Q. Hic bene quiescat/-it/
H.C. 1. Helvetica Confessio; 2. Heredes curaverunt; 3. Heres curavit; 4. Hic composuit; 5. Hic condidit /condiderunt, conditur, conditus/; 6. Hic cubat; 7. Hoc curavit; 8. hora consueta; 9. horis consuetis
H.C. /h.c./ honoris causa
HC.D.D. Honoris causa dedit, dedicavit
H.C.E. /HCE/ Hic conditus /-a/ est
HC.E.C.E.B.Q. Hic conditus est, cineres ei bene quiescant
HC.L.Q. hora consueta locoque
HC.S.P.P. Honoris causa sua pecunia posuit
h.c.t. hora cum tempore
H.D. 1. Hic dedicavit; 2. Hic dies; 3. Hoc dedit /donavit/; 4. Hoc die
h.d. hora decubitus
H.DD. Hic dedicant /dedicaverunt, dedicavit, dedicatum/
HD.D.C. Hanc disputationem dicat, consecrat
HD.L.M. Hoc dedicavit libens merito
H.D.S. 1. Heres dedit /dedicavit/ sepulcrum; 2. Heres /heredes/ de suo; 3. Hoc dedit /dedicavit/ sepulcrum
HD.S.P. Heres de suo posuit
H.E. 1. Hic est; 2. Historia ecclesiastica
h.e. hoc est
Heb. 1. Hebraeus; 2. Hebraicus
hebd. /hebdom./1. hebdomada; 2. hebdomas
Heb.Ling. Hebraica lingua
HE.B.P. Hic est bene positus
HE.B.Q. Hic est, bene quiescat
Hebr. 1. Hebraeus; 2. Hebraicus
Hebraic. Hebraicus
Hebr.I. Hebraica lingua
Hebr.L.P.P. Hebraicae linguae professor publicus
H.E.C. 1. Heres eius curavit; 2. Hic est conditus
H.E.C.Can. Huius ecclesiae cathedralis canonicus
H.E.D. /HED/ 1. Heres eius dicavit; 2. Hic est depositus
H.E.F. 1. Heredes eius fecerunt; 2. Heres eius fecit
HE.L.C. hora et loco consuetis
HE.L.S. hora et loco solitis
HE.N.H. Heredem exterum non habebit
Henr. Henricus
HE.N.S. Heredem exterum non sequetur
H.E.P. 1. Heres eius posuit; 2. Hic est positus /-a/
HE.P.C. Heres ei /eius/ ponendum curavit
her. heres
Herb. 1. herba; 2. herbarius
Herbip. /Herbipol./ Herbipolensis (< Würzburg)
Herc. Hercynia
Hered. /hered./1. heredes; 2. hereditarius; 3. hereditas

herem. heremita
Hermen.U.T.profess. hermeneutices Veteris Testamenti professor
Herm.S.S. et LL.OO.L. hermeneutices Sacrae Scripturae et linguarum
 orientalium lector
H.E.S. 1. Hic est sepultus /-a/; 2. Hic est situs /-a/
HE.S.S.T.T.L. Hic est sepultus, sit tibi terra levis
H. et B.Reg. Hungariae et Bohemiae Regina
H.E.T. Heres /heredes/ e testamento
HE.T.F. Heres e testamento fecit
HE.T.F.C. Heres e testamento faciendum curavit
H. et O.E. honoris et observantiae ergo
H.F. 1. Heredes fecerunt; 2. Heres fecit; 3. Hic fecit; 4. Honeste
 fecit; 5. Honestissima femina
H.F.C. 1. Heredes faciendum curaverunt; 2. Heres faciendum curavit
HF.H.F.S.M. 1. Honesta femina hic fundavit sacellum marito; 2.
 Honesta femina hoc fecit sibi monumentum
H.F.S.CA. Heredes fecerunt sumptu communi aram
H.GA.M.P. Hoc grati /-o/ animi /-o/ monumentum posuit
H.H. 1. heredes; 2. Homo Honestissimus
HH.B.M.F. Heredes benemerenti fecerunt
H.H.F. 1. Heredes fecerunt; 2. Homini honestissimo fecerunt
HH.L.que CC. horis locoque consuetis
HH.M.P.P. Heredes monumentum posuerunt
H.I. /H.J./ Hic iacet
Hib. Hibernia
H.I.C. Hic iacet conditus
Hier. Hieronymus
Hierosol. Hierosolymitanus
HI.E.S. Hic intus est situs
H.I.S. /H.J.S./ Hic iacet sepultus
Hisp. Hispania
Hist. /hist./1. historia; 2. historicus
histe. historia ecclesiastica
Hist.&Eloq.Prof. historiarum et quentiae professor
HistP.P. historiarum professor publicus
Hist.Pr. historiae /historiarum/ professor
H.L. 1. Hassiae Landgravius; 2. Hoc legavit; 3. Humane lector; 4. Hunc
 lapidem; 5. Hunc locum /huic loco/
h.l. 1. hoc loco; 2. huius legis; 3. huius loci
H.L.C. hora locoque consuetis
h.l.consuet. hora locoque consuetis
H.L.D. 1. Heres libens dedit; 2. Hoc libens dedit; 3. Hunc locum dedit
HL.D.M.A. Huic loco dolus malus abesto
H.L.P. Hunc lapidem posuit
HL.P.R.U.S. Hunc lapidem posuerunt rector universitatis (ei) senatus*
HL.Q.C. /h.l.q.c./1. hora locoque consueto /-is/; 2. horis locoque
 consuetis
HL.Q.S. /H.Lq.S./ hora /horis/ locoque solitis
H.L.S. /h.I.s./ hora locoque solitis
HL.S.E. Hoc loco sepultus /situs/ est
HL.S.H.N.S. Hic locus sepulturae heredem non sequetur
HL.S.S.O. Hoc loco sita sunt ossa
H.M. 1. Habet monumentum; 2. Hanc memoriam; 3. Hoc mandavit; 4. Hoc
 monumentum /Huic monumento/; 5. Honesta matrona
h.m. 1. hoc mense; 2. huius mensis
H.MA.H.N.P. Hoc monumentum ad heredem non pertinet
HM.B.M.P. Hoc monumentum benemerenti posuit
HM.C.L.P.C. Hoc monumentum curavit lubens poni coniux
HM.C.T. Hodie mihi cras tibi
HM.D.A. Huic monumento dolus abesto /abest/
HM.D.M.A. Huic monumento dolus malus abesto

H.M.F. 1. Heres monumentum fecit; 2. Hoc monumentum fecit; 3. Honestae memoriae feminae
HM.F.C. Hoc monumentum fieri /faciendum/ curavit /curaverunt/
HM.F.C.G. Hoc monumentum fieri curaverant gementes
H.M.FF. Hoc monumentum fecerunt
HM.F.F. Hoc monumentum fieri fecit
HM.F.P.Q.C. Hoc monumentum fieri ponique curavit
HM.F.S.P. Heres monumentum fecit sua pecunia
H.M.H. Hic monumentum habet
HM.H.E.N.S. Hoc monumentum heredem exterum non sequetur
HM.H.M.N.S. Hoc monumentum heredem meum non sequetur
HM.H.N.C. Hoc monumentum heredi non cedit
HM.H.N.S. Hoc monumentum heredem non sequetur
HM.H.N.S.N.L.S. Hoc monumentum heredem non sequetur nec locus sepulturae
HM.H.N.V. Hoc monumentum heredem non vetat
HM.H.S. Hoc monumentum heredem sequetur
HM.L.M.Q.F.F. Hoc monumentum libens meritoque fecerunt
HM.L.M.Q.P. Hoc monumentum libens meritoque posuit
HM.N.S. Hoc monumentum non sequetur
HM.N.S.M.L. Hoc monumentum non sine multis lacrimis
H.Mon.Pos. Hoc /hic/ monumentum posuit
H.M.P. 1, Hanc memoriam posuit; 2. Hic /hoc/ monumentum posuit
HM.P.C. Hoc monumentum poni curavit /curaverunt/
H.M.P.CC. Hoc monumentum posuerunt carissimi /poni curaverunt/
HM.P.C.VA.L. Hoc monumentum posuit coniux vidua animo libenti /lugenti/
H.M.POS. Hoc monumentum posuit
HM.P.P. 1. Hanc memoriam posuerant; 2. Hoc monumentum posuerunt; 3. Hoc monumentum propria pecunia; 4. Hoc monumentum publice posuerunt
HM.S.D.M. Hoc monumentum sine dolo malo
HM.S.L.H.N.S. Hoc monumentum sive locus heredem non sequetur
HM.S.M. Hoc mandavit sibi monumentum
HM.S.P.P.C. Hoc monumentum sua pecunia poni curavit
HM.S.S. Hoc monumentum sibi suisque
HM.S.S.H.N.S. Hoc monumentum sive sepulcrum heredem non sequetur
HM.S.V.F. Hoc monumentum sibi vivens fecit
H.M.V. 1. Hoc mandavit vivens; 2. Honestae memoriae vir
HM.V.S.P. 1. Hoc monumentum vivens sibi posuit; 2. Hoc monumentum vivens sua pecunia; 3. Hoc monumentum vivi sibi posuerunt
H.N.S. Heredem /heredes/ non sequetur
HO.B.Q. Hic ossa bene quiescant
HO.E.B. Hic ossa ei bene
Hol. Holandia
homic. hotnicidium
homil. homilia
hon. 1. honestus; 2. honor
honor. honoratus
honorar. honorarius
honoratiss. honoratissimus
hor. hora
hor.intermed. horis intermediis
hor.loc.sol. horis locoque solitis
hor.pom.solit. 1. hora pomeridiana solita; 2. horis pomeridianis solitis
hor.un.spat. horae unius spatio
hosp. 1. hospitalarius; 2. hospitarius
HO.S.S. Hic ossa sita sunt
HO.T.B.Q. Hic ossa tibi bene quiescant
HO.V.B.Q. Hic ossa volo /vobis/ bene quiescant
H.P. 1. Heredes posuerunt; 2. Heres posuit; 3. Hic positus /posuit/; 4.

Honesta /honestissima/ puella; 5. Honestus /honestissimus/ puer
h.p. huius parochiae
H.P.C. Heres ponendum curavit
HP.C.M. Hoc poni curavit monumentum
HP.L.C. historiographus, poeta laureatus Caesareus
HP.M.S. horis post meridiem solitis
H.Q. Hic quiescat /quiescit/
h.q. hoc quaere
H.Q.B. Hic quiescat bene
H.R. Hereditarius Rex
HR.I.P. /h.r.i.p./ Hic requiescit /requiescat/ in pace
H.S. 1. Hanc sedem; 2. Hoc sepulcrum /Huic sepulcro/; 3. Hoc sibi; 4. horis solitis; 5. huius sacelli HS sestertius
H.S. /h.s./ 1. Hic sepultus /-a/; 2. Hic situs /-a/
h.s. 1. hoc sensu; 2. hora somni
H.S.B. Hic situs bene
HS.B.P.E. Hic situs bene positus est
HS.B.Q. Hic situs bene quiescat
HS.C.P.S. 1. Hic sibi curavit poni sepulcrum; 2. Hoc sepulcrum condidit
pecunia sua; 3. Hoc sibi condidit proprio sumptu
H.S.D.MA. Huic sepulcro dolus malus abesto
H.S.E. /h.s.e./ 1. Hic sepultus /-a/ est; 2. Hic situs /-a/ est
HS.E.B.Q. Hic situs est, bene quiescat
HS.E.C.C.H. Hoc sibi erexit cum ceteris heredibus
HS.E.C.H. Hoc sibi erexit curantibus heredibus
HS.E.D.Q.L.S.T.T.L. Hic situs /-a/ est,
dicite qui legitis: sit tibi terra levis
HS.E.H.F. Hic situs est, heres fecit
HS.E.H.P. Hic situs est, heredes posuerunt
HS.E.O.V.B.Q. Hic situs est, ossa volo bene quiescant
HS.E.S.T.T.L. Hic situs est, sit tibi terra levis
HS.E.T.F.I.H.F.C. Hic situs est, titulum fieri iussit, heres faciendum curavit
HS.E.T.F.I.H.P. Hic situs est, titulum fieri iussit, heres posuit
H.S.F. 1. Hoc sepulcrum /sacellum/ fecit; 2. Hoc sibi fecit
H.S.HA.N.L. Hoc sepulcrum heredibus abalienare non licet
HS.H.H.N.S. Hoc sepulcrum heredes non sequetur
HS.H.N.S. Hoc sepulcrum heredem non sequetur
H.S.I. Hic subtus iacet
HS.L.P. Hoc sepulcrum libens posuit
HS.M.T.F.I. Hoc sibi monumentum testamento fieri iussit
HS.O.B. Hic situs, ossa bene
HS.O.T. Hic situs, ossa tibi
H.S.P. 1. Hanc sedem posuerunt; 2. Hoc saxum posuit; 3. Hoc sepulcro positus /-a/
HS.P.D.V. Hoc sua pecunia dedit /dicavit/ vivens
HS.P.M.M. Hoc saxum posuit maritus maestissimus
H.S.Q. Hic situs quiescat
H.S.S. Hic sepulti/siti/ sunt
HS.S.S.V.T.L. Hic sepulti suat, sit vobis terra levis
h.s.t. hora sine tempore
HS.T.F.I. Hic situs testamento fieri iussit
HS.V.F.M. Hoc sibi vivens fecit monumentum
HS.V.S.P. Hanc sedem /hoc saxum/ vivens sibi posuit
H.T. Hunc titulum
h.t. 1. hoc tempore; 2. hoc titulo
ht. haustus
H.T.B. Hic tu bene
HT.B.C. Hic tu bene cubes
HT.B.Q. 1. Hic tu bene quiescas; 2. Hic tumulatus bene quiescas

H.T.F. 1. Heredes titulum fecerunt; 2. Heres titulum fecit
HT.F.C. Heredes testamento fieri curaverant
HT.O.B.Q. Hic tibi ossa bene quiescant
H.T.P. Hunc titulum posuit
HT.V.P. 1. Heres testamento vivus posuit; 2. Hunc titulum vivus posuit
h.u. huius urbis
huj. huius
huj.eccl. huius ecclesiae
Hum. humaniora (= artes liberales)
hum. 1. humilis; 2. humillimus
human.art.stud. humaniorum artium studiosus
Hum.V. Humanitas Vestra
Hung. 1. Hungaria; 2. Hungaricus; 3. Hungarus
Huxar. 1. Huxaria (= Hoxter); 2. Huxariensis
H.V. 1. Hanc (memoriam) vovit; 2. Hoc vivens; 3. Hoc volens; 4. Hoc votum; 5. Honestus vir
HV.D.P.S. Hoc vivens de pecunia sua /de proprio sumptu/
H.V.F. 1. Heres vivus fecit; 2. Hoc vivens fecit
H.V.M. 1. Hic voluit monumentum; 2. Hoc vivens mandavit
H.V.O.B.Q. Hic volo ossa bene quiescant
H.V.S.P. 1. Hanc (memoriam) voto suscepto posuit; 2. Hoc vivens sibi posuit
I
I. 1. ibi; 2. idem; 3. ille; 4. illustris; 5. illustritas; 6. illustrissimus; 7. Immaculata; 8. immortalis; 9. impensa; 10. imperator; 11. imperatrix; 12. imperium; 13. incarnatio; 14. incarnatus; 15. inclytus; 16. infinitus; 17. instituit; 18. Institutiones; 19. institutum; 20. instrumentum; 21. invariatus; 22. Jo/h/annes; 23. iubeat; 24. iussit; 25. iuvante (Deo) lunus
I. /J./ 1. Jehova; 2. Jesus; 3. Juppiter; 4. ius
I. /i./ 1. id; 2. in; 3. infra
i. 1. infamia; 2. inscriptus; 3. interim
j. iunior
i. /j./ 1. iudex; 2. iuratus; 3. iuravit; 4. ius
i. /i./ id est
J.A. 1. Jehova auctore /auspice/; 2. Jesu auspice
I.A.C. Invariata Augustana Confessio (a. 1530)
Jac. Jacobus
I.AE.VI. In aeternum vive
Jan. Januarius
IA.R.D. Illustrissimus Admodum Reverendus Dominus
J.B. 1. Jesu benedicente; 2. iuris baccalaureus
ib. ibidem
J.B.C. Jesu benedicente conabor
ibid. ibidem
IBMV. Institutum Beatae Mariae Virginis (Englische Frauleiri)
IBVM. Institutum Beatae Virginis Mariae
I.C. 1. Immaculata Conceptio; 2. Immaculatum Cor
I.C. /J.C./ 1. Iesus Christus; 2. ius canonicum; 3. ius civile; 4. iuvante Christo
IC 1. Fratres Instructionis Christianae (v.FICP); 2. Institutum a Charitate (Rosminiani)
J.C. iuris candidatus
J.C. /I.C.,
Ic. / iuris consultus
i.c. inter cibos
i.can. ius canonicum
J.C.B. 1. iuris canonici baccalaureus; 2. iuris civilis baccalaureus

I.CC. iuris consulti
J.C.C. 1. Iesus Christus Crucifixus; 2. iuris consultus celeberrimus /clarissimus/; 3. iuris consultus collegiatus
I.C.D. /J.C.D./ 1. Iesu Christo duce; 2. iuris civilis doctor
LC. et C.R.S.D. Iuris consulto et civi Romano salutem dicit
IC&P.L. iuris consultus et poeta laureatus
j.civ. ius civile
J.C.L. iuris canonici lector
ICM. Congregatio Immaculati Cordis Mariae
I.C.N. 1. In Christi nomine; 2. Iesu Christi nomine
j.com. ius commune
I.C.R. 1. Ioannes Casimirus Rex; 2. Iesu Christo Redemptori
j.cr. ius criminale
I.C.S. In Christo salus
IC.S.D. Iuris consulto salutem dicit
IC.S.P.D. Iuris consulto salutem plurimam dicit
I.C.T. 1. Iesu Christo tutore; 2. Illustrissima /Incllyta/ Celsitudo Tua ICTus /Ictus/ iuris consultus
I.C.V. Illustrissima Celsitudo /Clementia/ Vestra
IC.V.M. Immaculata Conceptio Virginis Mariae
I.D. 1. Iesu dirigente; 2. Inferis Diis; 3. Jussu Dei /Domini/; 4. Juvante Deo /Domino/
I.D. iuris doctor
Id. Idus
Id. /id./ idem
j.d. iurata depositio
I.DA. Immortalis Dei auspicio /auxilio/
I.D.D. Illustrissimus Dominus Dominus
ID.H.H. In Dei huius honorem
I.D.N. In Dei nomine
ID.N.A. In Dei nomine amen
LD.n.f.a. In Dei nomine feliciter amen
I.D.O. Inscribit, dicat, offert
I.D.V. In Deo vivus
i.e. id est
I. et G.C.T. Illustris et Generosa Celsitudo /Clementia/ Tua
LE.V.Q.I.S.S. In ea verba quae infra scripta sunt
I.F. 1. Jehova fortunante; 2. Iesu favente /fortunante/
i.f. 1. in fidem; 2. in fine; 3. in foro; 4. ipse fecit; 5. ipso facto
i.flag. in flagranti *
i.fol. 1. in folio; 2. in foliis
i.fragm. in fragmentis
Ign. /Ignat./ Ignatius
ign. ignotus
I.G.T. Illustrissima Generositas Tua
I.H. /i.h./ lacet hic
IH.L.R. In hoc loco requiescit
IHME. Institutum Hispanicum S. Francisci Xaveri pro Missionibus Exteris
I.H.S. In hoc sepulcro
IHS. /Jhs/ Jesus
IHS. /JHS,
I.H.S.,
J.H.S./1. Iesu Humilis Societas (= Jesuitae); 2. Jesum Habemus Socium; 3. Iesus Hominum Salvator /Servator/; 4. Iesus Homo Sanctus
IHS. /I.H.S., i.h.s./1. In hoc salus; 2. In hoc signo
IH.S.V. In hoc signo vinces
J.J. 1. Jehova iuva; 2. Iesu iuva /iuvante/
ij. ipso iure
i.i.t. in ipso termino
i.jur. ignorantia iuris

i.leg. ignorantia legis
II.&GG.CC. Illustres et Generosissimi Comites
III.1. illustris; 2. illustrissimus
ill. illustravit
Ill.A.T. Illustrissima Amplitudo Tua
IllCel.T. Illustrissima Celsitas /Celsitudo/ Tua
Ill.C1.T. Illustrissima Clementia Tua
Ill.D. Illustrissimus Dominus
Ill.D.T. Illustrissima Dominatio Tua
Ill.D.V. Illustrissima Dominatio Vestra
Ill. et P.Celsitudo V. Illustrissima et Praeclara Celsitudo Vestra
Ill.Gymn. illustre gymnasium Illo illustrissimo IHmus illustrissimus
Ill.Pot.D. Illustrissimus Potentissimus Dominus
Illustr.D.T. Illustrissima Dominatio Tua
HIustr.D.V. Illustrissima Dominatio Vestra
Illustr.Generos. Illustrissima Generositas
Illustr.G.T. Illustrissima Generositas Tua
Illustriss.D.T. Illustrissima Dominatio Tua
Illustriss.V.C. Illustrissima Vestra Celsitudo
Illustriss.V.Excell. Illustrissima Vestra Excellentia
IIIustr.T.Cels. Illustrissima Tua Celsitudo
I.L.P. /ILP/ Index librorum prohibitorum
Ill.V. Illustitas Vestra
i.m. 1. in margine; 2. in medio
I.M.AE.E.I. In manibus aeterni Emmanuelis iaces /iaceo/
i.mass. in massis
I.M.C. /IMC/ Institutum Missionum a Consolata
i.med. in medio
J.M.J. Jesu Maria Joseph
imit. imitatio
Imm. immortalis
Imtn. /Immac./ Immaculata (Maria)
Imm.Conc. Immaculata Conceptio
immed.Nob. immediatus nobilis
immob. immobilia
IM.O.D. In manu omnipotentis Dei
Immort. immortalis
Imp. 1. imperator; 2. imperatrix; 3. imperium
Imp. /imp./1. imperativus; 2. imperialis; 3. impressit; 4. imprimatur
ImpAug.Opt.Max. Imperator Augustus Optimus Maximus
Imp.Aul. Imperatoria Aula
Imp.Conf. imperator confessor
Imper. /imper./1. imperialis; 2. imperium
Imperatr. imperatrix
Imp.Cons.Com. imperialis consistorii comes
Impp. imperatores
Impr. /impr./1. impressio; 2. impressit; 3. impressor; 4. impressum;
5. imprimatur; 6. improvise
impress. impressus
Imp.S.R.G. Imperium Sacrum Romanum Germanicum
I.M.S. lovi Maximo sacram
in. ineunte (saeculo)
i.n. 1. in natura; 2. in nomine; 3.
in nuce '
in appar. in apparatu
in aur. in auri /-bus/
I.N.C. /INC/ In nomine Christi
inc. 1. incidit; 2. incipiens; 3. incipit; 4. incognitus; 5. incola;
6. incunabula; 7. incuria
incip. incipiens
incl. inclutus

incl. /inclus./ inclusive!
incog. incognitus
in cont. in contumaciam
in cum. in cumulo
I.N.D. /IND/ In nomine Dei /Domini/
Ind. 1. index; 2. indictio
in d. in dies
J.N.D
A. In nomine Dei /Domini/ amen
IN.D.E.D.N.J.C. In nomine Dei et Domini nostri Jesu Christi
in delat. in delatione
IN.D.E.S.N.I.CA. In nomine Dei et Salvatoris nostri lesu Christi amen
Ind.Imp. Indiae Imperator /Imperatrix/
JN.D.J. In nomine Domini Jesu
Indiv. individuum
IN.D.N. In nomine Domini nostri
IN.D.N.J.C. In nomine Domini nostri Jesu Christi
IN.D.N.J.CA. In nomine Domini nostri Jesu Christi amen
I.N.D.NJ.C.Q.F.F.Q.SA. In nomine Domini nostri Jesu Christi quod felix
faustumque sit amen
IN.D.N.I.C.S.M. In nomine Domini Eostri lesu Christi Salvatoris mundi
IN.D.N.I.C.S.M.U. In nomine Domini nostri lesu Christi Salvatoris
mundi universi
IN.D.O.M. In nomine Dei Optimi Maximi
IN.D.P.F.E.S.S.A. In nomine Dei Patris, Filii et Spiritus Sancti amen
IN.D.T. 1. In nomine Dei Triunius; 2. In nomine Divinae Trinitatis*
indult. indultum
Inf. 1. infans; 2. infirmus
inf. 1. inferior; 2. infinitus; 3. infra; 4. infulatus; 5. infusus
in f. in fine
Inf.Belg. Inferior Belgica
Inf.Germ. Inferior Germania
Inf.H. /Hisp./ Infans Hispaniae
Inform. informator
infra dig. infra dignitatem
inful. infulatus
ingr. ingressus
ingr.nov. ingressus novitiatus
I.N.I. /I.N.J./ in nomine lesu
IN.I.A. /J.N.J.A./ In nomine Jesu amen
IN.J.C. 1. In nomine Jesu Christi; 2. In nomine Jesu Crucifixi
IN.J.C.C. In nomine Jesu Christi Crucifixi
I.N.J.NA. In nomine Jesu Nazareni amen
in init. in initio
IN.J.S.M.A. In nomine Jesu Salvatoris mundi amen
IN.J.S.N. In nomine Jesu Salvatoris nostri
init. initium
in lim. in limine
in loc. in loco
in loc.cit. in loco citato
in marg. in margine
in max. in maximo
in min. in minimo
Innoc. Innocentius
IN.P.F. et S.S. In nomine Patris, Fflii et Spiritus Sancti
in pr. in principio
Inquisit.Gener. inquisitor generalis
in r./ras./ in rasura
I.N.R.1.1. Igne natura regeneratur integra (Rosenkreuzer); 2.
Imperator Napoleon Rex Italiae
IN.R.I. /INRI, INRJ/ Iesus Nazarenius Rex Judaeorum

JNRI. lustum (esf) necare reges Italiae
I.N.R.LA. In nomine Redemptoris Jesu amen*
Ins. /ins./ insertus
ins. 1. inserator; 2. inseratur; 3. insidit; 4. insinuatum /insinuaturn/; 5. insula
in s. in situ
inscr. 1. inscribatur /-itur/; 2. inscriptio; 3. inscriptus
inser. inseratur
Insp. /Inspect/ inspector
in sp. in specie
Insp.&P.Pr. inspector et pastor primarius
in spir. in spiritualibus
InspJuvent.Provinc. inspector iuventutis provincialis
IN.S.S.E.I.T. In nomine Sacrosanctae et Individuae Trinitatis
I.N.SS.T./I.N.S.S.T./ In nomine Sacrosanctae Trinitatis
IN.S.S.TA. In nomine Sacrosanctae Trinitatis amen
J.N.SS.T.P.F. et Sp.S. In nomine Sacrosanctae Trinitatis: Patris, Filii et Spiritus Sancti
IN.S.S.TrA. In nomine Sacrosanctae Trinitatis amen
Inst. Institutiones
IN.S.T. /INST/ In nomine Sanctae Trinitatis
I.N.S.TA. In nomine Sanctae Trinitatis amen
Inst.Imp.Prof.Publ. institutionum imperialium professor publicus
Instit. Institutiones
Instr.P.Osn. Instrumentum pacis Osnabrugensis
in susp. in suspenso
int. 1. inter; 2. interim; 3. intestatus (ab int.); 4. intimus; 5. intra; 6. intus
intab. 1. intabulatio; 2. intabuletur
int.al. inter alia
integerr. integerrimus inter
noct. inter noctem
intest. intestatus
in trans. in transitu
Inv. 1. inventarium; 2. inventio
inv. invenit
Invar.Aug.Conf. Invariata Augustana Confessio
Inv.Cruc. Inventio (Sanctae) Crucis
Invoc. invocatio
J.O. Jesu opitulante*
Ioann.Bapt. et Ev. Ioannes Baptista et Evangelista
Jo.B./Bap./ Joannes Baptista
i.o.f. in optima forma
Joh.Bap. Johannes Baptista
I.O.M. Iesu Optimo Maximo
IO.M.S. Iesu Optimo Maximo sacrum
Ios. Ioseph
I.P. Illustrissime Princeps
J.P. 1. iuris patronatus; 2. iuris practicus; 3. iuris professor
i.p. 1. in partibus; 2. in perpetuum; 3. in puncto; 4. ipse paratus
I.P.C.QA. In pace Christi quiescentibus amen
I.P.D. 1. In pace Domini; 2. In praesentia Domini
I.P.I. /i.p.L/ in partibus infidelium
I.P.M. Immortali perenni memoriae*
I.P.O. /IPO/ Instrumentum pacis Osnabrugensis (a. 1648)
IP.P.O. iuris professor publicus ordinarius
i.pr. in principiis
j.pr.n. ius primae noctis
J.prud.Stud. iuris prudentiae studiosus
IP.S.E.P.S. In pace sibi et patri suo
I.P.W. Instrumentum pacis Westphalicae (a. 1648)

i.q. id /idem/ quod
IQ.E.D. /i.q.e.d./ Id quod erat demonstrandum
iq.e.f. Id quod erat faciendum
iq.e.i. Id quod erat inveniendum
I.Q.P. Idemque probavit
IQ.S.S.S. li qui supra scripti sunt
I.R. 1. Imperator Rex; 2. Imperatrix Regina; 3. Imperium Romanum
J.R. Jacobus Rex
i.r. in rasura
jr. iunior
J.R.D. iuris Romani doctor
i.r.n. in rerum natura
I.S. lussit sepulcrum IS lesus
J.S. Jesu secundante /succurrente/
ISB. Institutum Patrum S. Basilii
JS.J.C.N. In Salvatoris Jesu Christi nomine
IS.L.M. Ipse solvit libens merito
IS.N.J. lesu Salvator noster iuva
IS.N.I.C. /J.S.N.J.C./ In sacro nomine Jesu Christi
i.sp. in specie
i.s.s. in sano sensu
ist.l. istius loci
IS.V.P. In suo vivi posuerunt IS XS lesus Christus
J.T. Juvante Triuno
i.t. in textu
it. 1. item; 2. iteravit
I.T.C. Illustrissima /Inclyta/ Tua Celsitudo
J.T.M. Illustrissima Tua Magnificentia
IT.M.F.C. Idem testamento monumentum faciendum curavit
i.tr. in triplo
iu. /ju., juor/ iunior
lub. iubilaeum
Jubil.Episcop. iubilaeum episcopale
I.U.C. /I.U.C./ iuris utriusque cultor
JUC. iuris utriusque candidatus
J.U.Cand./Candidat./ iuris utriusque candidatus
IU.Cult. iuris utriusque cultor
I.U.D. /I.U.D., J.U.D., J.u.d./ iuris utriusque doctor
Jud. /iud./ 1. iudex; 2. iudicialis
J.U.D.&P.P. iuris utriusque doctor et professor publicus
Judic. iudicialis JUDr iuris utriusque doctor
IU.&Ph.D. iuris utriusque et philosophiae doctor
I.U.L. /I.u.L., JUL/ iuris utriusque licentiatus
I.U.Lic. /J.U.Lic./ iuris utriusque licentiatus
Jun. 1. iunior; 2. lunius
Junio. iunioris
Jun.Opt. iunior optime
J.TJ.P. iuris utriusque professor
Jur. /jur.,
iur. /1. iuridicus; 2. iuris
jur. 1. iuratus; 2. iuravit /-erunt/
jurav. iuravit /-erunt/
Jur.Canon. iuris canonici
Jur.Crimin. iuris criminalis
Jur.&Hist.Prof.publ. iuris et historiarum professor publicus
Jurid. 1. iuridicialis; 2. iuridicus
Jurisd. iurisdictio
Jurispr. /Jurisprud./ iurisprudentia
Jur.Licent. iuris licentiatus
jur.man. iuramentum manifestationis
jur.pract. iuris practicus

jur.R.D. iuris Romani doctor
Jur.U.D. iuris utriusque doctor
jur.utr.d./dr./ iuris utriusque doctor
J.U.S. /JUS,
I.U.S./ iuris utriusque studiosus /studens/
J.U.St. iuris utriusque studiosus
Justin. Justinianus
juv. iuvenis
I.V. 1. Illustrietas Vestra; 2. lustus Vir 1
i.v. invicem
I.V.A. Illustrissimarum Vestrarum Amplitudinum (observantissimus)
I.V.B. iuris utriusque baccalaureus
I.V.C. iuris utriusque cultor
I.V.D. iuris utriusque doctor
IV.D.P.P.O. iuris utriusque doctor, professor publicus ordinarius
I.X. Iesus Christus
K
Kal. Kalendae
K. 1. Kaeso; 2. Kalendae; 3. karissime; 4. karus
L
L. 1. lacrima; 2. landgravius; 3. largiente (Christo); 4. Lateranus /Lateranensis/; 5. Latinus; 6. laudetur; 7. Laurentius; 8. lector; 9. legatus; 10. Lesnensis;
11. levans; 12. liberales (artes); 13. liberi; 14. licentia; 15. licet; 16. Lignicensis; 17.
Lithuania; 18. litterae; 19. Livonia (Inflanty); 20. Lotharingia; 21. Lubecensis; 22. Lucius;
23. Ludovicus; 24. Luneburgensis; 25. Lutheranus
L 1. laeva; 2. quinquaginta; 3. lapsus
L. /1./ 1. laureatus; 2. laus; 3. lex; 4. libens /libenter/; 5. liber; 6. libet; 7. licentiatus; 8. linea; 9. lingua; 10. locus; 11. logica /-ice/; 12. lubens /lubenter/; 13. lugens 1.1. latus; 2. lectio; 3. legitimus; 4. lemma; 5. libra Ltus licentiatus
L.A. Libenti animo
l.a. lege artis
L.A.C. liberalium artium cultor
lac. lacuna
L.A.D. 1. Libenti animo dedit /dedicavit/; 2. Locus alteri datus
LA.D.D. Libenti animo dono dedit
laev. laevus
L.A.M. liberalium artium magister
Land. landgravius
L.A.S. liberalium artium studiosus
Lat. 1. Latinus; 2. latus
lat. latitudo
Lat. /Later./ Lateranensis
Laur. /laur./ laureatus
laureand. laureandus
Laurent. Laurentius
Laus. Lausannensis
lax. laxans
Laz Lazarista (v. CM)
L.B. 1. legum baccalaureus; 2. Libens benemerenti; 3. litterarum baccalaureus
L.B. /LB/ liber baro
L.B. /I.b./ 1. lector benevolus /-e/; 2. lectori benevolo
Lb./lb./ libra
L.Bar. liber baro
LB.M.D. Locum bene merenti dedit

LB.M.F. Libens bene merenti fecit
L.B.O.et S. Lectori benevolo observantiam et salutem
L.B.P. Libens benemerenti posuit
L.B.S. Libens benemerenti solvit
L.B.S. /l.b.s./ Lectori benevolo salutem
LB.S.D. Lectori benevolo salutem dicit
LB.S.E.O. Lectori benevolo salutem et observantiam
L.B.S.&O. Lectori benevolo salutem et observantiam
LB.S.P.D. Lectori benevolo salutem plurimam dicit
LB.S.P.E.O. Lectori benevolo salutem plurimam et observantiam
LB.S.P.P. Lectori benevolo salutem plurimam precatur
L.C. 1. legum cultor; 2. Libens concessit /curavit/; 3. litterarum cultor; 4. loco consueto
l.c. loco citato
L.cal. lapsus calami
L.C.D. legis civilis doctor
L.Ch. licentiatus chirurgiae
l.c.p. loco citato pagina
L.D. 1. Laus Deo; 2. Libens dedit; 3. litterarum doctor; 4. Loco dato; 5. Locum dedit /donavit/; 6. Locus datus
l.d. littera dominicalis
LD.A.B.M. Locum dedit amico bene merenti
L.D.D. 1. Libens donum dedit; 2. Libentes dederunt; 3. Loco dono dato; 4. Locum dono dedit
LD.D.D. 1. Libens dono dedit, dedicavit; 2. Locum dono dederunt
LD.E.G. Laus Deo et gloria
LD.E.P. Locus datus est publice
LD.O.M. Laus Deo Optimo Maximo
L.D.P. 1. Locum dedit publice; 2. Locus datus publice
L.D.S. Laus Deo semper
LD.S.C. 1. Locum dedit sepulturae causa; 2. Locum de suo constituit /curavit/
L.E. Libens erexit Lect lector
Lect.Ling.Gall. lector linguae Gallicae
Lect.O.O.H. 1. Lectores Omnes Honoratissimi; 2. Lectores Omnium Ordinum Honoratissimi
leg. 1. legatur; 2. legatus; 3. legio; 4. legit /legunt/; 5. legitimus
Legat.ord. legatus ordinarius legit /legitim./1. legitimatus; 2. legitimus
Leod. Leodiensis (< Liige)
Leop. Leopoldus
Leop./Leopol./1. Leopoliensis; 2. Leopolitanus (< Lw6w)
Lev. 1. levita; 2. Leviticus (VT)
Lev.Mart. levita martyr
L.F. 1. Laudabilis femina; 2. Libens fecit; 3. Locum fecit; 4. Lugens fecit; 5. Lugens frater /filius/
L.F.C. Libens fieri curavit
L.F.P. 1. Locum filio /fratri/ posuit; 2. Libens /lugens/ filio posuit
LF.V.F. Locum fieri /filiis/ vivens fecit
L.H.D. litterarum humanioram doctor
L.H.&G. Laus honor et gloria
LH.L.D. 1. Libens hunc locum dedit; 2. Locus hic lege datus
LH.N.S. Locus heredem non sequitur
LH.P.C. Locum hunc poni /ponendum/ curavit
L.H.PP. Locum hunc posuerunt
LH.Q.C. loco horaque /horisque/ consuetis
LH.Q.S. loco horaque /horisque/ solitis
L.H.que C. loco horaque /horisque/ consuetis
L.H.S. loco horaque /horisque/ solitis
LH.S.C.P.S. Locum huius sepulcri curavit pecunia sua
LH.S.D.P. Lectori humano salutem dicit plurimam

Lib. /lib./ 1. liber; 2. liberales (artes); 3. liberi; 4. libitum (ad lib.); 5. libra
Lib.Art.Mag. liberalium artium magister
Lib.Bar. liber baro
Lib.Cens. librorum censor
Lic. /lic./ 1. licentia; 2. licentiatus
lic. licitus
L.I.C. /L.J.C./ Laudetur Iesus Christus
Lic.doc. licentia docendi
Lic.Dr. licentiatus doctor (= licentiatus theologiae, doctor philosophiae)
Licent. licentiatus
Lic.Exam. licentiatus examinatus
Lic.iur. licentiatus iuris
lic.m. licito modo
Lic.med. licentiatus medicinae
lic.poet. licentia poetica
Lic.theol. licentiatus theologiae
lig. ligamentum
lig.act. ligatura actorum
ligg. ligamenta
Lign. Lignicensis
lign. ligneus
Lig.Sil. Ligius /Lignicensis/ Silesius
lim. limes
Hmit. 1. limita; 2. limitatio
lin. linea
Ling. /Lingu./ lingua
Lingg. linguae
Ling.hebr.Prof. linguae Hebraicae professor
Ling.S.&Orient.reliq.P.P. linguae sacrae et orientalium reliquarum professor publicus
Lips. Lipsiensis
liq. /liqu./ 1. liquefactus; 2. liquidus; 3. liquor
Lit. /lit./ litterae
Lit.B. litterarum baccalaureus
Lit.D. litterarum doctor
Lit. /Lith./ Lithuania
Lit.Hum. litterae humaniores
Lit.Hum.Doct. litterarum humaniorum doctor
Lit.Sac. litterae sacrae
Litt.Apost. litterae apostolicae
Litt.B. litterarum baccalaureus
Litt.D. litterarum doctor
Litt.Hum. litterae humaniores
Liv. /Livon./ Livonia (Inflanty)
L.L. 1. Laetus libens; 2. Locum legavit
L.L. /LL./ libentissime
LL. 1. lectores; 2. leges; 3. levantes; 4. libri; 5. linguae
LL duae librae
L.l. lingua Latina
I.l.l. loco laudando; 2. loco laudato
II.l. leges; 2. loci
LL.AA.C. 1. liberalium artium cultor; 2. linguarum antiquarum cultor
LL.AA.Stud. liberalium artium studiosus
LL.B. legum baccalaureus
LL.C./Cult./ legum cultor
ll.cc. locis citatis
LL.D. legum doctor
LL.F.F. Libentissime fecerunt V
l.ling. lapsus linguae

L.L.M. 1. Laetus libens merito; 2. ifLibentissime merito
LL.M. legum magister
LL.OO. 1. Lectores Optimi; 2. linguae orientales
LL.OO.C. linguarum orientalium cultor
LL.OO.L. linguarum orientalium lector
LL.OO.PP. /LL.OO.P.P./ linguarum orientalium professor publicus
LL.OO.P.P.O. linguarum orientalium professor publicus ordinarius
LL.Or.PP. linguarum orientalium professor publicus
L.L.P. Libentissime posuit
L.L.Q. Laetus libensque
LL.Q.D.D.D. Laetus libensque dat, dicat, dedicat
LL.Q.P.C. Laetus libensque ponendum curavit
L.L.Q.Pos. Laetus libensque posuit
L.L.Q.Scr. Laetus libensque scribebat
LL.S./St/ legum studiosus
LL.Stud. /H.stud./ legum studiosus
LL.V.S. Laetus libens votum solvit
LL.V.S.L.M. Laetus libens vivens sibi locavit monumentum
LL.V.V. /LL.V.V./ Libentissime votum vovit
LL.XII
Tabb. Leges duodecim tabularum
L.M. 1. Legavit monumentum; 2. Locus monumenti
L.M. /LM./ Libens merito
l.m. laeva manu
l.m.a. lex mihi ars
L.M.D. 1. Libens merito dedicavit /dedit/; 2. Locum monumenti decrevit; 3. Locus Manibus dicatus
LM.D.C.D. Libens merito dat, consecrat, dedicat
LM.D.C.Q. Libens merito dicat consecratque
LM.D.D.D. Libens merito dat, dicat, dedicat
L.mem. lapsus memoriae
L.M.F./Lm.f./ 1. Libens merito fecit; 2. Lugens maerens /maestus/ fecit
LM.F.F. Libens merito fieri fecit
L.M.P. Liberi maesti posuerunt
L.M.P./l.m.p./ 1. Libens merito posuit; 2. Lugens maerens /maestus/ posuit
L.M.P.CC. Libens merito poni curaverunt
L.M.Poss. Libens merito posuerunt
L.M.Q. /LMQ.,
L.Mq.,
l.m.q./ Libens meritoque
L.erM.Q. Libenter meritoque
LMQ.app. Libens meritoque apposuit /apponebat/
Imq.appl. Libens meritoque applaudit
LM.Q.C. Libens meritoque consecrat
LM.Q.D. Libens meritoque dedit
LM.Q.D.C.O. Libens meritoque dicat, consecrat, offert
LM.Q.D.D. Libens meritoque dono dedit
LM.Q.D.D.A. Libens meritoque dono dedit, adposuit*
LM.Q.D.D.C. Libens meritoque dat, dicat /dedicat/ consecrat
LM.Q.D.D.C.Q. Libens meritoque dat, dicat consecratque
LM.Q.D.D.D. Libens meritoque dat, dicat, dedicat
LM.Q.F. /l.m.q.f.,
L.Mq.f./ Libens meritoque fecit /faciebat/
LM.Q.F.&S. Libens meritoque fecit et sacrat
L.Mq.gr. Libens meritoque gratulatur
LM.Q.P. /l.m.q.p./ Libens meritoque posuit /praestitit/
LM.Q.P.C. Libens meritoque poni curavit
LM.Q.P.E.D.D.D. Libens meritoque posuit et dono dedit, dedicavit
LM.Q.P.I. Libens meritoque poni iussit

L.M.Q.Pos. Libens meritoque posuit
LM.Q.S. Libens meritoque scripsiti Imq
scr. libens meritoque scripsit
L.M.S. Libens merito solvit
L.M.V. Libens merito vovit
LM.V.F. Libens merito voto facto
LN.R.P.P. Legatus Natus Regni Poloniae Primas
LN.R.P.P.P.P. Legatus Natus Regni Poloniae Primas Primus Princeps
L.O. Lector Optimus /-e/
Lo. /Io./ loco
loc.cit. loco citato
loc.comm. loci communes
loc.laud. loco laudato
L.O.&S. Lectori observantiam /officia/ et salutem
Log. et Met. /Metaph./
P.P.O. logices et metaphysices professor publicus ordinarius
Lond./Londin./ Londiniensis
long. 1. longitudo; 2. longus
loq. loquitur
Loth. Lotharingia
Lov. /Lovic./ Lovicensis (< Lowicz)
Lovan. Lovaniensis (< Leuven)
L.P. 1. laetificus pastor; 2. Libens posuit; 3. Lugens posuit
L.P.C. Locus publice concessus
L.P.D. 1. Laudem plurimam Deo; 2. Laus plurima Deo
LP.F.F. Lugens pater filio /filiae/ fecit
L.P.I. Libens poni iussit /?/
Ip.r.p. /Iprp/ legitimatus /-a/ per rescriptum principis
L.P.S. 1. Lectori plurimam salutem; 2. Locum posuit sibi
LP.S.C. Locum ponendum sibi curavit
lp.s.m. /Ipsm/ legitimatus /-a/ per subsequens matrimonium
LQ.S.E.S.Q. Locus quietis sibi erexit suisque
L.R.O. loco recessus oralis
L.S. 1. Lectori/lectoribus, lecturis/ salutem; 2. Libens solvit
 /Libentes solverunt/; 3. lingua sacra; 4. Locus sepulcri /sepulturae/
L.S. /I.s./ locus /loco/ sigilli
l.s. locum supplevit
L.S.A. Libens solvit animo
I.2C. liber secundus Codicis
l.s.c. loco supra citato
LS.C.O. Lectori /lecturis/ salutem, cultum, observantiam
L.S.D. 1. Lectori /lectoribus, lecturis/
salutem dicit; 2. librae, solidi, denarii
LS.D.O. Lectori salutem dicit omnigenam
LS.D.P. Lectori salutem dicit plurimam
LS.J.M. Laus sit Jesu (et) Mariae
L.S.M. Libens solvit merito
L.S.P. 1. Lectori salutem plurimam; 2. Libens sua pecunia; 3. Libens
sumptu suo; 4. Locavit sua pecunia; 5. Locus sepulturae positus
LS.P.D. Lectori salutem plurimam dicit
LS.S.C. Locum sibi sepulturae curavit /constituit/
L.T. 1. Landgravius Thuringiae; 2. Legavit testamento; 3. Legavit
 titulum; 4. Loco tituli
Lt. licentiatatus
LT.F.I. 1. Libens titulum fieri iussit; 2. Locum testamento fieri
 iussit
LT.F.M. 1. Libens titulum fieri mandavit; 2. Locum testamento fieri
 mandavit Ltus /Ltus/ licentiatatus
Lub. Lubecensis (< LubecK)
Lubl. Lublinensis
lub.mer.f. Libens merito fecit

Lub.Sil. Lubenensis Silesius
Lud. Ludovicus
Ludim. ludimagister
Ludim. /Ludimod./ ludimoderator
Lugdun. Lugdunensis (< Lyon)
lug.&lub.app. Lugens et lubens apponebat /apposuit/
Lun. Luneburgensis
Lus. Lusatia (Luzyce, Lausitz)
Lusat. Lusatus
Lusat.Sup. Lusatia Superior
Luth. /Luther./ Lutheranus
L.V. 1. Laudabilis vir; 2. Libens vovit
Lv. Leviticus (VT)
Iv. 1. levans; 2. levator
L.V.I. Laus Verbo Incarnato
LV.Q.P. Libens volensque posuit
l.v.q.scr. Libens volensque scripsit
L.V.S. 1. Libens votum solvit; 2. Locum vivens sibi
Lyc. lyceum
Lyc.Conr. lycei conrector
Lyc.Rect. lycei rector
Lyc.Ref. lyceum reformatum
Lyc.Ref.Collab. lycei reformati collaborator
M
M. 1. Magdalena; 2. magnificentia; 3. magnificus; 4. maiestas; 5. mandavit; 6. Manes (Di); 7. Marburgensis; 8. marchio; 9. Marcus; 10. Maria; 11. maritus; 12. Martinus; 13. mater; 14. Matilda; 15. matrina; 16. matrona; 17. Mauritius; 18. Maximilianus; 19. maximus; 20. medicina; 21. Mediolanensis; 22. memorabilia; 23. memorandum; 24. merens; 25. Michael; 26. misericordia; 27. Misniensis; 28. missa; 29. Missionarii /-ae/; 30. Moguntinus; 31. Monasteriensis(< Munster); 32. monumentum; 33. morbus
M mille
M. /m./ 1. maerens; 2. maestus; 3. magnus; 4. mandatum; 5. manus; 6. martyr; 7. martyrologium; 8. membrum; 9. memoria; 10. mensis; 11. meridies; 12. merito; 13. meritus; 14. meus; 15. miles; 16. minister; 17. ministerium; 18. misce /misceatur/; 19. mortuus; 20. multus; 21. mundus
M. /M, m./ magister
m. 1. malus; 2. mane; 3. marca; 4. masculinus; 5. mensa; 6. monachus /-a/; 7. moneta; 8. moritur; 9. mors; 10. mos /more/
MA. 1. magister artium; 2. Michael Archangelus; 3. Missionarii Africae
m.ac. mensa academica
M.ac G.D. Magnificus ac Generosus Dominus
m.act. membrum activum
MAE. Memoriae aeternae
Maer.M.P. Maerens monumentum posuit
Maest. 1. maestus; 2. maestissimus
MaestF.P. 1. Maestus fieri procuravit 2. Maestus filio /filiae/ posuit
Maestiss. maestissimus
Mag. 1. magnificentia; 2. magnificus
Mag. /mag./ 1. magister; 2. magistratus
Mag.art.lib. magister artium liberalium
Mag.Brit. Magna Britannia
Mag.Cand. magisterii candidatus
Magd. 1. Magdalena; 2. Magdeburgensis
Mag.d. magistratus dixerunt

mag.math. magister matheseos
Magnif. magnificus
Magnificentiss. magnificentissimus
Magnific.T. Magnificentia Tua
Mag.oec. magister oeconomiae
Mag.pharm. magister pharmaciae
Mag.T.Nob. Magnifica Tua Nobilitas
Mag.V. Magnificentia Vestra
Mag.V. Magnificentia Vestra
MA.I. magister artis ingeniariae
Maj. 1. maiestas; 2. maior /-ius/
Maiest. maiestas
Mait. maiestatis
M.A.L. magister artium liberalium
man. 1. manus; 2. manifestatio
Mand. /mand./ mandatum
mandat.nom. mandatario nomine
Mant. Mantuanus
m.ant. manus antiqua
MA.O. magister artis obstetriciae
Mar. 1. marchia; 2. marchio; 3. Maria
MarMarista (fSM)
Marc. Marcus
marc. 1. marca; 2. marchia
March. /march./ 1. marchia; 2. marchio
Marg. Margaretha
Mar.Magd. Maria Magdalena
Mar.Mor. Marchio Moraviae
Marn Marianista (fSM)
Mart. 1. Martinus; 2. Martius; 3. martyr; 4. martyrologium
Martin. Martinianus (pastor, rector)
Mart.Rom. Martyrologium Romanum
Mas. Masovia
mass. massa
MA.T. Maiestas Augusta Tua*
Mat. maturus
mat. 1. mater; 2. maternus; 3. matrina; 4. matrona; 5. maturitas; 6. matutinus
Math. /math./ 1. mathematice; 2. mathesis
Mathem.P.P.O. mathematices professor publicus ordinarius
Mathes.prof. matheseos professor
Math. et Phys.P.P.O. mathematices et physices professor publicus ordinarius
math.infer. mathesis inferior
Math.Prof.o. matheseos /mathematices/ professor ordinarius
math.sup. mathesis superior
Matr.ren. matricula renovata
matut. /matutin./ matutinus
Maur. Mauritius
Max. Maximilianus
max. 1. maxime; 2. maximus
M.B. 1. Marchio Brandenburgensis; 2. Maria Beata; 3. medicinae baccalaureus; 4. Memoriae beatae /bonae/; 5. musicae baccalaureus
M.B.M. 1. Marito /matri/ bene merenti; 2. Monumentum bene merenti
MB.M.F. Marito /matri, mulieri/ bene merenti fecit
M.Br. Marchio Brandenburgensis
M.Brit. Magna Britannia
M.C. 1. magisterii candidatus; 2. Maiestas Caesarea /Catholica/; 3. Matri /mulieri/ carissimae; 4. medicinae candidatus; 5. ministerii candidatus; 6. Monumentum
condidit /consecravit, constituit, curavit/ MC membram corporis

m.c. mensis currentis
M.C.D. Memoriae causa dedit /donatum/
M.C.F. 1. Memoriae causa fecit /factum/; 2. Monumentum curavit faciendum /fieri/
M.Ch. magister chirurgiae
M.Ch.D. magister chirurgiae dentalis
mc.h.i. mors certa hora incerta
M.Chir. magister chirurgiae
M.Ch.Orth. magister chirurgiae orthopediae
M.C.L. Multis cum lacrimis
m.c.l. magna cum laude
MC.L.P. Multis cum lacrimis posuit
M.Cons. Missionarii de Consolata (TIMC)
M.C.P. Monumentum curavit ponendum
M.C.T. Monumentum curavit testamento
M.ctr. membrum contribuens
M.CumL. Multis cum lacrimis
M.C.V. Monumentum curavit vivens
M.D. 1. Magnificus Dominus; 2. Magno Deo; 3. Magnus Dux; 4. Manibus Diis; 5. Matri dulcissimae; 6. medicinae doctor; 7. Megapolitanus Dux (< Mecklenburg); 8. ministerium divinum; 9. Monumentum dedit /dedicavit/
m.d. more dicto
M.D.D. Monumentum dono dedit/dedicavit/
MD.E.P. medicinae doctor et professor
M.D.Etr. Magnus Dux Etruriae
M.d.G. /MdG/ Institutum a Sancta Maria de Guadalupe pro Exteris Missionibus
M.D.H. /Het/ Magnus Dux Hetruriae
M.D.L. Magnus Ducatus /Dux/ Lithuaniae
M.D.Lith. flAtvJ Magnus Ducatus /Dux/ Lithuaniae
MD.P.P.O. medicinae doctor professor publicus ordinarius
MD.S.F. Monumentum de suo fecit
M.E. 1. minister ecclesiae; 2. Monumentum erexit
m.ead. manus eadem
MEB. Missiones Exterae de Burgos (TIHME)
M.E.C. Magna Episcopalis Curia
Mech. Mechitarista
M.E.D. Magnus Etruriae Dux
Med. /med./ 1. medialis; 2. medicina; 3. medicinalis; 4. medicus; 5. mediocritas; 6. medium; 7. medius
Med.Baccal. medicinae baccalaureus
med.C. 1. medicinae candidatus; 2. medicinae cultor
Med.Cand./Candid./ medicinae candidatus
med.castr. medicus castrensis
Med.D. medicinae doctor
Med.Ddus. medicinae doctorandus
Med.Doct. medicinae doctor
med.dogm. medicus dogmaticus
Med.Duc.Prov. medicorum ducatus provisor
Medic. 1. medicina; 2. medicus
Medic.Lic./Licent./ medicinae licentiatus
Medic.Ordin. medicus ordinarius
Mediol. /Mediolan./ Mediolanensis
med.p. medicus practicus
Med.Pract. /med.pract./ medicus practicus
Med.Prof. medicinae professor
Med.St./stud./ medicinae studiosus
med.un.Dr. medicinae universalis doctor
Mel. Melitensis (< Malta)
Mem. 1. memento; 2. memorabilia; 3. memorabilis; 4. memorandum; 5.

memoria
Membr. /membran./ membranaceus
men. mensis
Mens. /mens./ mensis
mens. mensura
menss. menses
M.E.P. /MEP/ Missionarii ad Exteras Gentes Parisienses (Societas Parisiensis Missionum ad Exteras Gentes)
Merc Mercedarii (|OdeM)
merc. mercator
Mercat. /mercat./ mercator
merc.trib. mercatorum tribunus
merid. 1. meridianus; 2. meridionalis
Meritiss. meritissimus
ME.S.I.B.G. Memoria eius sit in benedictione gloriosa
Metaph. /Metaphys./ metaphysica /-ce/
m. et n. mane et noctu
M.&P.L. magister et poeta laureatus
metrop. metropolitanus
Metropol. /Metropolitan./ metropolitanus
Ma.Excel.T. Magnifica Excellentia Tua
M.F. 1. Mater fecit; 2. Mater filio /filiae/; 3. Matri filius /filia/; 4. Memoriam fecit /fecerunt/; 5. Monumentum fecit /fecerunt/
m.f. 1. mala fide; 2. misce fiat
M.F.C. Monumentum fieri curavit
MF.F.M. 1. Mater fecit filio /filiae/ merenti; 2. Memoriam /monumentum/ fecit filio /filiae/ merenti
M.F.I. Monumentum fieri iussit /instituit/
M.F.L. Monumentum fieri legavit
M.F.P. 1. Maestissimus filio /filiae/ posuit; 2. Mater filio /filiae/ posuit; 3. Monumentum fecit publice; 4. Monumentum fieri procuravit
M.F.S. /MFS/ Missionarii Francisci Salesii
MF.S.C. /MFSC/ Missionarii Filii Sanctissimi Cordis Iesu
MF.S.S.C. /MFSSC/ Missionarii Filii Sanctissimi Cordis Iesu
Mg. magister
MG.L.Q. Merito gratus libensque
M.G.O. Maria Gloriosa Oseanna
Mg.ph. magister pharmaciae Mgr magister
M.H. 1. Mandavit hoc; 2. Monumentum hoc; 3. Mulier honesta
M.HA.H.N.T. Monumentum hoc ad heredes non transit
M.H.D. Monumentum hoc dedicatum
MH.F.C. Monumentum hoc faciendum curavit
MH.M.P. Maestus hoc monumentum posuit
MH.M.P.C. Maerens hoc monumentum poni curavit
MH.M.P.P. Maesti hoc monumentum posuerunt
MH.N.S. Monumentum heredem non sequetur
M.H.P. 1. Memoriam hanc posuit; 2. Monumentum heres /hoc/ posuit
MH.P.C. Monumentum hoc poni /ponendum/ curavit
MH.P.E.PP. Monumentum hoc pietatis ergo posuerunt
M.H.PP. Monumentum hoc posuerunt
MH.S.M. 1. Memoriam hanc sibi mandavit; 2. Monumentum hoc sibi /suis/ mandavit
M.I. /MI/ 1. Militia Immaculatae; 2. Ministrantes Infirmis (Ordo Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis (Camilliani)
M.I.C. /MIC/ Mariani Immaculatae Conceptionis (Congregatio Clericorum Regularium Marianorum sub titulo Immaculatae Conceptionis Beatae Mariae Virginis)
Mich. Michael
mil. 1. miles; 2. militaris
Min Minimi (tOMinim)

min. 1. minimum; 2. minister; 3. ministerialis; 4. minores (fratres);
 5. minus
Min.Cand. /Candid./ ministerii candidatus
Min.Inf. /MinInf/ Ministrantes Infirmis (fMI)
Minist 1. minister; 2. ministerium
Min.Subst.Gen. ministerii substitutus generalis
Misc. /misc./ miscellanea
miseric. 1. misericordia; 2. misericors
Misn. Misniensis
mitt. mittit
mitteb. mittebat
MJ. /MJ/ Missionarii Joseph (v.SMSJ)
M.L. 1. magister ludi; 2. Merito libens; 3. Monumenti locus; 4.
 Monumentum legavit
M.L.D. 1. Merito libens dedit /dedicavit/; 2. Monumentum libens dedit
 /dedicavit/
ML.D.D. Monumenti locum dono dedit
M.L.Q. Merito libensque
ML.Q.D.C.Q. Merito libensque dicat consecratque
ML.Q.P. Merito libensque posuit
mlr. mulier
ML.V.S. Merito libens votum solvit
M.M. 1. Magnus Magister; 2. Maritus maestissimus; 3. Mater maestissima;
 4. Maerens monumentum
M.M. /MM/ Missionarii de Maryknoll (Societas de Maryknoll pro
 Missionibus Exteris)
m.m. manu mea
M.Mag.Ord.Teut. Magnus Magister Ordinis Teutonici
M.M.F. 1. Marito /matri/ monumentum fecit; 2. Memoriam marito /matri/
 fecit
MM.O.T. Magnus Magister Ordinis Teutonici
M.M.P. 1. Marito /matri/ monumentum posuit; 2. Marito /matri/ maerens
 posuit
MM.P.F. 1. Maerens monumentum patri fecit; 2. Memoriam matri
 piissimae fecit; 3. Monumentum marito /matri/ poni fecit
MM.P.P. Maestissimi monumentum posuerunt
m.m.pr. manu mea propria
m.n. 1. more novo; 2. mutato nomine
M.N.T. Magnificum Nomen Tuum
M.O. 1. martyrologium ordinis; 2. Marito optimo; 3. Matri optimae; 4.
 modus operandi
MO Missionarii Opifices (Institutum
Missionariorum Opificum) M° /m°/ millesimo
Mod. modus
mod. 1. moderator; 2. modium
mod.via moderna via
Moer.Mon.P.C. Moerens monumentum poni curavit
Moest.H.M.P. Moestus hoc monumentum posuit
Moestiss. moestissimus
MoestPar. Moesti parentes
Mog. /Mogunt./ Moguntinus
Mol. Moldavia
Mon. 1. monitum; 2. monumentum
mon. monachus
Monac. Monacensis (< Mtinchen)
Monast. 1. Monasteriensis (< Mtinster); 2. monasterium
Mon.H.P.P. Monumentum hoc posuerunt
M.O.P. 1. Marito obsequens posuit; 2. Marito optimo posuit
Mor. Moravia
mor. 1. moralis; 2. morbus; 3. mores
Moral. moralia

Moral. Prof. Publ. moralium professor publicus
Morb. morbus
Mor. et Civ. Prof. Ord. moralium et civilium professor ordinarius
Mor. et Pol. P. P. moralium et politices professor publicus
mort. mortuus
M. P. 1. Maestus /maerens/ posuit; 2. Memoriam /monumentum/ posuit; 3. milia passuum
M. p. /Mp.,
m. p. / manu propria
m. p. mensis praesentis /praeteriti/
MP. D. M. Monumentum posuit Diis Manibus
MP. L. M. Monumentum posuit libens merito
M. P. P. 1. Maritus pius posuit; 2. Matri piissimae posuit
M. PP. Monumentum posuerunt
M. pp. /m. pp., mpp/ manu propria
mppr. manu propria
MPPS. Missionarii a Pretiosissimo Sanguine
m. pr. 1. manu propria; 2. mensis praesentis; 3. mensis praeteriti
m. p. s. manu propria subscripsi
M. P. V. Monumentum posuit vivens
M. Q. maerensque
M. R. manu regis
Mr. /Mr/ magister
M. R. P. Multum Reverendus Pater
MR. P. B. Multum Reverendus Pater Baccalaureus
MR. P. F. Multum Reverendus Pater Frater
MR. P. L. F. Multum Reverendus Pater Lector Frater
M. R. Relig. P. Multum Reverendus Religiosus Pater
MR. S. T. L. P. F. Multum Reverendus Sacrae Theologiae Lector Pater Frater
M. S. 1. Manibus sacrum; 2. Matri suae; 3. Memoriam statuit; 4. Merito solvit; 5. Mitto (et) submitto; 6. Monumentum statuit
M. S. /MS/ Missionarii BMV de la Salette
M. S. /m. s./ memoriae sacrum
MS /Ms, ms., m. s./ manuscriptum
m. s. 1. more solito; 2. mors subitanea
M. S
A. P. Magister Sacri Apostolici Palatii
MS. B. M. Magistro suo bene merenti
M. S. C. /MSC/ 1. Missionariae Sacratissimi Cordis Jesu (Münster); 2. Missionarii Sacratissimi Cordis Jesu (Issouduri); 3. Missionarii Sancti Caroli (v. PSSC)
MSC. manuscriptum
m. s. c. mandatum sine clausula
MSCJM. Missionarii
Ss. Cordium Jesu et Mariae
M. S. F. /MSF/ Missionarii a Sancta Familia
MS. F. S. /MSFS/ Missionarii S. Francisci Salesii de Annecio
M. S. P. 1. Maritus sua pecunia; 2. Memoriae suae posuit; 3. Monumentum sepulcrale posuit; 4. Monumentum sibi posuit; 5. Monumentum sua pecunia
M. Sp. S. /MSpS/ Missionarii a Spiritu Sancto
MSS. Missionarii a Spiritu Sancto
MSS. /Mss./ manuscripta
M. SS. CC. /MSSCC/ 1. Missionarii Sanctissimorum Cordium (Congregatio Missionariorum a Sanctissimis Cordibus Iesu et Mariae, fund. a. 1833); 2. Missionarii Sanctissimorum Cordium (Congregatio Missionariorum Sanctissimorum Cordium Iesu et Mariae, fund.

a. 1890)
M.S.SS.T. /MSSST,
M.S.Ss.T. / Missionarii Servi Sacrosanctae Trinitatis
mstis. manuscriptis
M.S.V. Maiestas Sacra /Sacratissima, Serenissima/ Vestra
M.T. Maiestas Tua Mt maiestatis
M.T.C. Maiestas Tua Caesarea
M.T.Caesar. Maiestas Tua Caesarea
M.T.D. Magnifica Tua Dominatio
M.T.F. Monumenti titulum fecit
M.Th. magister theologiae
M.U. 1. medicina universalis; 2. mundus universus
M.U.D./Dr./ medicinae universalis doctor
mund. 1. mundatus; 2. mundetur
mund. et exp. mundatum et expeditum
Mus. museum
Mus. /mus./ musica /-ice/
Mus.B. /Bac./ musicae baccalaureus
Mus.D. musicae doctor
Mus.Dir. musices director
Mus.Doc. musicae doctor
Mus.M. musicae magister
Mut. /Mutin./ Mutinensis (< Modena)
mut. 1. mutatur; 2. mutavit
mut.mut. mutatis mutandis
M.V. 1. Magnificentia Vestra; 2. Maiestas Vestra; 3. Maria Virgo; 4. medicinae veterinarius; 5. modus vivendi
m.v. 1. meo voto; 2. more vetere
M.V.D. 1. medicinae veterinariae doctor; 2. minister Verbi Divini
m.vet. manus vetus
M.V.F. 1. Maritus uxori fecit; 2. Merito
voto facto; 3. Monumentum uxori fecit; 4. Monumentum vivus fecit
M.V.P. Multum Venerabilis /Venerandus/ Pater
MV.P.P. Maritus uxori piissimae posuit
M.V.Pr. Multum Venerabilis /Venerandus/ Pater
M.V.S. 1. Maiestas Vestra Sacra /Sacratissima, Serenissima/; 2. Memor voti solvit; 3. Merito votum solvit; 4. Monumentum vivens sibi
Mys. /Mysn./ Mysnensis
N
N. 1. Nassovia (Nassau); 2. Nazareus; 3. nepos; 4. nervus; 5. Nicodemus; 6. Nicolaus; 7. nobilis; 8. nobilissimus; 9. nobilitas; 10. notarius; 11. notus; 12. Novellae; 13. numen
N. /n./ 1. nativitas; 2. natus; 3. nego /negatur/; 4. nomen; 5. non; 6. nota; 7. notitia; 8. noster; 9. novus; 10. numerus
n. 1. enim; 2. noctu; 3. notatus; 4. numeravit
N.A. numerus animarum
Namurc. Namurcensis (< Namur)
Nass. 1. Nassovia (Nassau); 2. Nassovius
Nat. /nat./ 1. nativitas; 2. natus
nat.et ren. natus et renatus
nativ. nativitas
Natur.Curios. Naturae Curiosorum (Academia)
N.B. /NB, n.b., nb./ nota bene
nc. nunc
N.Caes. notarius Caesareus
N.C.C. /NCC/ Novum Corpus Constitutionum
n.compl. non complevit
N.D. 1. Nobilis Dominus /-a/; 2. Numini dedicavit; 3. Numini devotus
N.D.D. 1. Numini dedicavit /dedicatus/; 2. Numini devotus dedicavit*
Neap. Neapolitanus

Nec. /necess./ necessitas
neg. negotiator
n.e.i. non est inventus
nem.con. nemine contradicente
nem.dis./diss./ nemine dissentiente
Neopolit. Neopolitanus (< Neustadt)
Nep. nepos
NE.P.D.I. Nomini eius ponendum dicandumque iusserunt
N.E.R. notarius Ecclesiae Romanae
NE.S.D. Numini eius semper devotus
N.&A.V. Nobilitas et Amplitudo Vestra
n. et m. noctu et mane
N. et V.T. Novum et Vetus Testamentum
N.F.N. Nobili familia natus
N.G.N. Nobili genere natus
Nic. Nicolaus
NI.C.P. notarius immatriculatus Caesareus publicus
nim. nimirum
ni.pr./pri./ nisi prius
n.iur. non iuravit
N.L. /n.l./ 1. non licet; 2. non liquet; 3. non longe
NL.M.F.E.T. Nobis locum monumenti fecit et tumulum
N.L.N. Nobili loco natus
N.M. nova moneta
n.m. noctu (et) mane
N.M.Q. Numini Maiestatique
NM.Q.E.D. Numini Maiestatique eius dicatissimus
NM.Q.T. Numini Maiestatique tuae (devotus)
N.M.V. Nobilis memoriae vir
N.N. nec non
N.N. /NN/ 1. nemini notus; 2. nomen nescio; 3. nomen nominandum; 4. notetur nomen
n.n. nomen novum
nn. 1. nervi; 2. nomina
NN.VV.DD. Nobilissimae Vestrae Dominationes /Dignitates/
No. 1. nota; 2. notarius; 3. numero
Nob. /nob./ 1. nobilis; 2. nobilissimus; 3. nobilitas; 4. nobis
nobb. nobiles
Nob.etClariss.D.V. Nobilissima et Clarissima Dominatio Vestra
Nobil.Dignit. Nobilissima Dignitas
Nobiliss. nobilissimus
Nob.Praest. Nobilissima Praestantia
nol.vol. nolens volens
nom. 1. nomen; 2. nominatim; 3. nominatus
nom.episc. nominatus episcopus
no.me.ta. noli me tangere
Non. Nonae
nonag. nonagesimus
Nonar. Nonarum (die N.)
non culp. non culpabilis
non obst. non obstante
non pros. non prosequitur
non reiter. non reiteretur
non rep. non repetatur
non seq. non sequitur
Nor. Norvegia
Norimb. Norimbergensis
nost. noster
Not. notarius
not. 1. nota; 2. notandum; 3. notatum; 4. notatur /notetur/
Notar.P. notarius publicus

Not.Caes.publ. notarius Caesareus publicus
notif. notificetur
Not.P. notarius publicus
Not.P.Caes. notarius publicus Caesareus
Not.pubI.CaesJur.imm. notarius publicus Caesareus iuratus
immatriculatus
NotPublJur. notarius publicus iuratus Nots notarius
not.term. notetur terminus
Nov. Novellae
Nov. /Novemb./ November
nov. 1. noviciatus; 2. novicius; 3. novus
Novembr. Novembris
nov.n. novum nomen
N.P. 1. Nobilissimus puer; 2. nomen proprium; 3. notarius publicus
N.P.C. 1. Nomine proprio curavit; 2. notarius publicus
Caesareus
N.P.Caes. notarius publicus Caesareus
n.p.u. non plus ultra
N.R. nummaria res
n.r. 1. non reiteretur; 2. non repetatur Nro 1. nostro; 2. numero
N.S. 1. Namslavia-Silesius; 2. Nomine suo; 3. Non sequitur; 4. Novum
sepulcrum
n.s. non satis
N.S.E. Nostrum sepulcrum est
N.S.H. Non sequitur heredes
NS.H.M. Non sequitur heredes monumentum
NS.I.C. /NSIC/ Noster Salvator Iesus Christus
N.T. /NT/ Novum Testamentum NT non testatum
N.T.P. 1. Nobilissima Tua Praestantia; 2. Nomen Tuum Praestantissimum
Num. Numeri (VT)
num. numeratus
Nunt. nuntius
NuntApost. nuntius apostolicus
N.V. Nobilissimus Vir
O
O. 1. oblatus; 2. obsequium; 3. officialis; 4. officiosus; 5. omnigenus;
6. omnipotens; 7. opitulante (Deo); 8. optat; 9. Osnabrugensis; 10. ossa;
11. Otho
O. /o./1. obiit; 2. obligatio; 3. observantia; 4. observantissimus; 5.
offert; 6. officium; 7. omissio; 8. omnis /omnia/; 9. opera; 10.
optimus; 11. opus; 12.
orbis; 13. ordinarius; 14. ordo
O.A. Optimi Auditores
O.a. opere allato
O.A.C. Obiit anno Christi
OA.D.G. Omnia ad Dei gloriam
OA.M.D.G. Omnia ad maiorem Dei gloriam
OA.M.D.G.E.B.V.M.H. Omnia ad maiorem Dei gloriam et Beatae
Virginis Mariae honorem
OA.M.D.G.&B.V.H. Omnia ad maiorem Dei gloriam et Beatae Virginis
honorem
OA.M.D.G.&B.V.I.CA.H. Omnia ad maiorem Dei gloriam et Beatissimae
Virginis in coelos assumptae honorem
OA.M.D.G.&B.V.M.H. Omnia ad maiorem Dei gloriam et Beatae Virginis
Mariae honorem
OA.M.D.G. et S.W.H. Omnia ad maiorem Dei gloriam et Sancti Wenceslai
honorem
OA.M.D.G.J.C.&B.V.M. Omnia ad maiorem Dei gloriam Jesu Christi et
Beatae Virginis Mariae
OA.M.D.Gl. Omnia ad maiorem Dei gloriam
OA.M.D.Gl.B.V.M.H. Omnia ad maiorem Dei gloriam Beatae Virginis

Mariae honorem

OA.M.D.Gl.&B.V.H. Omnia ad maiorem Dei gloriam et Beatae Virginis honorem

OA.M.D.O.M.Glor.B.V.&O.SS. Honorem Omnia ad maiorem Dei Optimi Maximi gloriam, Beatissimae Virginis et Omnium Sanctorum honorem OAnnM Ordo de Annuntiatione Mariae

O.Ant. /OAnt/ Ordo Antonianorum

OAntAl Ordo Antonianus Aleppensis

OAntChald Ordo Antonianus S. Hormisdæ Chaldaeorum

OAntLib Ordo Antonianus Libanensis Baladitarum Syro-Maronitarum

OAntSIs Ordo Antonianus S. Isaiae Syro-Maronitarum

O.B. Ossa bene

ob. 1. obiit; 2. obiter; 3. obitus

O.Barn. /OBarn/ Ordo Barnabitarum

O.Bas. /OBas/ Ordo Basilianus OBasAl Ordo Basilianus Aleppensis Melkitarum

OBasCrypt Ordo Basilianus Cryptoferratensis

OBasIt Ordo Basilianus Italiae (sive Cryptoferratensis)

OBasJB Ordo Basilianus S. Johannis Baptistae (sive Baladitarum /Soaritarum/ Melkitarum)

OBasJos Ordo Basilianus S. Josaphat (Ordo S. Basilii Magni Congregationis Ruthenae)

OBasSS Ordo Basilianus Sanctissimi Salvatoris Melkitarum

O.B.C. Ossa bene cubent

obj. obiectio

Ob.in Xto Obiit in Christo

obl. obligatio

oblat. oblatum

OblMI Oblati Mariae Immaculatae

ObloSB. Oblati Ordinis Sancti Benedicti

ObLS. /OblS/ Oblati Salesiani

OBMV. Ordo Beatae Mariae Virginis

O.B.Q. Ossa bene quiescant

OB.Q.T. Ossa bene quiescant tibi

Obr. October

obs. observa

Obseq. obsequium

Obser. /Observant./ observantia

Observ.e.Pos. Observantiae ergo posuit

ob.s.p. obiit sine prole

obst. obstante /-tibus/

OB.V.M. Ordo Beatae Virginis Mariae

O.C. /OC/ 1. Ordo Capucinatorum; 2. Ordo Carmelitarum; 3. Ordo Charitatis (Rosminiani); 4. Ordo Cisterciensium

O.C. /o.c./ 1. opere citato; 2. opus citatum

O.Cam. Ordo Camaldulensis

OCam Ordo S. Camilli

OCAO. Ordo Carmelitarum Antiquae Observantiae

O.Cap. Ordo Capucinatorum

O.Carm. Ordo Carmelitarum OCarmDisc Ordo Carmelitarum Discalceatorum

O.Cart. Ordo Cartusiensis

O.Carth. Ordo Carthusianorum

O.C.C. /OCC/ Ordo Carmelitarum Calceatorum

occid. occidentalis

O.C.D. /OCD/ Ordo Carmelitarum Discalceatorum Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo

O.Cist. Ordo Cisterciensium

OCistRef Ordo Cisterciensium Reformatorem (Trappistae)

O.Coel. Ordo Coelestinatorum

OConc Ordo de Conceptione.B.Af.V'.

OConcD/Disc/ Ordo Conceptionistarum Discalceatorum

O.Conv. Ordo Conventualium
O.C.R. /OCR/ Ordo Cisterciensium Reformatorum (Trappistae)
OCRS. Ordo Clericorum Regularium a Somascha
OCruc/Crucig/ Ordo Crucigerorum (v.OSCr)
OC.S.O. /OCSO/ Ordo Cisterciensium Strictioris Observantiae (Trappistae)
Oct. October
oct. octavus
Octobr. Octobris
Od. ode
o.d. omni die
O.D.C. Offert, dicat/dat/, consecrat
OD.D.C. 1. Offert, dat, dicat, consecrat; 2. Offert, dicat, dedicat, consecrat
O.de M. /OdeM,ODM/ Ordo de Mercede (Ordo Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum)
ODP. Opera Divinae Providentiae (Orionistae)
ODSC. Operarii Dioecesiani Sacri Cordis (Sacerdotes Operarii Dioecesiani Sacri Cordis Iesu)
OD.S.M. Optime de se merito
O.E.B. Ossa ei bene
OE.B.Q. Ossa eius bene quiescant
OE.B.Q.C. Ossa eius bene quiescant condita
Oecon. oeconomia
OEDSA. Ordo Eremitarum Discalceatorum Sancti Augustini
O.E.Eq. Ordinis Elephantini Eques
OERSA. Ordo Eremitarum Recollectorum S. Augustini
OErSA Ordo Eremitarum S. Augustini
OE.S.A. /OESA/ Ordo Eremitarum Sancti Augustini
OE.S.H. /OESH/ Ordo Eremitarum Sancti Hieronymi
OE.S.P. /OESP/ Ordo Eremitarum Sancti Pauli
OFEDSA. Ordo Fratrum Eremitarum Discalceatorum Sancti Augustini
off. 1. officina; 2. officium
OFFBMVdMC Ordo Fratrum Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo
off.div. officium divinum
off.eccl. officium ecclesiasticum
Offlc. officialis
O.F.M. /OFM/ Ordo Fratrum Minorum
OFMAlc Ordo Fratrum Minorum Alcantarinorum
OFMAm Ordo Fratrum Minorum Amadeorum
OFMBern Ordo Fratrum Minorum Bernardinorum
OF.M.C. /OFMC/ 1. Ordo Fratrum Minorum Capucinatorum; 2. Ordo Fratrum Minorum Conventualium
OFMCap Ordo Fratrum Minorum Capucinatorum
OFMClar Ordo Fratrum Minorum Clarenorum
OFMCol Ordo Fratrum Minorum Coletanorum
OFMConv Ordo Fratrum Minorum Conventualium
OFMConvRef Ordo Fratrum Minorum Conventualium Reformatorum
OFMDisc Ordo Fratrum Minorum Discalceatorum
OFMObs Ordo Fratrum Minorum Observantium
OFMRec Ordo Fratrum Minorum Recollectorum
OFMRef Ordo Fratrum Minorum Reformatorum
OFS/Sal/ Oblati Francisci Salesii
OH Ordo Hospitalarius (v.OSJdD)
o.h. omni hora
OH.B.Q. Ossa hic bene quiescant
O.H.S. Ossa hic sita
OH.S.S. Ossa hic sita sunt
OI.B.Q. Ossa illius bene quiescant
Ol Olivetani (tOSBoliv) oL olim
Olom. /Olomuc./ Olomucensis (< Olomuniec, Olmiltz)

Ols.Sil. Olsnensis Silesius
OL.S.T. Opto levis sit terra
O.L.T. Opto levem terram
O.M. 1. Ob memoriam; 2. Optime meritis; 3. Optimus Maximus
O.M. /OM/ 1. Ordo Mariae; 2. Ordo Minimorum; 3. Ordo Minorum
o.m. omni mane
om. 1. omittit; 2. omisit
O.M.C. /OMC/ 1. Ordo Minorum Capucinatorum; 2. Ordo Minoram
 Conventualium
OMCap Ordo Minorum Capucinatorum
OMConv Ordo Minorum Conventualium
O.M.D. /OMD/ Ordo Clericorum Regularium a Matre Dei
OM.D.S. Optime meritis de se
OME. Ordo Mercedariorum Excalceatorum Redemptionis Captivorum
OMech Ordo Mechitaristaram
OMechVen Ordo Mechitaristarum Venetiarum Monachorum sub regula S.
 Benedicti
OMechVind Ordo Mechitaristarum Vindobonensis
OMel Ordo Melitensis (Ordo Equitum Hospitalariorum S. Johannis de
 Jerusalem)
OMerced Ordo Mercedariorum (v. OdeM)
O.M.I. /OMI/ Oblati Mariae Immaculatae (Congregatio Oblatorum
 B.M.V.Immaculatae)
O.Min. 1. Ordo Minimorum; 2. Ordo Minorum
OMinAm Ordinis Minorum Congregatio Amadeorum
OMinCap Ordo Minorum Capucinatorum
OMinClar Ordinis Minorum Congregatio Clarenorum
OMinCol Ordinis Minorum Congregatio Coletanorum
OMinConv Ordo Minoram Conventualium
O.Minim. Ordo Minimorum
omitt. omittitur /-atur/
omn. omnis
Omnip. omnipotens
Omn.SS. Omnes Sancti
OMRegObs Ordo Minorum Regularis Observantiae
O.M.S. Optimo Maximo sacram
o.m.s. omnibus moribundorum sacramentis
O.M.V. /OMV/ Oblati Mariae Virginis (Congregatio Oblatorum B.M.V.)
o.n. omni noctu
O.O. /OO./1. omnes; 2. orientales (linguae)
OO.HHAA. Omnes Honoratissimi Auditores
OO.Lingg.P.P. orientalium linguarum professor publicus
OOLiv Ordo Olivetanorum (v.OSBoliv)
OO.LL.PP. orientalium linguarum professor publicus
OO.SS. Omnes Sancti
O.P. 1. Optimus pater; 2. Optimus patronus; 3. Optimus princeps; 4.
 Optimus puer
O.P. /OP/ Ordo Praedicatorum
Op. /op./ opus
op. opponitur
op.cit. opere citato
O.P.F. Optimo patri /patrono/ fecit
op.l. opere laudato
O.P.M. Ora /orate/ pro me
O.P.N. /o.p.n./ Ora pro nobis
O.Poen. Ordo Poenitentiae de Jesu Nazareno
Opp. 1. opponens; 2. oppositio; 3. oppositum
Opp. /opp./ opera
oppid. 1. oppidanus; 2. oppidum
Oppos. 1. oppositio; 2. oppositum
op.posth. opus posthumum

O.P.Q. Ossa placide quiescant
O.Pr. Ordo Praedicatorum
O.Praem. Ordo Praemonstratensis
opt. 1. optimus; 2. optio
opt.art. optimae artes
Optim.Max. Optimus Maximus
Opt.Mem. optimae memoriae
Or. orientalis Or Institutum Oratorii Sancti Philippi Nerii
or. oratio
orat. 1. oratio; 2. oratoria
Orat.P.P. oratoriae professor publicus
orb.terr. orbis terrarum
Ord. /ord./ 1. ordinarius; 2. ordinatio; 3. ordinatus; 4. ordo
ord. ad off.eccl. ordinatus ad officium ecclesiasticum
OrdCart Ordo Cartusianus
Ordin. /ordin./1. ordinarius; 2. ordinis
OrdMin Ordo Minorum
Ord.Phil.Adj. ordinis philosophici adiunctus
Ord.Philos. ordo philosophicus
Ord.Praedic. Ordo Praedicatorum
Ord.S.Ben. Ordo Sancti Benedicti
Org. /org./ 1. organicus; 2. organista; 3. originaliter
OR.G.C.V.C.P. O rex gloriae, Christe, veni cum pace
orient. orientalis
OrJMI. Congregatio Oratorii Jesu et Mariae Immaculatae
orph. orphanus
Orphanotr. orphanotrophium
O.R.SA./ORSA/ Ordo Recollectorum Sancti Augustini
O.S. Ossa sita
O.S. /OS/ Oblati Salesiani
O.S.A. Ordo Sancti Augustini
OSAD. Ordo Sancti Augustini Discalceatorum
O.S.B. /OSB/ Ordo Sancti Benedicti
O.S.Bas. Ordo Sancti Basilii
OSBCam Ordinis Sancti Benedicti Congregatio Camaldulensis
OSBCoel Ordinis S. Benedicti Congregatio Coelestinensis
OSBCongrOtt Ordinis S. Benedicti Congregatio Ottiliensis
OSBirg Ordo Sanctae Birgittae
OS.B.M. /OSBM/ Ordo Sancti Basilii Magni
OSBMV. Ordo Servorum Beatae Mariae Virginis
OSB Oliv Ordo Sancti Benedicti Montis
Olivet (Congregatio Sanctae Mariae Montis Oliveti Ordinis S. Benedicti)
OSBOtt Ordo Sancti Benedicti Ottiliensis pro Missionibus Exteris
OS.B.P.B. Ordo Sancti Benedicti Provinciae Bohemiae
OSBSilv Ordinis Sancti Benedicti Congregatio Silvestrina
OSBVall Ordinis Sancti Benedicti Congregatio Vallis Umbrosae
O.S.C. /OSC/ 1. Oblati Sancti Caroli (Ambrosiani); 2. Ordo Sanctae Clarae; 3. Ordo Sanctae Crucis; 4. Ordo Sancti Camilli
OSCam Ordo Sancti Camilli
OSchP Ordo Scholarum Piarum
OSCl Ordo Sanctae Clarae
OSClAIc Ordo Sanctae Clarae Alcantarinarum
OSClCap Ordo Sanctae Clarae Capucinarum
OSClCol Ordo Sanctae Clarae a S. Coleta
OSClDisc Ordo Sanctae Clarae Discalceatarum
OSClObs Ordo Sanctae Clarae de Observantia
OSClRec Ordo Sanctae Clarae Recollectarum
OSClSObs Ordo Sanctae Clarae Strictioris Observantiae
OSClUrb Ordo Sanctae Clarae regulae Urbani IV

O.S.Cr. Ordo Sanctae Crucis
O.S.D. Ordo Sancti Dominici (Sorores Tertii Ordinis Regularis)
OSE. Ordo Sanctae Elisabeth (Sorores Hospitalariae S. Elisabeth Tertii Ordinis S. Francisci)
OServ Ordo Servitarum (fOSM)
O.Serv.B.M.V. Ordo Servorum Beatae Mariae Virginis (Servitae)
O.S.F. Ordo Sancti Francisci
OS.F.C. Ordo Sancti Francisci Capucinatorum
O.S.Fr. Ordo Sancti Francisci OSFRec Ordo Sancti Francisci Recollectarum
OS.F.S. /OSFS/ Oblati Sancti Francisci Salesii
OSH. Ordo Sancti Hieronymi
o.s.h. omni singula hora
OSHier Ordo Sancti Hieronymi
OSHObs Ordo Sancti Hieronymi de Observantia
OSJ. Oblati Sancti Joseph
OS.J.D. Ordo Sancti Joannis de Deo
O.SJ.d.D. /OSJdD/ Ordo Hospitalarius Sancti Joannis de Deo
O.S.M. /OSM/ Ordo Servorum Mariae (Servitae)
OSMM. Ordo Sanctae Mariae Magdalenae de Poenitentia
Osn. Osnabrugensis
O.S.P. Ordo Sancti Patris (Benedicti)
O.S.P. /OSP/ Ordo Scholarum Piarum
o.s.p. obiit sine prole
OS.P.P.E. Ordo Sancti Pauli Primi Eremitae
O.SS. Omnes Sancti
OSSalv Ordo Sanctissimi Salvatoris
OSSF. Ordo Sororum Sancti Felicis (Congregatio Sororum S. Felicis a Cantalicio Tertii Ordinis Sancti Patris Francisci)
OSSp Ordo Hospitalarius Sancti Spiritus
OSsR Ordo Sanctissimi Redemptoris
OSsSalv Ordo Sanctissimi Salvatoris
O.SS.T. /OSsT/ Ordo Sanctissimae Trinitatis
OST. Ordo Sanctissimae Trinitatis
OSTDisc Ordo Sanctissimae Trinitatis Discalceatorum
OSTRef Ordo Sanctissimae Trinitatis Reformatorum
OS.T.T.L. Opto sit tibi terra levis
O.S.U. /OSU/ Ordo Sanctae Ursulae
O.T. Ordo Theatinorum (Ordo Clericorum Regularium vulgo Theatinorum)
O.T. /OT/ Ordo Teutonicus 5. Mariae m Jerusalem
O.T.B. Ossa tibi bene
OT.B.C. Ossa tibi bene cubent
OT.B.Q. Ossa tibi bene quiescant
O.Teut. /OTEuf/ Ordo Teutonicus (v.OT)
O.Theat. /OTheat/ Ordo Theatinorum
OT.M.M. Ordinis Teutonici Magnus Magister
O.T.Q. Ossa tibi quiescant
O.Trin. /OTrin/ Ordo Trinitatis
O.V. 1. Optimus /ornatus/ vir; 2. Oro vos
O.Vall. /OVall/ Ordo Vallombrosanorum(tCVUOSB)
OV.B.Q. Ossa volo bene quiescant
O.V.C. Offert, vovet, consecrat
O.V.D. Optimo viro dedit
O.V.F. 1. Optima voluntate fecit; 2. Optimo viro fecit; 3. Orat /orant/ ut faciatis; 4. Oro vos faciatis
OVM. Ordo de Visitazione Mariae
Oxon. Oxoniensis (< Oxford)
P
P. 1. pacificus; 2. Paderbornensis; 3. paedagogium; 4. Palatinatus; 5. Palatinus; 6. palatium; 7. Pandectae; 8. Parisiensis; 9. paternitas; 10. Patricius; 11.

patrimonium; 12. patronus; 13. Paulus; 14. pax; 15. perennis; 16. Petrus;
 17. philosophia; 18.
 pietas; 19. plebanus; 20. Polonia; 21. ponendum /poni/; 22. pontificius;
 23. populus; 24.
 Portensis (< Pforta); 25. posuit /posuerunV; 26. praebendarius; 27.
 praeceptor; 28. praepositus;
 29. praeses; 30. precor /-atur/; 31. presbyter; 32. primarius; 33. primas;
 34. princeps; 35.
 principatus; 36. prior; 37. privilegium; 38. probandus; 39. prosperitas;
 40. providentia; 41.
 provincia; 42. prudentia; 43. Publius; 44. puer
P. /p./ 1. papa; 2. parentes; 3. parochia; 4. parochus; 5. partus; 6.
 pastor; 7. pater; 8. pauper; 9. pecunia; 10. perpetuus; 11. pius; 12.
 placet; 13. plenus; 14.
 plurimus; 15. poeta; 16. pontifex; 17. post; 18. praemissus; 19. praesens;
 20. primus; 21. pro;
 22. professor; 23. proponit; 24. proprius; 25. publicatum; 26. publicus /-
 e/
p. 1. pagina; 2. pars; 3. partim; 4. paschalis; 5. patrinus; 6. paulo;
 7. per; 8. peregrinus; 9. perge; 10. petitio; 11. pinxit; 12. poena; 13.
 pondus; 14. porro; 15.
 praedicatus; 16. praenominatus; 17. praesidium; 18. pridie; 19. proles; 20.
 publicavi; 21. purus
P.A. 1. Perpetuus Augustus; 2. Posuit anno; 3. Posuit aram; 4. Princeps
 Anhaltinus; 5. programma academicum
PA. /PA/ Patres Albi
p.a. 1. per annum; 2. pro analysi; 3. pro anno
pa 1. patria; 2. prima
pa.a.a. per aspera ad astra
pa.d.a. Pio animo dedicat auctor*
p.ae. partes aequales
Paed. /Paedag./ 1. paedagogiarcha; 2. paedagogium; 3. paedagogus
Pag. /pag./ 1. paganus; 2. pagina; 3. pagus
pagg. paginae
pag.m. pagina mea
Pal. /Palat./ 1. Palatinatus; 2. Palatinus
Palm. /Palmar./ Palmarum (dominica)
Pan. Panormitanus (< Palermo)
Pandect.Prof. Pandectarum professor
Pand.P.P. Pandectarum professor publicus
pang. pangebatur
p.ann. 1. per annum; 2. pro anno
Pap.Conf. papa confessor
par. 1. parentes; 2. parochus
Parasc. parasceue
parent. 1. parentalia; 2. parentalis; 3. parentatio; 4. parentes
Parm. Parmensis
paroch. 1. parochia; 2. parochialis; 3. parochus
paroch.aul. parochus aulicus
Parod. parodia
partaeq. partes aequales
Pasch. /pasch./ 1. Pascha; 2. paschalis
Pass Passionista (v. CP)
pass. 1. passatus; 2. passim; 3. passus
PastAdj. pastor adiunctus
Past. et Gymn.Insp. pastor et gymnasii inspector
Past.&Sen. pastor et senior
Past.&Sup. pastor et superintendens
PastPr. Inspect. pastor primarius et inspector
Past.Ref. pastor reformatus
Pastsec. pastor secundus

Past.Sen. pastor senior
P.A.T. professor Academiae Tubingensis
Pat. /pat/ 1. pater; 2. patrius
Pat. /Patav./ Patavinus (< Padova)
Patr. Patricius
Patr. /patr./ 1. pater; 2. patria; 3. patriarcha; 4. patricius; 5. patrinus; 6. patronus; 7. patruus
PatrAlex. patriarcha Alexandrinus
Patrib. patribus
Patric. /patric./ patricius
Patric.Aug. patricius Augustanus
Patr.min.princ. patronus minor principalis
Patron. patronus
Patron.min.princ.Dioeces. patronus minor principalis dioecesis
Patron.princ.Dioeces. patronus principalis dioecesis
Patr.princ. patronus principalis
Patr.Regn.Polon. patronus Regni Poloniae
Patr.Sch.ProR. patriae scholae prorektor
Paul. Paulus
paul. paulum
paup. 1. pauper; 2. paupertas
pauperc. pauperculus
paux. pauxillum
P.B. 1. Pater Beatissimus; 2. philosophiae baccalaureus
p.b. parochus baptizans
pb. presbyter
P.B.M. 1. Parentes bene merenti; 2. Patri /patrono/ bene merenti; 3. Posuit bene merenti
PB.M.P. Patri /patrono/ bene merenti posuit
P.bon. pastor bonus
P.C. 1. Patres Conscripti (senatores); 2. patriae consules; 3. Patriarcha Constantinopolitanus; 4. Pax Christi; 5. poeta Caesareus; 6. poeta coronatus; 7. Ponendum /poni/ curavit; 8. pontificatus Caesareus*; 9. praeceptor collegii; 10. Princeps commisit; 11. principis commissarius; 12. Puer clarissimus
P.C. /PC/ Pauperes Clarissae (tOSCl)
P.C. /p.C./ post Christum
p.c. 1. per centum; 2. per copiam; 3. post cenam; 4. post cibum /-os/; 5. pro centum; 6. pro copia; 7. propria causa
p.c. /pc/ post correcturam /correctionem/
P.Caes. poeta Caesareus
P.Caes.L. poeta Caesareus laureatus
P.Caes.Nob. et L. poeta Caesareus nobilis et laureatus
p.calc. pro calculo
p.cap. per capita
P.C.C. 1. poeta Caesareus coronatus; 2. poeta coronatus Caesareus; 3. Poni curaverunt
p.c.d. /pcd./ per copiam decreti
p.Chr. post Christum
p.Chr.n. post Christum natum
P.C.L. poeta Caesareus laureatus
P.Cl. praeceptor classis
PC.L.M. Posuit cum lacrimis maestissimus
P.C.N. /p.C.n./ post Christum natum
P.Coll. pastor collaborator
p.compl. pro completo
P.C.R. Ponendum curavit requietorium
P.D. 1. Pater Dominus; 2. philosophiae doctor; 3. Ponendum decrevit; 4. Posuit dedicavitque
p.d. 1. per decretum; 2. per diem; 3. pro decernente; 4. pro die; 5.

pro domino; 6. pro domo
P.DD. 1. Posuit dedicavitque; 2. Publice dedicatum
PD.D.Q. Posuerunt dedicaveruntque
P.D.F. Publico decreto fecerunt
p.d.fil. pie defuncti filius /filia/
P.Dr. Pater doctor
P.D.S. Posuit de suo
PD.S.M. Posuit de suo monumentum
P.E. 1. Parentes eius; 2. Patronus Ecclesiae; 3. Positum est; 4. Posterius eius /eorum/; 5. Princeps Elector (Kurfürst), 6. professor extraordinarius; 7. Publice erexerunt
p.e. 1. per exemplum; 2. post expeditionem; 3. per expressum
Ped. Pedemontium (Piemonte)
pedet. pedetemptim
PE.E.M. praeceptor et ecclesiae minister
PE.L.C. Pietatis ergo locari curaverunt*
Pent. /Pentec./ Pentecoste
P.E.O. /p.e.o./ professor extraordinarius
per ann. per annum
per cap. per capita
per cent. per centum
Perill. perillustis
perpet.rei mem. (in) perpetuam rei memoriam
nper pro. /proc./ per procuracionem
Perp.Secur. perpetua securitas
pers. persona
per v.n. per vias naturales
P.E.S. Posuit et statuit*
P. et A. praeses et auctor
P.&Adj. pastor et adiunctus
P. et D. Princeps et Dominus
P. et M.D. philosophiae et medicinae doctor
P. et M.Stud. philosophiae et medicinae studiosus
Petropol. Petropolitanus (<Petersburg)
P.&S. 1. pastor et senior; 2. pastor et superintendens /superattendens/
P.&Superint. pastor et superintendens
p.ex. per exemplum
p.exp. post expeditionem
p.expr. per expressum
P.F. 1. Parentes fecerunt; 2. Pater fecit; 3. Pater filio /filiae/; 4. Pater Frater; 5. Patri filius /filia/; 6. Perennem /perpetuam/ felicitatem; 7. Pius Felix; 8. Poni fecit; 9. Publice fecit
p.f. 1. prima facie; 2. pro forma; 3. proximo futuro
P.F.A. Pius Felix Augustus
P.FA.F.F./P.f.a.ff./ 1. Pastor fidus animarum fidelium; 2. Pater fidelis animarum fidei fidelium
P.FA.P.P. Pius Felix Augustus Pater Patriae
P.FAug.PP. Pius Felix Augustus Pater Patriae
P.F.Aug.P.Patr. Pius Felix Augustus Pater Patriae
PF.D.N. Pius Felix Dominus noster
p.fest. post festum
P.F.F. 1. Pater filio /filiae/ fecit; 2. Patri filius /filia/ fecit; 3. Publice fieri fecit
P.F.I. Publice fieri instituit /iussit/
P.F.M. Patri filius /filia/ maerens
P.F.M. /PFM/ Parvi Fratres Mariae (Institutum Parvulomm Fratrum Mariae)
P.F.0.1. Pater filiae optima; 2. Pater filio optimo
P.F.P. 1. Parentibus filii /filiae/ posuerunt; 2. Patri filius

/filia/ posuit; 3. Perpetuam felicitatem precatur
PF.P.P.P. Pius Felix Pacificus Pater Patriae
P.Fr. Pater Frater
PF.S.A. Pius Felix Semper Augustus
PF.S.S. Pater Filius Spiritus Sanctus
PF.S.S.T. post festum Sacrosanctae Trinitatis
P.F.V. pacem, felicitatem, victoriam
P.G. praepositus generalis
pg. pagina
pgt. progrediente
P.H. 1. Positus hic; 2. Princeps Hereditarius
Ph. 1. pMosophia; 2. physicus
pharm. 1. pharmaceuticus; 2. pharmacia
pharmacop. 1. pharmacopaeus; 2. pharmacopola
Ph.B. philosophiae baccalaureus
P.H.C. 1. Patrono heres curavit; 2. Ponendum hoc curavit; 3. Publice heres curavit
Ph.D. philosophiae doctor
P.H.E. Positus hic est
Ph.&M.D. philosophiae et medicinae doctor
Ph.&S.L.C. philosophiae et sacrarum litterarum cultor
Ph.&SS.Th.St. philosophiae et sacrosanctae theologiae studiosus
Ph. et Th.Stud. philosophiae et theologiae studiosus Phiae Dris philosophiae doctoris
Phil.Bacc./Baccal./ philosophiae baccalaureus
Phil.C. 1. philosophiae candidatus; 2. philosophiae cultor
Phil.Cand. philosophiae candidatus
PhiI.D./dr./ philosophiae doctor
Phil. et Med.D. philosophiae et medicinae doctor
Phil.&SS.TheoI.Cult. philosophiae et sacrosanctae theologiae cultor
Phil.et Utr.Jur.Doct. philosophiae et utriusque iuris doctor
PhiI.Nat.Prof.Publ.Ord. philosophiae naturalis professor publicus ordinarius
PhiloI.Sacr.Prof.Ord. philologiae sacrae professor ordinarius
Philos.Baccal. philosophiae baccalaureus
Philos.&Jur.St. philosophiae et iuris studiosus
Philos.Mag. philosophiae magister
Philos.Moral.P.P. philosophiae moralis professor publicus
PhiIos.Prof.PubI. philosophiae professor publicus
Phil.Pract.Hist.&Eloq.Prof. philosophiae practicae, historiarum et eloquentiae professor
P.H.M. Posuit hoc monumentum
Ph.M. philosophiae magister
Ph.St. philosophiae studiosus
phth.p. phthisis pulmonum
Phys. /phys./1. physica /-ice/; 2. physicus
Phys.ord. physicus ordinarius
Phys.Prof. physices professor
P.I. Poni iussit
Pict. pictor
Piet. pietas
Pietat.H.M.FF. Pietatis hoc monumentum fecerunt
PI.M.E. Pontificium Institutum Mediolanense pro Missionibus Exteris
pinx. pinxit
P.I.S. Ponendum iussit sibi
Pis. Pisanus
P.L. 1. pastor laetificus; 2. pastor loci; 3. poeta laureatus /laurucoronatus/; 4. professor logices
Pl. /pl./ 1. platea; 2. plenus; 3. plures; 4. plurimus; 5. pluteus
plang. et pangeb. plangebatur et pangebatur
P.L.C. Portensis ludi curator (Pfortd)

P.L.C. /p.l.c./ poeta laureatus Caesareus
P.L.Caes. poeta laureatus Caesareus
Pl.C.Tit. pleno cum titulo
P.L.E. poeta laureatus, ecclesiastes
pleb. plebanus
P.L.L. Posuit laetus libens
P.L.M. 1. Posuit libens merito; 2. Posuit locum monumenti
Ploc. /Plocens./ Plocensis (<PlocK)
PLRever. Plurimum Reverendus
PLRev.M. Plurimum Reverendus Magister
Pl.Sal.prec. Plurimam salutem precatur
pl.tit. pleno titulo
plur. 1. pluralis; 2. plurimus
plur.ord. plurium ordinum (eques)
Plur.Rev.ac
Perill. Plurimum Reverendus ac Perillustris
plut. pluteus
PL.V.C. poeta laureatus, vir clarissimus
P.M. 1. Pater Magister; 2. Perennis memoria; 3. Pia Mater; 4. Piis Manibus; 5. Posuit maerens; 6. Posuit monumentum
P.M. /PM/ Pontifex Maximus (papa)
P.M. /p.m./ 1. piae memoriae; 2. post meridiem; 3. pro memoria
PM. protomartyr (S. Stephanus)
p.m. 1. pagina mea; 2. per mille; 3. plus minus; 4. post mortem; 5. pro mense; 6. pro mille; 7. pro ministerio (candidatus); 8. propria manu
p.mdt. per mandatum
PME. Societas pro Missionibus Exteris Provinciae Quebecensis
P.M.&M.C. philosophiae magister et medicinae candidatus
PM.O.P.C.H. professor Marburgensis ordinarius publicus, consiliarius Hassiacus
p.m.p. 1. per manum propriam; 2. per me parochum
P.M.S. 1. Perenni memoriae sacrum; 2. Piis Manibus sacrum
p.m.s. propria manu subscripsi
PMSM. Congregatio Parvae Missionis ad Surdos-Mutos
PM.S.P.Ap. Pater Magister Sacri Palatii Apostolici
P.N. 1. pastor nosocomii; 2. Princeps Nassoviae
P.N. /PN/ 1. Pater Noster; 2. Patrewfe Noster; 3. publicus notarius
p.N. /p.n./ pro notitia
P.N.C. post nativitatem Christi
p.n.Chr. post nativitatem Christi
p.nef. per nefas
p.nov. pro novitate
p.n.Phoeb. post nubila Phoebus
P.N.S. Pater Noster Sacer /Sanctus/
pnxt. pinxit
pxt. pinxit
P.0.1. Patri optimo; 2. Pii Operarii (Congregatio Piorum Operariorum Catechistarum Ruralium); 3. Princeps optimus
PO Presbyter Oratorii
P.O. /p.o./ professor ordinarius
p.o. per os
p.occ. per occasionem
PODP. Parvum Opus Divinae Providentiae (Congregatio Parvi Operis a Divina Providentia: Orionistae)
poenit. poenitentia
Poes.Prof. poeseos /poesis/ professor
Poet.C./Coron./ poeta coronatus
PoetC.laur. poeta Caesareus laureatus
PoetL.Caes. poeta laureatus Caesareus
PoetProf. poetices professor
Pol. Polonia

Pol. /Polit/ politica /-ce/
Polit.&Log.Prof.Publ. politices et logices professor publicus
Polit. et Moral.P.P. politices et moralium professor publicus
poll. pollex
Polyhist. polyhistor
P.O.M. 1. Parenti /patri, patrono/ optime merito; 2. Pontifex Optimus Maximus
Pom. Pomerania
pomer. /pomerid./ pomeridianus
Pomes. Pomesanus
pon. ponebat
Pon.Cur. Ponendum curavit f pont pontifex
PontMax. Pontifex Maximus
Pont.Opt.Max. Pontifex Optimus Maximus
p.op. post operationem
Por. Portugalia
pos. 1. positus; 2. posuit
pos.b.m. Posuit bene merenti
Posn. Posnaniensis
post. posterior post
exp. post expeditionem
posth. posthumus
postmerid. postmeridianus
postt. posteriores
Pot. 1. potator; 2. potentissimus
Potentiss. potentissimus
P.P. 1. Parens Patriae; 2. Parentes posuerunt; 3. Pastor Pastorum (lesus); 4. pastor praepositus; 5. pastor primarius; 6. Pater Patriae; 7. Pater piissimus; 8. Pater posuit; 9. Pater Prior; 10. Patriae Protector; 11. Patronus Patriae; 12. Patronus posuit; 13. Pie posuit; 14. piissimus; 15. posuerunt; 16. praeceptor paedagogii; 17. Princeps Poloniae; 18. professor publicus
P.P. /P.p.,p.p./ 1. praesentes; 2. Publicatum publice; 3. Publice posuit; 4. Publice proponit /proponetur/
P.P. /p.p., pp., pp/ 1. praemissis praemittendis; 2. praetermissis praetermittendis
Pp. 1. perpetuus; 2. praepositus; 3. propositus
p.p. 1. per procurationem; 2. post partum; 3. postpositis postponendis; 4. praestitis praestandis; 5. praeter propter; 6. pro patria; 7. pro paupere; 8. pro petito; 9. pro poena
pp. 1. paginae; 2. pauper; 3. perge perge; 4. perge porro; 5. pergite; 6. praeparandus; 7. praeparatus; 8. propter
Pp.Aug. Perpetuus Augustus
P.P.C. 1. Pecunia propria /publica/ curavit; 2. Pientissimo ponendum curavit
P.P.E. professor publicus extraordinarius
Pp.emiss. proposita emissa
P.P.F. 1. Patri piissimo fecerunt; 2. Pecunia publica factum; 3. Princeps Pius Felix
PP.F.C. Pecunia publica /Propria pecunia/ faciendum curavit
PP.F.F. Propria pecunia fieri fecit
PP.H.P.C. Propria pecunia hic ponendum curavit
P.P.1.1. Pius Pacificus Inclytus; 2. Posuerunt propria impensa
PP.L.C. professor publicus litterarum cultor
P.P.O. Posuit patrono optimo
P.P.O. /PPO/ professor publicus ordinarius
PP.O.H. professor publicus ordinarius Helmstadinus /Helmstadiensis/
PP.O.S.R. professor publicus ordinarius, scholae rector

P.P.P. 1. Parentes pii posuerunt; 2. Pater pius posuit; 3. Patri piissimo posuit /posuerunt/; 4. professor publicus primarius; 5. Propria pecunia posuit /posuerunt/
PP.P.C. Propria pecunia ponendum curavit
PP.P.D. Propria pecunia ponendum decrevit
PP.P.F. Pater Patriae Pius Felix
P.P.Prim. professor publicus primarius
P.Pr. pastor primarius
p.pr. praeter propter
P.prim. pastor primarius
p.prim. pro primo
ppr.loc. proprio loco
P.P.S. 1. post postscriptum; 2. Posuit pecunia sua; 3. Pro pecunia sua
p.pt. praeter propter ppter propter
p.ptr. praeter propter
PP.VV .AA.RR. Patres Venerabiles Admodum Reverendi
PQ.S.V.F. Posterisque suis vivens fecit
P.R. 1. Pax Romana; 2. Pontifex Romanus; 3. Populus Romanus; 4. Posuit requietorium; 5. Primas Regni; 6. professor regius
PR Poenitentes Recollectae (Sorores Recollectae Tertii Ordinis Sancti Francisci)
Pr. Prussia Pr Praemonstratensis
Pr. /pr./ 1. pater; 2. praeceptor; 3. primarius; 4. princeps; 5. privilegium; 6. professor
p.r. 1. post reditum; 2. pro rata (parte)
pr. 1. per; 2. practicus; 3. praemium; 4. praesentatum; 5. praetor; 6. precor /-atur/; 7. pridie; 8. principalis; 9. principium; 10. pro; 11. programma; 12. proprius; 13. provincialis pr post rasuram
pr.a. pro anno
pract. practicus
prae. 1. praeceptum; 2. praefectus
praeantec. praeantecessor
Praec. praeceptor
praec. 1. praecedens; 2. praecedentia; 3. praeceptum
Praec.Class. 1. praeceptor classicus; 2. praeceptor classis
Praecent. praecentor
Praecept. praeceptor
praec.scartab. praeciso scartabellatu
praed. praedicatum
Praef. /praef./ praefatio
praefat. 1. praefatio; 2. praefectus
Praef.Reg. praefectus regius
prael. praelatus
praem.conc. praemature conceptus fal
praemiss.praemitt. praemissis praemittendis
praen. /praenob./ praenobilis
Praep. /praep./ praepositus
praep.capit. praepositus capituli
Praep.inf. praepositus infulatus
Praepos.ad Sp.S. piaepositus ad Spiritum Sanctum (Wrociaw)
praepot. praepotentissimus
Praep.prov. praepositus provinciae
Praes. praeses
praes. praesentatum
Praest. praestantia
praest.praest. praestitis praestandis
p.r.aet. pro rata aetatis
prae. praevious

praevisat. praevia avisatione
Prag. Pragensis
prand. prandium
p.rat.aetat. pro rata aetatis
P.R.B. Patronus Regni Bohemiae
P.R.C. 1. Ponendum requietorium curavit; 2. post Romam conditam
pr.c. pro cura
pr.cplt. pro completo
P.R.D. Plurimum Reverendus Dominus
P.R.E. post reges exactos
pred. predicatorum (prdo)
pred.n. predecessor noster
Pr.El. Princeps Elector (Kurfurst)
prep. prepositus
Presb. presbyter
Presb.M. presbyter martyr
pr.et exp. praesentatum et expeditum
pr.et rem. praesentatum et remissum
pr.f. pro forma
Pr.Fr. Pater Frater
P.R.H. Primas Regni Hungarici
pri. pridie
Prid. /prid./ pridie
Prim. /prim./ 1. primarius; 2. primus
prim.luc. prima luce
prim.m. primo mane
Princ. 1. principatus; 2. Princeps
princ. 1. principalis; 2. principium
princip. 1. principalis; 2. Principis
Princp. Princeps
Priv. privatissimum
priv. privatim
pr.lig.act. pro ligatura actorum
P.R.M. (ad) perpetuam rei memoriam
pr.m. prima manus
pr.mem. pro memoria
p.r.n. pro re nata
prob. probat
probab. probabiliter
proc. 1. processus; 2. procoHSUt; 3. procura; 4. procurator
pro cop. pro copia
procur. procurator
prod. produxit
pro d. pro die
pro&con. pro et contra
Prof. /prof./ professor
prof. professus
pro fac. pro facultate (docendi)
Prof.hist.e. professor historiae ecclesiasticae
Profes.Honorar. professor honorarius
Prof.&Con-R. professor et conector
Prof.Novell.Ord. professor Novellarum ordinarius
Prof.Orat. professor oratoriae
Prof.Ord. professor ordinarius
Prof.P.Extr. professor publicus extraordinarius
Prof.P.Inst.Imp. professor publicus Institutionum Imperialium
Prof.P.Log. et Met. professor publicus logices et metaphysices
Prof.p.o. professor publicus ordinarius
Prof.P.O.PhiI.Mor. ac Civ. professor publicus ordinarius philosophiae
 moralis ac civilis
Prof.Publ.Chim. professor publicus chimiatriae

Prof. Publ. Extr. professor publicus extraordinarius
Prof. Publ. Ord. professor publicus ordinarius
Prof. Publ. Prim. professor publicus primarius
Prof. R. P. O. professor regius publicus ordinarius
Prof. Theol. professor theologiae
proh. prohibitus
Prol. /Proleg./ prolegomena
prom. promotus
pro mdo pro mundo
pro nov. pro novitate
prooe. /prooem./ prooemium
proph. propheta
Propr. proprietarius
propr. proprius
proprid. pro pridie
propriet. proprietarius
propr. nom. proprio nomine Pro-R. prorector
prot. 1. protestans; 2. protinus
ProtAp. protonotarius apostolicus
pro tem./temp./ pro tempore
proth. Apost. prothonotarius apostolicus
Protoepisc. protoepiscopus
Protom. /Protomart./ protomartyr (S. Stephanus)
Proton. ap. protonotarius apostolicus
ProtonotAcad. protonotarius academicus /academiae/
pro us. ext. pro usu externo
pro us. med. pro usu medicinali
pro us. vet. pro usu veterinario
Prov. Proverbia (VT)
Prov. /prov./ 1. provincia; 2. provisor; 3. provisorius
Prov. benef. provisor beneficentiarum
prox. acc. proxime accessit
prox. m. proximo mense
P. R. P. Patronus Regni Poloniae
Pr. Pol. & Lit. Princeps Poloniae et Lithuaniae
pr. pr. 1. praemissis praemittendis; 2. praestitis praestandis;
3. praeter propter
P. R. S. praelectum, ratificatum, subscriptum
p. R. S. per reverendum sacerdotem
p. r. t. pro rata temporis
Pruc. 1. Prucia (=Prussia); 2. Prucianus
prud. prudentia (iuris)
Prudent. Prudentia (Vestra)
Prudentiss. prudentissimus
pr. ult. pro ultimo
Prus. Prussia
Prv. Proverbia (VT)
P. S. 1. parochia Sancti...; 2. pastor Sancti...; 3. pastor senior;
4. Pater Sanctissimus (papa); 5. plurimam salutem; 6. Posuit sibi; 7.
Proprio /publico/ sumptu
P. S. /PS/ postscriptum
Ps. Psalmi (VT)
p. s. per se
ps. 1. potens; 2. praesens; 3. praesentatum
P. S. C. 1. Pecunia sua curavit; 2. Proprio /publico/ sumptu curavit
PS. C. J. /PSCJ/ Presbyteri Sacratissimi Cordis Jesu de Bftharram
P. S. D. Plurimam salutem dicit
PS. D. N. Pro salute Domini nostri
PSDP. Pauperes Servi Divinae Providentiae
p. seqt. pagina sequenti
P. S. F. 1. Pecunia sua fecit; 2. Posteris suis fecit; 3. Publice sibi

fecit; 4. Publico /proprio/ sumptu fecit
PS.F.C. 1. Pecunia sua faciendum curavit; 2. Publico /proprio/ sumptu faciendum curavit
P.S.G. pastor Sancti Georgii
P.S.H. pastor senior Hersfeldianus /Hersfeldiensis/
PS.H.M.P. Patri suo hoc monumentum posuit
PS.H.M.P.H.L.C. Patri suo hoc monumentum posuerunt huius liberi carissimi
P.S.I. Pia Societas Taurinensis S. Ioseph
PSIC. Pia Societas ab Immaculata Conceptione (Pia Presbyterorum Societas ab Immaculata Virginis Mariae Conceptione)
P.S.M. /PSM/ 1. Presbyteri a Sancta Maria (Congregatio Presbyterorum a S. Maria de Tinchebray); 2. Pia Societas Missionum (Pallottini)
P.S.O. Posuit suis omnibus
P.S.P. 1. Patres Scholarum Piarum; 2. Pecunia sua posuit; 3. Plurimam salutem precatur; 4. Posteris suis posuit; 5. Proprio sumptu posuit
PS.P.C. Publice sibi ponendum curavit
PS.P.C.R. Pro se ponendum curavit requietorium
PS.P.D. Pecunia sua posuit dedicavit
PS.P.L.L. Pecunia sua posuerunt laeti libentes
P.S.R. 1. Pecunia sua restituit; 2. Proprio sumptu restituit
PS.R.I. Princeps Sacri /Sancti/ Romani Imperii
PSS. 1. postscripta; 2. Presbyteri a Sancto Sulpitio
pss. psalmi
PSSC. Pia Societas Sancti Caroli (Pia Societas Missionariorum a S. Carolo pro Italis Emigratis)
PSS. J Pia Societas Sancti Ioseph (f CSJ)
P.S.V. Parentibus suis vivis
PS.V.F. Pecunia sua vivens fecit
P.T. 1. Paternitas Tua; 2. Posuit titulum; 3. Princeps Transilvaniae
P.T. /p.t./ 1. pleno titulo; 2. praemisso titulo /praemissis titulis/
p.t. pro tempore
pt. 1. perpetuus; 2. perstetur; 3, possunt
pt.ae. partes aequales
P.T.D. pleno titulo dominus
p.term. pro termino
P.T.M. Posuit titulum memoriae
P.T.R. Paternitas Tua Reverendissima
PTr /p.Tr./ post Trinitatem (dominicd)
P.T.S. 1. Posuit titulum sepulcri; 2. Posuit titulum sibi
Pub. /pub./ 1. publica; 2. publicavit; 3. publice; 4. publicus
Publ. /publ./ 1. publice; 2. publicus
P.U.C. /p.u.c./ post Urbem conditam
pulv. pulvis
pur. purus
puriss. purissimus
Pur.M. Purificatio Mariae
pustul. pustula
P.V. 1. Paternitas Vestra; 2. Pater Venerabilis /Venerandus/; 3. Patricius Venetus; 4. Pura Virgo
p.v. post vaccinationem
pv. praevious
P.VA. Pius vixit annos /annis/
p.vid. pro vidimatione
p.v.n. per vias naturales
P.V.R. Paternitas Vestra Reverendissima
P.V.S. Posuit voto soluto pxmo /pxo/ proximo (mense)
pxt pinxit
Q
Q. 1. quiescat; 2. Quintus
Q. /q./ 1. quaeritur; 2. quaestio; 3. quaestor; 4. quantum; 5.

qui, quae, quod; 6. quilibet; 7. quoque
q. 1. quadrans; 2. quaere; 3. quare; 4. quasi; 5. quater; 6. quia
q.a.m. quem ad modum
Q.A.V. Qui /quae/ annos /annis/ vixit
q.b.f. quare bene factum
QB.F.F.F.Q.S. Quod bonum felix faustum fortunatumque sit
QB.F.F.F.S. Quod bonum felix faustum fortunatum sit
QB.F.F.Q.S. Quod bonum felix faustumque sit
QB.F.F.S. /QBFFS, q.b.f.f.s./ Quod bonum felix faustumque sit
QB.F.Q.D.E.I. Quod bonum faustumque Deus esse iubeat
QB.F.Q.E. Quod bene feliciterque eveniat
QB.F.Q.V. Quod bene feliciterque vertat
QB.M.V. /q.b.m.v./ Qui /quae/ bene mecum vixit
q.b.n. quod bene notandum
Q.B.V. Quod bene vertat /vortat/
QB.V.B.T. Quod bene vertat benigna Trinitas
QB.V.D. Quod bene vertat Deus
QB.V.D.O.M. Quod bene vertat Deus Optimus Maximus
QB.V.O.M.D. Quod bene vertat Optimus Maximus Deus
QB.V.S.S.T. Quod bene vertat Sacrosancta Trinitas
QC.P.R.B.R. Qui cum pace repositi bene requiescant
q.d. 1. quae dicuntur; 2. quaque die; 3. quasi dicat /dictum/; 4.
 quater (wt) die; 5. qui /quae, quod/ dicitur
qd. quondam
QD.B.E.J. Quod Deus bonum esse iubeat
QD.B.F.Q.V. Quod Deus bene feliciterque vertat
QD.B.V. /Q.D.b.v./ Quod Deus bene vertat
Q.D.B.VA. Quod Deus bene vertat amen
QD.B.V.I. Quod Deus bene vertere iubeat
QD.F.E.J. Quod Deus felix /faustum/ esse iubeat
QD.F.F.E.J. Quod Deus felix faustum esse iubeat
QD.F.F.Q.E.I. Quod Deus felix faustumque esse iubeat
QD.I.B.E.I. Quod Deus Immortalis bonum esse iubeat
QD.O.M.B.E.I. Quod Deus Optimus Maximus bonum esse iubeat
QD.O.M.B.V. Quod Deus Optimus Maximus bene vertat
QD.O.M.F. Quod Deus Optimus Maximus fortunet
QD.O.M.F.F.Q.EJ. Quod Deus Optimus Maximus felix faustumque esse
 iubeat
Q.D.S. Quod Deus secundet
QD.T.O.M.B.V. Quod Deus Ter Optimus Maximus bene vertat
QD.T.O.M.F.F.Q.E.I. Quod Deus Ter Optimus Maximus felix faustumque
 esse iubeat
QD.T.O.M.V. Quod Deus Ter Optimus Maximus vertat
QD.T.O.T.M.B.V. Quod Deus Ter Optimus Ter Maximus bene vertat
Q.D.V. Quod Deus vertat
Q.E. /q.e./ quod est /erat/
Q.e. quinta essentia
Q.E.D. /q.e.d./ Quod erat demonstrandum
Q.E.F. /q.e.f./ Quod erat faciendum
Q.E.I. /q.e.i./ Quod erat inveniendum
q.e.r. Quod erat registratum
QF.B.T. Quid faveat benigna Trinitas
QF.F.D.E.J. Quod felix faustum Deus esse iubeat
QF.F.E.I.N.T.O.T.M. Quod felix faustum esse iubeat Numen Ter Optimum
 Ter Maximum
QF.F.F. Quod felix faustumque fiat
QF.F.F.Q.S. Quod felix faustum fortunatumque sit
QF.F.Q. Quod felix faustumque
QF.F.Q.D.E.I. Quod felix faustumque Deus esse iubeat
QF.F.Q.E.I.S.S.T.A. Quod felix faustumque esse iubeat Sacrosancta
 Trinitas amen

QF.F.Q.S. Quod felix faustumque sit
QF.F.S. Quod felix faustumque sit
Q.F.S. Quod faustum /felix/ sit
QF.S.E.F. Quod felix sit et faustum
q.h. quaque hora
q.i.d. quater in die
Q.I.P. Quiescat in pace
QJ.S.N.F.E.J. Quod Jesus Salvator noster faustum esse iubeat
Q.l. /q.l./ 1. quantum libet; 2. quod libet
q.m. quaque mane
qm. quomodo
q.n. quaque nocte
Q.P. /q.p./ quantum placet
Q.PI. /q.pl./ quantum placet
Qq. 1. quaestiones; 2. quaestores
qq.h. quaque hora
qq.v. quae vide /videas/
Q.R. /Q.r.,
q.r. / quod rectum
Q.s. /q.s./ 1. quantum satis; 2. quantum sufficit qs quasi
QS.U.M. /q.S.u.M./ Quilibet sacerdos unam missam
Q.s.ut f. Quantum sufficit ut fiat
qto. quarto
qu. 1. quaeritur; 2. quaestio; 3. quaestor; 4. quando; 5. quasi; 6. quia; 7. quondam; 8. quoniam
Quadr. Quadragesima
quaer. quaeritur
quaest. 1. quaestio; 2. quaestor
quant.suff. quantum sufficit
Quart. quartanus (collega)
Quedl. Quedlinburgensis
Quint. quintanus (collega)
quot. quotidie
qu.l. quantum libet
quot.o.s. quoties opus sit
Qu.ur. quaestor urbanus
Qu.urb. /qu.urb./ quaestor urbanus
q.v. 1. quantum vis; 2. quantum volueris; 3. quod vide /videas/
Q.V.A. Qui vixit annos
QV.I.D. Quod Veritas Infinita dirigat
R
R. 1. radix; 2. recipe; 3. rector; 4. recuperatus; 5. reddit; 6. redemptio; 7. redemptor; 8. reficiendum; 9. Regiomontanus (< Konigsberg); 10. regina; 11. regius; 12. regnum; 13. religiosus /-a/; 14. reparatus; 15. requietorium; 16. respondens /responsurus/; 17. respondetur; 18. responsum; 19. respublica; 20. restauratus; 21. restituit; 22. restitutus; 23. resurrectio; 24. reus; 25. reverendissimus; 26. reverendus; 27. reverentia; 28. revisor; 29. rex; 30. ritus; 31. Romanus; 32. Rufus; 33. Russia; 34. rusticus
R. /r./ 1. rectus; 2. remissio; 3. requiescat
r. 1. ratus; 2. rectius; 3. relatio; 4. res
r /r°/ recto
RA. 1. respondens /responsurus/ auctor; 2. Reverendissima Amplitudo
RA. ac Ampl.D. Reverendus Admodum ac Amplissimus Dominus
RA.D. Reverendus Admodum Dominus
Rad. radix
R.adm.P. Reverendus Admodum Pater
R./E.D.E.D. Requiem aeternam dona ei Domine

RAmpl.T. Reverendissima Amplitudo Tua
RA.P. Reverendus Admodum Pater
RA.P.M.F. Reverendus Admodum Pater Magister Frater
ras. rasura
RA.T. Reverendissima Amplitudo Tua
Rat. 1. ratificatum; 2. ratiocinator
Ratisb. Ratisbonensis (< Regensburg)
Rav. 1. Ravennas; 2. Ravennatium
R.B. 1. Regiomontanus Borussus; 2. Rex Bohemiae; 3. Rex Borussorum
R.B.Sup.Canc. Regis Bohemiae Supremus Cancellarius
R.C. 1. Reficiendum curavit /curaverunt/; 2. Regia Celsitudo; 3. Restitui curavit; 4. Rosae-Crucis (Fratres); 5. Roseae Crucis (Fratres)
R.CA. 1. Regii Consistorii Assessor; 2. Reverenda Camera Apostolica
R.Cl.T. Reverendissima Clementia Tua
R.C.T. 1. Reverendissima Celsitas /Celsitudo/ Tua; 2. Reverendissima Clementia Tua
R.C.V. Reverendissima Celsitudo Vestra
R.D. Reverendus /-dissimus/ Dominus
R.D.D. Reverendissimus Dominus Dominus
R.D.&E.V. Reverendissima Dignitas et Excellentia Vestra Rdi Reverendi
R.D.M. Reverendissimus Dominus Magister Rdmus
P.F. Reverendissimus Pater Frater Rdo Reverendo
R.D.P. Reverendissimus Dominus Pater
R.D.T. Reverendissima Dignitas /Dominatio/ Tua Rdm Reverendum Rds Reverendus
R.D.V. Reverendissima Dominatio Vestra
R.E. 1. Requitorium elegit /erexit/; 2. Romana Ecclesia
Rec. recipe
rec. 1. recens; 2. recensio; 3. recensuit; 4. receptio; 5. receptus; 6. recordatio
RE.C.H. Requitorium ei curavit heres
recit. recitavit
recogn. recognovit
rec.par. recenter paratus
Rect. 1. rector; 2. rectoratus
RectAdm. rectoratus administrator
Rect.&Prof.Publ. rector et professor publicus
rect.sem.dioec. rector seminarii dioecesiani
Rect.Univ. rector universitatis
Rect.Univ.deleg. rector universitatis delegatus
Red Redemptorista (fCSSR)
Ref. /ref./ reformatus
refer. referendum (ad refer.)
Referendarior.Utr.Sign. referendariorum Utriusque Signaturae (decanus)
Reform. /reform./ reformatus
Reg. 1. regens; 2. regina; 3. regio; 4. regis; 5. registratus; 6. regius
Reg.Acad.Scient.Berolin. Regia Academia Scientiarum Berolinensis
Reg.Al.Sch. regens alumnorum scholae
Reg.Boruss.Soc.Scient. Regia Borussa Societas Scientiarum
Reg.Cath.Gymn. Regium Catholicum Gymnasium
Reg.Consist.Assess. regii consistorii assessor
Regim. regimen
Registr. 1. registrator; 2. registratus
Reg.Mart. regina martyr
Regn.Pol. Regnum Poloniae
Reg.PoI.Cancell. Regis Poloniae cancellarius
Reg.Pr.Pol. Regius Princeps Poloniae
Reg.Soc.Angl. Regia Societas Anglica

Reg.Univer.Vratisl. Regia Universitas Vratislaviensis
Reip. reipublicae
Reip.Synd. reipublicae syndicus
Reipub. reipublicae
reit. /reiter./ reiteretur
Rel. religiosus /-a/
Rel. /rel./ 1. relictus; 2. reliquiae; 3. reliquus ' >
Relig. religiosus
rell. reliqui
rel.vid. relicta vidua
Relat.hum. relatio humillima
Rem. remedium
Rem. /rem./ remanentia
Remiss. /remiss./ 1. remissio; 2. remissus
remp. rempublicam
Ren. /ren./ 1. renatus; 2. Renensis; 3. renovatus
renat. renatus "
Renov. renovatus
renunc. renunciatus
Rep. /rep./ 1. repentinus; 2. repertorium; 3. repetatur; 4. repetitor;
5. reponatur; 6. repositorium
repet. 1. repetatur; 2. repetitor
repr. reproducatur
Rep.Sal. reparata salus
requ. requiratur
Res. resurrectio
Res Resurrectionista (f CR)
rescind.vendit. rescindenda venditio
rescr. rescriptum resign. resignavit
Resol. /resol./ resolutum
Resp. /resp./ 1. respective; 2. respectu; 3. responde; 4.
respondeatur; 5. respondendus; 6. respondens; 7. respondit; 8. responsum;
9. respublica
Rest. 1. restantes /-tia/; 2. restat
rest.ad int. restitutio ad integrum
R.&A. respondens et auctor
R. et Cl.V. Reverendissimus et Clarissimus Vir
R.et 1.1. rector et inspector; 2. regina et imperatrix; 3. rex et
imperator
R. et J.C.T. Reverendissima et Illustrissima Celsitudo Tua
R.et Ill.D. Reverendissima et Illustrissima Dominatio Rmaet Illma Tua
Cdo Reverendissima et Illustrissima Tua Celsitudo
R.&LT.Celsit. Reverendissima et Illustrissima Tua Celsitudo
R.et N.D. Reverendissimus et Nobilissimus Dominus
R.et Nob.VAmpl. Reverendissima et Nobilissima Vestra Amplitudo
R.et N.V.A. Reverendissima et Nobilissima Vestra Amplitudo
R.&P. rector et professor
Rev. /rev./ 1. revelatio; 2. reverendissimus; 3. reverendus; 4. revisor
Rev.ac Praen. Reverendus ac Praenobilis (Dominus)
Rev.ac Relig.F. Reverendus ac Religiosus Frater
Rev.ac Rel.P. Reverendus ac Religiosus Pater
Rev.del. revisor delegatus
Reverendiss.Seren.TuaeReverendissimae Serenitatis Tuae
Rever.Ministr. reverendum ministerium
Rev.et I.C.T. Reverendissima et Illustrissima Celsitudo Tua
Revis.Deleg. revisor delegatus
Rev.M.C. reverendi ministerii candidatus
Rev.Min./Minist./Cand. reverendi ministerii candidatus
Rev.Minist.Sen. reverendi ministerii senior
Rev.P.F. Reverendissimus Pater Frater
Rev.P.V. 1. Reverendissima Paternitas Vestra; 2. Reverendissimus

Pater Venerabilis

R.F. 1. Religiosa Femina; 2. Religiosus Frater; 3. Requietorium fecit;
4. Restaurari fecit; 5. Reverendissimus Frater; 6. Rex Francorum

r.f. recto folio

R.F.C. Requietorium faciendum curavit

R.G. 1. rector gymnasii; 2. ritus Graecus

R.G.M.Br. rector gymnasii Martiniani Brunsvicensis

R.H. Rex Hungariae

RH.B.R.Imp. Rex Hungariae, Bohemiae, Romanorum Imperator

Rhet.Profess. rhetoricae professor

Rh.Prof. rhetoricae professor

R.Hung. Rex Hungariae

R.I. /RI/ 1. Romanorum Imperator; 2. Romanum Imperium; 3. Rex
Imperator

R.J.M. Religiosa Jesu (et) Mariae

R.Imp.SA. Romanorum Imperator Semper Augustus

R. in Chr.P.D. Reverendissimus in Christo Pater Dominus

R.I.P. /RIP, r.i.p./ Requiescat in pace

RI.P.A. Requiescat in pace anima /amen/

RI.P.S. Requiescat in pace sancta /sempiterna/

RI.S.A. 1. Rex Imperator Semper Auctor /Augustus/; 2. Romani Imperii
Semper Auctor; 3. Romanorum Imperator Semper Augustus

RI.S.P. Requiescat in sancta /sempiterna/ pace

RI.S.P.A. Requiescat in sancta /sempiterna/ pace. Amen

Rit. /rit./ ritus

R.L. ritus Latinus

RL.V.D.G.L.I.AA. Rex Lombardiae Venetiae Dalmatiae Galiciae
Lodomeriae Illyriae, Archidux Austriae

R.M. Regia Maiestas

R.M. /R.m., r.m./ reverendum ministerium

R.M.C. /RMC, r.m.c./ reverendi ministerii candidatus

R.Minist. reverendum ministerium

R.M.M. /RMM/ Religiosi Missionarii de Mariannahill

R.M.T. 1. Regia Maiestas Tua; 2. Reverendissima Maiestas Tua Rmus
reverendissimus

R.M.V. Regia Maiestas Vestra

R.N. res nummaria

Ro. /ro./ recto

Rom.Imp.S. /Semp./Aug. Romanorum Imperator Semper Augustus

Rosm Rosminiani (|IC)

Rostoch. Rostochiensis

rot. rotundus

Roterod. Roterodamensis

R.P. 1. Regius Princeps; 2. regius professor; 3. Regnum Poloniae; 4.
Religiosus /Religiosissimus/ Pater; 5. Reverendus /Reverendissimus/
Pater; 6. Rex Poloniae

R.P. /RP.,

Rp. /respublica

Rp. recipe

r.p, recenter paratus

R.P.C. Requietorium ponendum curavit

RPC. reipublicae causa

R.P.D. 1. rerum politicarum doctor; 2. Reverendissimus Pater Dominus

R.P.F. /Fr./ Reverendissimus Pater Frater

R.P.L. Reverendissimus Pater Lector

RP.L.F. Reverendissimus Pater Lector Frater

R.P.M. Reverendissimus Pater Magister

R.P.Mag.S.P.A. Reverendissimus Pater Magister Sacri Palatii
Apostolici

R.Ptes Magtias V. Reverendissimas Paternitates, Magnificentias
Vestras

RP.M.D.L.R.P.M.S.L.S.S.CZ.N.N.S.G.V.H.R. Rex Poloniae, Magnus Dux
 Lithuaniae, Russiae Prussiae Masoviae Samogitiae Livoniae Smolensciae
 Severiae Czernicoviaeque
 nec non Suecorum Gothorum Vandalorumque Hereditarius Rex
RP.M.F./Fr./ Reverendissimus Pater Magister Frater
R.P.N. Reverendissimus Pater Noster
RP.N.O. Reverendissimus Pater Noster Officialis
R.P.O. regius professor ordinarius
R.P.P. 1. Regius Princeps Poloniae; 2. Regni Poloniae Primas
RP.S.I. Reverendissimus Pater Societatis Iesu
RP.S.T.L.F. Reverendus Pater Sacrae Theologiae Lector Frater
R.P.T. Reverendissima Paternitas Tua
R.P.V. 1. Reverendissima /Religiosissima/ Paternitas Vestra; 2.
 Reverendissimus Pater Venerabilis
RQ.I.P. Requiescatque in pace
RR. 1. Reverendi; 2. Reverendissimus
RR /rr./ rarissimus
RR /r.r./ relationes relatae
Rr. /r.r./ reservatis reservandis
R.R.F. Reges fecerant
RR.P.P. Reverendissimi Patres
RR.PP.NN. Reverendissimi Patres Nostri
R.S. 1. rector scholae; 2. Regia Societas; 3. reparata salus; 4.
 reverendus sacerdos; 5. Rex Sueciae /Suecoram/
R.S.C. Regia Sua Celsitudo
RSCJ. Religiosa Sacri Cordis Iesu
RS.L.O. recessus scriptus loco oralis
R.S.P. Requietorum sibi posuit
R.S.S. 1. Regiae Societatis socius /sodalis/; 2. rector scholae
 senatoriae
R.T. Reverentia Tua
R.TA. Reverendissima Tua Amplitudo
rt. rotundus
Rta 1. registrata; 2. relicta
R.T.C. Reverendissima Tua Celsitudo
R.T.M. Regia Tua Maiestas
R.T.M.Add. Regiae Tuae Maiestati addictissimus
R.T.P. Reverendissima Tua Paternitas
Rub. /Rubr./1. rubrica; 2. rubrum
Rus. Russia
R.V. Reverentia Vestra
R.V.C. Reverendissima Vestra Celsitudo
R.V.D. Reverendissima Vestra Dignitas /Dominatio/
rvd. reverendus
R.V.M. Regia Vestra Maiestas
RV.M.S. Regiae Vestrae Maiestatis servitor
R.V.P. 1. Reverendissima Vestra Paternitas; 2. Reverendissimus
 Venerabilis /Venerandus/ Pater
S
S. 1. sacer; 2. sacerdos; 3. sacratissimus; 4. Salisburgensis; 5.
 Salvator; 6. salve; 7. Samogitia (Zmudł); 8. sanctitas; 9. sanitas; 10.
 sapientia; 11. Saxonia;
 12. saxum; 13. schola; 14. scientia; 15. scilicet; 16. scriptus; 17.
 Scriptura (Sacrd); 18.
 secretarius; 19. secundus; 20. Sedes (Apostolica); 21. seminarium; 22.
 semper; 23. sempiternus;
 24. senator; 25. senatorius; 26. senatus; 27. sepulcrum; 28. sepultura; 29.
 serenissimus; 30.
 serenitas; 31. Servatius; 32. servator; 33. servitor; 34. servus; 35.
 Sextus; 36. sibi; 37.

Sigismundus; 38. signum; 39. Silesia; 40. Silesius; 41. sinceritas; 42. societas; 43. socius;
 44. sodalis; 45. solitus; 46. solutus; 47. solvatur; 48. solve; 49. soror;
 50. spectabilis; 51. spiritus; 52. sponsus; 53. Stanislaus; 54. statuit; 55. Stephanus; 56. stigmata; 57. studiosus;
 58. subiectio; 59. sublimitas; 60. submissus; 61. subscriptus; 62. succurrente (lesu); 63. suffraganeus; 64. sumatur; 65. summa; 66. summus; 67. sumptus; 68. superintendens; 69. suppositus; 70. supra; 71. supremus; 72. susceptus; 73. suus
S sinistra (manii)
S. /s./ 1. salus; 2. salvus; 3. sanctus; 4. sermo; 5. secundum; 6. sepultus; 7. si; 8. sigillum; 9. signa; 10. signavit; 11. signetur; 12. sine; 13. sit; 14. situs; 15. solidus; 16. solus; 17. solvit; 18. stylus; 19. sub; 20. superior
s. 1. sacellanus; 2. saeculum; 3. satis; 4. sectio; 5. semel; 6. senior; 7. sensus; 8. sequens; 9. seu; 10. sic; 11. sive; 12. somnus; 13. substitutus; 14. sufficit; 15. suspicio
SA Societas Adunationis (Congregatio
Religiosorum S. Francisci Assisiensis)
S.a. /s.a./ secundum artem
Sa. /sa./ summa
s.a. sine anno
Sab. Sabaudia
Sabb. Sabbatum
S.A.C. /SAC/ Societas Apostolatus Catholici (Pallottini)
Sac. /sac./ 1. sacer; 2. sacerdos
SacApost.Pal.Mag. Sacri Apostolici Palatii Magister
Sac.Caes.Ma'18 Sacrae Caesareae Maiestatis
Sac.Caes.Maj. Sacra Caesarea Maiestas
Sac.Caes.Reg.M. Sacra Caesarea Regia Maiestas
Sac.Cong. Sacra Congregatio
sacerd. sacerdos
S.ac Ex.Ord.Praem. Sacer ac Exemptus Ordo Praemonstratensis
Sac.Minist.Cand. sacri ministerii candidatus
S. ac OO.LL.P.P.O. sanctae et orientalium linguarum professor publicus ordinarius
Sac.Ord.Praedic. Sacer Ordo Praedicatorum
Sac.PalApost.Mag. Sacri Palatii Apostolici Magister
sacram. sacramentum
Sacratiss.Rom.Caes.Maiest. Sacratissima Romana Caesarea Maiestas
Sacr. et Hum.Litt.Cult. sacrarum et humaniorum litterarum cultor
Sacr.Ling.P.P. sacrae linguae professor publicus
Sacr.Litt.Cult. sacrarum litterarum cultor
Sac.Rom.Imp. Sacrum Romanum Imperium
Sac.Rot.Rom. Sacra Rota Romana
Sacr.Princ. sacri principatus
saec. saeculum
sa.e.l. sine anno et loco
S.Aet. salutem aeternam
S.A.L. Sedis Apostolicae Legatus
Sal. 1. Salesianus (fSDB); 2. Salisburgensis (< Salzburg)
Sal. /sal./ salus /salutem/
sal. salvus
Sal.et Ap.Ben. Salutem et Apostolicam Benedictionem
Sal.&Fel. salutem et felicitatem
Sal. et Sol. salutem et solatium
salin. salinarius

Salisb. Salisburgensis
sal.jur.uterino. salvo iure uterinorum
sal.ju.ut./uteri./ salvo iure uterinorum
sal.nrae salutis nostrae
sal.pl. salutem plurimam
Sal.Pl.D. Salutem plurimam dicit
Salv. Salvator
salv.cur. salvis curialibus
salv.rat. salva ratificatione
salv.rem. salva remissione
salv.tit. 1. salvis titulis; 2. salvo titulo
Sam. 1. Samogitia (Zmudŕ); 2. Samuel
sanct. sanctus
Sand. Sandomiriensis
SA.P. 1. Sacrum Apostolicum Palatium; 2. Salutem, amorem perpetuam; 3. Salutem, amorem precatur
Sap. Sapientia (VT)
SA.P.R. Sanctus Andreas Patronus /Protector/ Russiae
Sa.p.s. summa per se
S.A.R. Stanislaus Augustus Rex
Sar. 1. Saarbrucensis; 2. Saravipontanus (< Saarbrücken)
Sard. Sardinia
S.A.S. Societatis Antiquariorum socius
Sa.s. summa summarum
Sax. 1. Saxones; 2. Saxonia
Saxon. Saxonicus
S.B. 1. Sanctus Benedictus; 2. scientiae baccalaureus; 3. Sit benedictus
s.b. sacellanus baptizavit sb subscripsi
sbb. scribebat
S.C. 1. Sancta Congregatio; 2. Sanctus Cyriacus; 3. Servus Christi
S.C. /SC/1. Fratres a Sacratissimo Corde Jesu; 2. Societas S. Columbani (v.SSC); 3. Societas S. Cordis (Religiosae de Sacro Corde); 4. Sorores de Caritate
S.C. /s.c./ sine clausula
S.C. /S.c.,
Sc./ senatus consultum
s.c. sine confectione
Sc. /sc./ 1. scientia; 2. scilicet; 3. scite; 4. scripsit; 5. sculpsit
Scab. /scab.,
Scabin./ 1. scabinatus; 2. scabinus
Scabin.Assess. scabinus assessor
Scab.Vratisl.Secretar. scabinatus Vratislaviensis secretarius
S.Caesar.Majest. Sacra Caesarea Maiestas
S.Caes.RegiaqueM. Sacra Caesarea Regiaque Maiestas
scalp. scalpsit
scan.mag. scandalum magnatum
Sc.B. scientiae baccalaureus
SCC. Sorores de Caritate Christiana
SC.C.M. Sancta Catholica Caesarea Maiestas
S.C.D. Salutem, cultum dicit
Sc.D. scientiarum doctor
SC.D.S. 1. Sepulcrum curavit de suo; 2. Sibi curavit de suo
SCEP. Societas Christi pro Emigratis Polonis
S.C.&E.Ord.Praem. Sacer Candidus et Exemptus Ordo Praemonstratensis
Sch. /sch./ schola SchC Congregatio Clericorum Saecularium Scholarum Caritatis
Sch.cathedr. schola cathedralis
Sch.Coll. scholae collega
Sch.ConR. scholae conrector
Schol. /schol./ 1. schola; 2. scholasticus; 3. scholia

schoLA.C.Insp. scholae /-arum/ Augustanae Confessionis inspector
Scholast. scholasticus
SchoIast.Gymn. scholasticum gymnasium
Schol.Rect. scholae rector
Schol.Senat. schola senatoria
SchoI.Vratisl.Aug.ConfAddict.Schola Vratislaviensis Augustanae Confessionis addicta
Sch.P. /SchP/ Ordo Scholarum Piarum (v.S.P.)
Sch.P. schola patria
Sch.Patr.Coll. scholae patriae collega
Sch.senat. schola senatoria
Sch.Vrat.ad D.M.M.C.&Bibl. Scholae Vratislaviensis ad Divam Mariam Magdalenam collega et bibliothecarius (Wroclaw)
S.C.I. /SCI/ 1. Congregatio Sacratissimi Cordis Iesu Infantis; 2. Sacerdotes a Corde Iesu
sci. scilicet
scient. scientia
sci.fa. scire facias
scil. scilicet
SCJI. Congregatio Sacratissimi Cordis Iesu Infantis
Scl. Sclavonia
s.c.l. summa cum laude
S.C.M. Sacra /Sacratissima/ Caesarea Maiestas
sc.m. sanctae memoriae
SC.M.C. /SCMC/ Sacrae Caesareae Maiestatis camerarius /consiliarius/
SC.M.P. Suo coniugi monumentum posuit*
S.C.O. salutem, cultum, observantiam
Sco. /Scot./ Scotia
SCol Societas S.Columbani (TSSC)
scol. 1. scholaris; 2. scolarius; 3. scholasticus
S.Congr.Card. Sancta Congregatio Cardinalium
S.Congr.Conc. Sancta Congregatio Concilii
S.Congr.de Prop.Fid. Sancta Congregatio de Propaganda Fide
s.cop. sine copia
S.C.P. 1. Salutem christianam precatur*; 2. Salutem, cultum /charitatem/ precatur*
SCR. subconrector
Scr. Scriptura (Sacrd)
scr. 1. scribebam; 2. scripsi /-it/; 3. scriptum; 4. scriptura
SC.R.A.M. Sacra Caesarea Regiaque Apostolica Maiestas
SC.R.C.M. Sacra Caesarea Regiaque Catholica Maiestas
Scrib. /scrib./ 1. scriba; 2. scribatur; 3. scribebam
Scrib.aul. /aulic./ scriba aulicus
Scrib.forest. scriba forestarius
Scrib.frument. scriba framentarius
script. scriptus
scriptor. scriptoris
SC.R.M. Sacra Caesarea Regiaque Maiestas
SC.R.M.C. /SCRMC/ Sacrae Caesareae Regiaque Maiestatis camerarius /consiliarius/
S.C.Rq;M. Sacra Caesarea Regiaque Maiestas
S.Cruc. 1. Sanctae Crucis; 2. (ad) Sanctam Crucem
S.C.S. 1. Salvatori Christo sacrum; 2. Sacerdotes a Cruce Sancta
SC.S.C.T. Sacri Canones Sacrosancti Concilii Tridentini
SC.S.O. Sancta Congregatio Sancti Officii
S.C.T. 1. Sacrosanctum Concilium Tridentinum; 2. Serenissima Celsitas /Celsitudo/Tua
Sct. /sct./ sanctus Sctj senatus consulti Sctum /Sctum/ senatus consultum
sculp. /sculps., sculpt./ sculpsit
S.C.V. Serenissima Celsitas /Celsitudo/ Vestra

S.D. 1. Sanctissimus Dominus; 2. Saxoniae Dux; 3. scientiae doctor; 4. Spectabilis Dominus; 5. Suis dedit
S.D. /s.d./ 1. Salutem dicit; 2. senatus decretum; 3. sine dato; 4. sub dato; 5. sub die; 6. subscripta data
s.d. 1. semel (iri) die; 2. sine die
S.D.B. Societas Don Bosco (Societas Sancti Francisci Salesii: Salesiani)
S.D.D. Simul dederunt /dedicaverunt/
S.D.G. /SDG/ Soli Deo gloria
S.D.GA. Soli Deo gloria amen
SD.I.G. Soli Deo Immortali gloria
S.D.LA.G. Soli Deo laus, amor, gloria
SD.L.H.G. Soli Deo laus, honor, gloria
S.D.M. Sacrum Diis Manibus
S.D.N. Sanctissimus /Serenissimus/ Dominus Noster
S.D.P. Salutem dicit plurimam /perpetuam/
SDP. Sorores de Divina Providentia
s.d.p. sub die praecedente
S.D.pl. Salutem dicit plurimam
SD.P.N.Q.C.N. Si Deus pro nobis, quis contra nos?
S.D.S. Soli /summo/ Deo sacrum
S.D.S. /SDS/ Societas Divini Salvatoris
s.d.s. sub die sequente
SD.T.O.M. Sacrum Deo Ter Optimo Maximo
SD.T.O.T.M.G. Soli Deo Ter Optimo Ter Maximo gloria
S.E. 1. Sacra Ecclesia; 2. Situs est; 3. superintendens ecclesiae
s.e. 1. salvis expensis; 2. salvo errore
S.E.B. Serenissimus Elector Bavariae
Seb. /Sebast./ Sebastianus
S.E.C. /s.e.c./ salvo errore calculi
Sec. (a) secretis
sec. 1. sectio; 2. secularis; 3. secundum; 4. secundus
sec.art. secundum artem
secl. seclaudit
sec.leg. secundum legem
sec.nat. secundum naturam
Secr. /secr./ secretarius
Secr.Civ. secretarius civitatis
sec.reg. secundum regulam
secret. secretum
Secret. /Secretar./ secretarius
Secret.Cam. secretarius camerarius /efr merae/ Secrii secretarii
Secr.S.R.M. secretarius Sacrae /Serenissimae/ Regiae Maiestatis
Sect. /sect/ sectio
secund. secundarius
Secur. securitas
Sed.Apost.Leg. Sedis Apostolicae Legatus
sed.episc.vac. sede episcopali vacante
S.Edm. Societas S.Edmundi (TSSE)
SE.E.O. /S.E.e.O.,
se.e.o. / salvo errore et omissione
s.e. et o. salvo errore et omissione
select. selectus
Sem. /sem./ 1. semen; 2. seminarium
sem. semel
sem.dioec. seminarium dioecesianum.
Semig. Semigallia (Kurlandia)
Semp. semper
sem.philol.sod.ord. seminarii philologici sodalis ordinarius
Sen. /sen./ 1. senatorius; 2. senatus; 3. senior
Senat. 1. senator; 2. senatus

Senen. Senensis (< Siena)
senr. senior
sent. sententiarius
S.E.O. salutem et observantiam /officia/
s.e.o. salvo errore et omissione
sep. 1. sepulcrum; 2. sepultus
Sept. 1. septimana; 2. septimus; 3. Septuaginta
Sept. /Septemb./ September
septim. septimana
Seq. /seq./ 1. sequens; 2. sequitur
SE.Q.P. Senatores Equitesque Poloniae
seqq. sequentes /-tia/
seqt. 1. sequenti; 2. sequitur
Sequ. 1. sequens; 2. sequitur
S.E.R. Sacra Ecclesia Romana
Ser. 1. serenissimus; 2. Servius
ser. series
Seraph.P.N. Seraphicus Pater Noster (= S. Franciscus)
Ser.Cels.T. Serenissima Celsitudo Tua
Ser.El. Serenissimus Elector
Seren. /Sereniss./ serenissimus
Sereniss.CeIsitud.T. Serenissima Celsitudo Tua
Sereniss.Excels.V. Serenissima Excelsitas Vestra
Sereniss.V.Celsitud. Serenissima Vestra Celsitudo
Serenitat.T. Serenitatis Tuae
Serenit.Elect. Serenitas Electoralis
Serenit.T. Serenitas Tua
Seren.Stipend. Serenissimi stipendiarius
Sere.Vest. Serenitas Vestra
serm. sermo
sermon. sermons
Sermus serenissimus
Ser.Princ. Serenissimus Princeps
Ser.Re.D.Ve. Serenissima Regia Dominatio Vestra
Ser.S. Servatori sacrum
Ser.Ser. /ser.ser./ servatis servandis
Ser.T. Serenitas Tua
Ser.V. Serenitas Vestra
Ser.V.M. Serenissima Vestra Maiestas
SE.S.F. Sibi et suis fecit
SE.S.S. Suarum Excellentiarum submissus servus*
sess. sessio
S.E.T. Serenitas Electoralis Tua
S.&A. salutem et amorem
S.&A.C. salutem et amorem christianum
S.&Amor. salutem et amorem
S.&C.T. Serenitas et Celsitudo Tua
S.&F. salutem et felicitatem
S.&F.P. 1. salutem et felicitatem perennem /perpetuam, plurimam/; 2. Salutem et felicitatem precatur
S. et G. salutem et gratiam
SE.T.L. Sit ei terra levis
S.&O. salutem et obsequium /observantiam, officia/
S. et Obseq. salutem et obsequium
S.&S. salutem et sanitatem /subiectionem/
Sex. /Sext./ Sextus Sext /sext/ 1. sextanus (collegd); 2. sextus
S.F. /SF/1. Filii Sacrae Familiae Iesu,
Mariae et Ioseph; 2. Sacra Familia
S.f. servitor fidelis
s.f. 1. sermo funebris; 2. sub finem
S.FA. Sanctus Franciscus Assisiensis

SF.C.R. Sibi fieri curavit requietorium
S.F.D. Sempiternam /supremam/ felicitatem dicit
S.F.P. Sempiternam felicitatem precatur
SF.Q.P./S.FQ.P./ Salutem felicitatemque perpetuam
SF.Q.P.P. Salutem felicitatemque perpetuam precatur
SF.Q.R. Salutem felicitatemque regiam
s.f.r. sub fide remissionis
SFSC. Societas Fratrum a S. Corde
S.G. salutis gratia
sg. signum
sgn. signum
S.G.S. 1. salutem, gratiam, sanitatem; 2. salutem, gratiam sempiternam
S.G.V./W./
R. Suecorum Gothorum Vandalorumque Rex
S.H. /SH/ Salve hospes
s.h. 1. salvo honore; 2. sis humilis
s.h.d. sub hodierno die
SH.F.C. Secundus heres faciendum curavit
SH.L.R. Sub hoc lapide requiescit /?/
SH.M.P.C. Sibi hoc monumentum ponendum curavit
S.H.Pr. scholae Hanoviensis praeceptor
S.H.R. 1. scholae Hanoviensis rector; 2. scholae Heinricianae rector
S.H.S. Societatis Historicae socius
SH.S.Q. Sub hoc saxo quiescit
SH.S.R. Sub hoc saxo requiescit
s.h.v. 1. sub hac voce; 2. sub hoc verbo
S.I. Sacrum Imperium
S.I. /S.J., SI, SJ/ Societas Iesu
s.i. 1. salvo iure; 2. sigillum impressum
s.j. sub iudice
S.I.C. Societatis Iesu clericus
s.i.c. sepultus in coemeterio
sicc. siccus
Sicil. Sicilia
S.I.D. 1. Spiritus in Deo; 2. Sua impensa dedicavit
s.i.d. semel in die
Sig. 1. sigillum; 2. Sigismundus
Sig. /sig./1. signa; 2. signatus; 3. signetur; 4. signum
Sigil.Not./Notar./ sigillum notarii
Sigis. Sigismundus
Sign. /sign./ 1. signatura; 2. signatus; 3. signetur; 4. signum
Sig.Soc.Scient. sigillum Societatis Scientiarum
Sil. /Siles./1. Silesia; 2. Silesius
sim. 1. similis; 2. similiter
simpl. simplex
s.impr. sine impressore
sin. sinistra (manii)
SinctasT. Sinceritas Tua
S.I.R. Sacrum Imperium Romanum
SI.R.P.M.D.L. Sigismundus I Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae
S.I.T. Societatis Iesu theologus
S.L. salutem lectori
S.L. /SL/ sigilli loco /locus/
Sl. Slesvicum (Schleswig)
s.l. 1. secundum legem; 2. sine loco; 3. suo loco
sl.a.n. sine loco, anno (ef) nomine
S.L.C. sacrarum litterarum cultor
SLCM. Societas Lusitana pro Catholicis Missionibus
s.l.d. sacrarum legum doctor
sl.e.a. sine loco et anno
s.l.&a. sine loco et anno

s.I.&d. sine loco et dato
SL.L.M. Solvit laetus libens merito
S.L.M. 1. Sibi locum monumenti; 2. Solvit libens merito
sl.n.d. sine loco nec dato
s.l.p. sine legitima prole
S.L.Prof. sacrae /sanctae/ linguae professor
S.L.Prof.Publ.Ord. sacrae /sanctae/ linguae professor publicus ordinarius
s.I.r. sub lege remissionis
S.M. 1. Sacrum Manibus; 2. Salvator Mundi; 3. schola Magdeburgensis; 4. scientiae magister; 5. secretarius mathematicus; 6. Seminarium Mediolanense pro Missionibus; 7. Solvit merito
S.M. /SM/ 1. Societas Mariae (Marianistae); 2. Societas Mariae (Maristae)
s.m. salvo meliore
S.M.A. Societas Missionum ad Afros (Societas Lugdunensis pro Missionibus ad Afros)
S.MA.C. Sit meum auxilium Christus
SMB. Societas Missionum Exterarum de Bethlehem
S.M.C. sacri ministerii candidatus
S.M.D. Salutem multam dicit
S.M.E. Sancta Mater Ecclesia
S.M.H. Seminarium de Mill-Hill pro Missionibus (Societas Missionariorum S. Ioseph de Mill-Hill)
S.Min.Cand. sacri ministerii candidatus
S.M.M. 1. Sancta Maria Magdalena; 2. Sancta Mater Maria
S.M.M. /SMM/ Societas Mariae Montfortana
S.M.N. Sancta Mater Nostra (= S. Scholastica)
SM.O.C.V.Ann. Suam mortem obiit cum vixit annos*
s.m.p. sine mascula prole
SM.P.I. 1. Sepulcrum maerens poni iussit; 2. Sibi monumentum poni iussit
S.M.R. Sacra Maiestas Regia
SMSJ. Societas Missionariorum S. Ioseph de Mill-Hill
SMSM. Societas Mariae pro Educatione Surdorum et Mutorum
S.M.T. Sacratissima /Serenissima/ Maiestas Tua
SM.T.O. Supremus Magister Teutonici Ordinis
SM.T.O.F. Servi Mariae Tertii Ordinis S. Francisci (Congregatio Servorum Beatae Mariae Virginis Tertii Ordinis S. Francisci de Paenitentid)
SM.T.R. /Reg./ Sacratissima /Serenissima/ Maiestas Tua Regia
S.M.V. Sacratissima /Serenissima/ Maiestas Vestra
SM.V.R. Sacratissima /Serenissima/ Maiestas Vestra Regia
S.N. stylus novus
s.n. 1. secundum naturam; 2. sine nomine
sn. senior
SND. Sorores Nostrae Dominae
SN.D.B. Sit nomen Domini benedictum
SN.I.C. Salvator noster Iesus Christus
S.O. 1. salutem officiosam; 2. Salutem optat; 3. Sanctum Officium; 4. summam observantiam
S.O. /SO/ 1. servus observantissimus; 2. strictior observantia
S.O. /S.o.,
s.o./ salvis omissis
S.O. /s.o./ sine obligatione
S.O.A. salutem, obsequium /observantiam/, amorem
S.O.B. Sacer Ordo Benedictinus
S.O.C. Sacer Ordo Cisterciensis
Soc. /soc./ 1. societas; 2. socius
societat. societatis
S.O.Cist. Sacer Ordo Cisterciensis

Soc.Mart. socii martyres
Soc.Nat.Cur. Societas Naturae Curiosorum (fund. a. 1652)
Soc.Philol. Societas Philologa
Soc.Reg.Bor.Sod. Societatis Regiae Borussae sodalis
Soc.Scient. Societas Scientiarum
Soc.Scient.Gotting. Societas Scientiarum Gottingensis
S.O.D. 1. salutem, observantiam debitam; 2. Salutem, observantiam dicit /defert/; 3. salutem, offida debita; 4. Salutem omnigenam dicit
Sod. /sod./ sodalis
sod.ord. sodalis ordinarius
S.Off. Sanctum Officium
Sol. solacium
sol. 1. sollemnis; 2. solidus; 3. solitarius; 4. solubilis; 5. solutio; 6. solutus
sol.hall. solidus Hallensis
sol.Iub. solidus Lubecensis
solut. solutus
solv. 1. solvatur; 2. solve; 3. solvendum; 4. solvent
Som Somascha (fCRS)
S.O.P. Salutem omnigenam precatur
S.O.Praed. Sacer Ordo Praedicatorum
Sor. /sor./ soror
S.Ord.Cist. Sacer Ordo Cisterciensis SorDivSalv Sorores Divini Salvatoris SorDS Sorores Divini Salvatoris
s.o.s. si opus sit
SOSB. Congregatio Silvestrina Ordinis 5. Benedicti
SO.S.M.M.dePoenit. Sacer Ordo S. Mariae Magdalenae de Poenitentia
S.P. 1. Sacrum posuit; 2. salutem plurimam; 3. Salutem precatur; 4. Sanctissimus /Sanctus/ Pater; 5. Sanctus Petrus; 6. Sibi posuit; 7. Sua pecunia; 8. Sumptu proprio
S.P. /SP/ Ordo Scholarum Piarum (Ordo Clericomm Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum)
Sp. 1. spiritus; 2. Spurius
Sp. /sp./1. specialis; 2. species; 3. specificatio; 4. sponsalia; 5. sponsus /-a/; 6. spurius /-a/
s.p. 1. schola patria; 2. sic porro; 3. sigillum pendens; 4. sine prole; 5. si placet
sp. spatium
S.P.A. /S.PA/ Sanctus Paulus Apostolus
S.Pal.Mag. Sacri Palatii Magister
S.PA.Mag. Sacri Palatii Apostolici Magister
S.P.B. Sanctus Pater Benedictus
S.P.C. 1. Sua pecunia constituit /constituerunt/; 2. Sua pecunia curavit /curaverunt/; 3. Sumptu proprio constituit
SP.C.S. 1. Sibi posuit cum suis; 2. Sua pecunia curavit sibi
S.P.D. Sua pecunia dedit
S.P.D. /s.p.d./ Salutem plurimam /-um/ dicit
s.p.d. sub praesidio divino
S.P.DA. Salutem plurimam dicit auctor
SP.D.D. 1. Sua pecunia dat, dedicat /dono dedit/; 2, Sumptu proprio dedicavit /dono dedit/
S.P.DD. Salutem plurimam dicunt
SP.D.D.D. Sua pecunia dono dedit, dedicavit
S.P.E. Serenissimus Princeps Elector
S.P.E. /S.PE/ Sanctus Petrus Episcopus
spec. 1. specialis; 2. species; 3. specificatio
spec.f. species facti
specif. specificatio
Spect. /spect./ spectabilis
Spectab.Dec. spectabilis decanus

Spect.Nobilit. Spectabilis Nobilitatis
S.P.F. Sua pecunia fecit
SP.F.C. Sua pecunia faciendum curavit
SP.F.E.S.V.P. Sua pecunja fecit et sibi vivus posuit
SP.F.F. Sua pecunia fecerunt
Spir. /spir./1. spiritualis; 2. spiritus
spir.r. spiritus rector
Spir.S. /Sanct./ Spiritus Sanctus
spiss. spissus
s.p.l. sine prole legitima
spl. simplex
S.P.M./SPM/ Societas Presbyterorum a Misericordia
s.p.m. sine prole mascula
S.P.N. 1. Sanctissimus Pater Noster; 2. Sanctus /Sacer/ Pater Noster;
3. Seraphicus Pater Noster (= S. Franciscus)
sp.n. species nova
S.P.O. Salutem perpetuam /plurimam/ optat
S.P.O. /SPO/ Societas Piorum Operariorum(fCOp)
S.Poes.Cand. sacrae poeseos candidatus
S.P.P. Salutem plurimam precatur
S.PP. subscripta proposita
spp. species
SP.P.C. Sua pecunia ponendum curavit
SP.P.F. salutem, pacem, perpetuam felicitatem
SP.P.S.C. Sua pecunia ponendum sibi curavit
SP.P.S.F. 1. Solo privato /publico/ pecunia sua fecit; 2. Sua pecunia
poni solvi fecit
S.P.Q. 1. salutem prosperitatemque /pacemque/; 2. sapientiam
prudentiamque; 3. Senatus populusque; 4. Sibi posterisque
SP.Q.A. 1. Senatus populusque academicus; 2. Senatus populusque
Antverpiensis; 3. Senatus populusque Argentoratensis; 4. Senatus
populusque Augustanus
SP.Q.B. 1. Senatus populusque Basiliensis; 2. Senatus populusque
Bononensis; 3. Senatus populusque Brugensis
SP.Q.F. 1. Senatus populusque Florentinus; 2. Senatus populusque
Frisingensis
SP.Q.G. 1. Senatus populusque Gedanensis; 2. Senatus populusque
Goldbergensis
SP.Q.H. 1. Senatus populusque Herbipolensis; 2. Senatus populusque
Hirschbergensis
SP.Q.L. Senatus populusque Lignicensis
SP.Q.N. Senatus populusque Norimbergensis
SP.Q.P. Senatus populusque Pisanus
SP.Q.R. Senatus populusque Romanus
SP.Q.S. Sibi posterisque suis
SP.Q.S.C.P.S. Sibi posterisque suis curavit pecunia sua
SP.Q.V. 1. Senatus populusque Viennensis; 2. Senatus populusque
Vratislaviensis
SP.Q.W. Senatus populusque Wratislaviensis
S.Pr. schola patria
SP.S.C. Sua pecunia sibi curavit
SP.S.F. Sibi posterisque suis fecit
SP.S.P. Sibi posterisque suis posuit
s.p.r. sub petitione /petito/ remissionis
Sp.S. /Sp.s./ Spiritus Sanctus
s.p.s. 1. sine pestis suspicione; 2. sine prole superstite
S.P.T. salvo pleno titulo
spur. spurius /-a/
S.q. /s.q./ sufficiens quantitas
s.q. status quo
sq.sequens

SQ.P.D. Salutem quam plurimam dicit
Sqq. /sqq./ sequentes /-tia/
S.R. 1. scholae rector; 2. schola Rinteliensis; 3. Sigismundus Rex
Sr. soror
s.r. 1. salva ratificatione; 2. salva remissione; 3. salvo respectu; 4. sub rubrica; 5. sub rubro
sr. senior
S.R.A. /SRA/ Societas Reginae Apostolorum
S.R.C. 1. Sacra Rituum Congregatio; 2. Sua Regia Celsitudo
S.R.C.Praef. Sacrorum Rituum Congregationis praefectus
S.R.C.Secr. Sacrorum Rituum Congregationis secretarius
S.R.D. Summe Reverendus Dominus
S.R.E. Sacra /Sancta/ Romana Ecclesia
SR.E.C./Card./ Sacrae Romanae Ecclesiae Cardinalis
s.red. salva redactione
SR.E.D.Car. Sacrae Romanae Ecclesiae Diaconus Cardinalis
S.Reg.Mai./Maj./ Sacra /Sacratissima, Serenissima/ Regia Maiestas
SR.E.P.C./Card./ Sacrae Romanae Ecclesiae Presbyter Cardinalis
S.R.E.Pres.Card. Sacrae Romanae Ecclesiae Presbyter Cardinalis
s.resp. salvo respectu
S.R.I./J./ Sacrum Romanum Imperium
SR.I.A. 1. Sacri Romani Imperii Archidapifer; 2. Sacri Romani Imperii Archimareschallus
SR.I.A.C. Sacri Romani Imperii Archi-Cancellarius
S.R.I. Acad.Nat.Cur. Sacri Romani Imperii Academia Naturae Curiosorum (fund. a. 1652)
SR.I.A.D. Sacri Romani Imperii Archidapifer
S.R.I..A.T. Sacri Romani Imperii ArchiThesaurarius
SR.I.C./Com./ Sacri Romani Imperii Comes
SR.I.G. Sacrum Romanum Imperium Germanicum
SR.I.L.B. Sacri Romani Imperii Liber Baro
SR.I.M. Sacra Regia Imperatoria Maiestas
S.Rlmp. Sacrum Romanum Imperium
SR.I.P./Pr./ Sacri Romani Imperii Princeps
S.R.M. Sacra Regia /Romana/ Maiestas
S.R.MA. Sacrae Regiae Maiestatis Armiger
S.R.Maj. Sacra Regia Maiestas
SR.M.S. Sacrae Regiae Maiestatis Secretarius
SR.M.T. Sacra Regia Maiestas Tua
SR.M.V. Sacra /Serenissima/ Regia Maiestas Vestra
S.R.S. 1. Societatis Regiae socius; 2. Socius Regiae Societatis
SR.T.M. Sacra /Serenissima/ Regia Tua Maiestas
SR.U.E. Sancta Romana Universalis Ecclesia
S.S. 1. Servatori sacrum; 2. Sibi sepulcrum; 3. Sibi suisque; 4. similia similibus (curare); 5. socius societatis; 6. Spiritus Sanctus; 7. Suo sumptu; 8. Susceptum solvit
SS. 1. sacri /-ae/; 2. Sancti; 3. scriptores; 4. summi; 5. susceptores
S.S. /SS/ 1. Sacra Scriptura; 2. Sancta Sedes; 3. Societas Salesiana (fSDB); 4. Seminarium Sulpitianum (Societas Presbyterorum a S. Sulpitio); 5. Sua Sanctitas; 6. summa summarum
S.S. /SS, Ss./1. sacrosanctus; 2. sanctissimus
S.S. /ss./1. sorores; 2. subscripsi; 3. suprascripsit; 4. suprascriptus
s.s. 1. sensu stricto; 2. sub sigillo; 3. suppletis supplendis; 4. suprascriptus
ss. sequentes /-ia/
S.S.A. Sancta Sedes Apostolica SSae sanctissimae
S.SA.L. Sanctae Sedis Apostolicae legatus
S.Sal. Societas Salesiana (fSDB)
S.Salv. Ordo Sanctissimi Salvatoris SSbus VVris Serenitatibus Vestris

S.S.C. /SSC/1. Sacerdotes Sacratissimi Cordis (Societas Presbyterorum Sacri Cordis Iesu de B&harram); 2. Sacerdotes Sacratissimi Cordis (Congregatio Sacerdotum a Sacro Corde Iesu); 3. Societas Sanctae Crucis; 4. Societas S. Columbani pro Missionibus apud Sinenses
SS.CC. /SSCC/ Congregatio Sacrorum Cordium Iesu et Mariae necnon Adorationis Perpetuae Sanctissimi Sacramenti Altaris
SSi.CC.D. sacrorum canonum /codicum/ doctor
SSi.CC.RR.MM.C. Sacrarum Caesarearum Regiarum Maiestatum consiliarius
s.s.conf. sub sigillo confessionis
S.Scr. /SScr/ Sacra Scriptura
S.S.D. Salutem sempiternam dicit
SSi.D. Sanctissimus Dominus
SS.D Societas Sanctae Dorotheae
SSJ.D.N. Sanctissimus Dominus Noster
S.S.E. Sibi sepulcrum elegit /erexit/
S.S.E 1. Societas Sanctae Elisabeth; 2. Societas Sancti Edmundi (Societas Patrum S. Edmundi Oblatorum Sacri (Cordis Iesu et Immaculati Cordis Mariae)
S.SSed.Ap.Leg. Sanctae Sedis Apostolicae legatus
SS.E.D.D.D. Suo sumptu erexit dono dedit dedicavit
S.SS.F. Sibi suisque fecit
S.S5.F.Pl. Sodalibus suis felicitatem plurimam
S.S5.G. 1. Soli sit gloria; 2. Spiritus JSancti gratiam*
S.S5.I. /SSI, SSJ/ Societas Sancti Ioseph (Societas Missionariorum a S. Ioseph)
SSJJ. Societas S. Joseph de Mill Hill (v.SMSJ)
SSJJos Societas S. Joseph (v.S.S.I.)
SSJJ/SC/ Societas Sodalium S. Joseph a Sacro Corde
SS.LL.C. sacrarum litterarum candidatus /cultor/
SS.LL.Cand. sacrarum litterarum candidatus
SS.,LL.D. 1. sacrarum legum doctor; 2. sacrarum litterarum doctor
SS.1LL.P.P.0.1. sacrarum litterarum professor publicus ordinarius; 2. sanctarum linguarum professor publicus ordinarius
S.S.MA. /SSMA/ Societas Sancti Michaelis Archangeli
S.S.MA.E. Sanctae Sedis Moguntinae Archiepiscopus
SS.M.C. /SS.M.C./ sacrosancti ministerii candidatus
S.S.M.Cand. sacrosancti ministerii candidatus
SS.Min.Candid. sacrosancti ministerii candidatus
SS.Minist.Cand. sacrosancti ministerii candidatus
SS.MM. sancti martyres
S.s.n. /s.s.n./ Signa /signetur/ suo nomine
SSND. Sorores Scholarum Nostrae Dominae
SS.OO. Sancti Omnes
S.S.P. /SSP/ Societas Sancti Pauli (Pia Societas a S. Paulo Apostold)
s.s.p. sine suspitione pestis
SS.P.C. 1. Sibi sepulcrum ponendum curavit; 2. Suo sumptu ponendum curavit
SSPC. Sodalitas S. Petri Claver pro Missionibus Africanis
SS.PP. 1. Sancti Patres; 2. Summi Pontifices
SSpS Servae Spiritus SanctiSSPV. Societas a S. Petro in Vinculis
SS.Q.P.P. Sibi suisque posuerunt
S.S.R. 1. Sua Serenitas Regia*; 2. scholae senatoriae rector
S.S.S. 1. Sicut supra scripti; 2. Summa suprascripta; 3. Supra scripti /scripta/ sunt
S.S.S. /SSS/ Sacerdotes de Sanctissimo
Sacramento (Congregatio Presbyterorum a SS. Sacramento: Eucharistini)
SsSalv Ordo Sanctissimi Salvatoris
S.SS.C. /S.Ss.C., SSSC/ Societas Sanctissimi Cordis (v.PSCJ)

S.S.T. /SS.T, Ss.1V Sacrosancta Trinitas
SS.T.C. sacrosanctae theologiae cultor
SS.T.D. sacrosanctae theologiae doctor
SS.Th.C./CuIt./ sacrosanctae theologiae cultor
SS.Th.D./Doct./ sacrosanctae theologiae doctor
SS.Theol.Baccal. sacrosanctae theologiae baccalaureus
SS.Theol.C./Cult./ sacrosanctae theologiae cultor
SS.Theol.D./Doct/ sacrosanctae theologiae doctor
SS.Theol.D.P.P. sacrosanctae theologiae doctor professor publicus
SS.Theol.Lic./Licent./. sacrosanctae theologiae licentiatus
SS.Theol.Prof.PubI.Prim. sacrosanctae theologiae professor publicus primarius
SS.Theol.Stud. sacrosanctae theologiae studiosus
SS.Th.&Ph.St. sacrosanctae theologiae et philosophiae studiosus
SS.Thliae Mag. sacrosanctae theologiae magister
SS.Th.Mag. sacrosanctae theologiae magister
S.S.Th.P.P. sacrosanctae theologiae professor publicus
S.S.Th.S. sacrosanctae theologiae studiosus
s.str. sensu stricto
SS.T.Stn. sacrosanctae theologiae studiosus SStum VVrum Serenitatum Vestrarum
SSulp Seminarium Sulpitianum (v.S.S.)
s.s.v. sub signo veneni
SS.V.F. Sibi suisque vivens fecit
SS.V.M. Sanctissima Virgo Maria
S.T. 1. sacra /sancta/ theologia; 2. salvo titulo; 3. Sanctitas Tua; 4. Serenitas Tua; 5. signum tabellionis; 6. Sinceritas Tua
S.T. /s.t/ sine titulo St /st./1. sanctus; 2. stet; 3. studiosus /studens/
s.t. 1. sine tempestate; 2. sine tempore; 3. sine typographo; 4. sub titulo
Sta sancta
stat. statim
stat.a. status ante
Stat.praes. status praesens
Stat.Provincial. Status Provinciales
stat.q. status quo
stat.q.a. status quo ante
S.T.B. sanctae /sacrae/ theologiae baccalaureus
ST.B.F. sanctae theologiae baccalaureus formatus
S.T.C. 1. sanctae theologiae cultor; 2. Serenissima Tua Celsitudo
S.T.Cels. Serenissima Tua Celsitudo
S.T.D./Doct./ sanctae theologiae doctor
ST.D.V.D.M. Sanctae theologiae doctor, Verbi Divini minister
Steph. Stephanus
Stet. Stetinensis (< Szczeciri)
S.T.&J.U.D. sanctae theologiae et iuris utriusque doctor
S.Th.B. sanctae theologiae baccalaureus
S.Th.Bac. sanctae theologiae baccalaureus
S.Th.C. sanctae theologiae cultor
S.Th.Cand. sanctae theologiae candidatus
S.Th.D. /s.th.d./ sanctae theologiae doctor
S.TheoLCull sanctae theologiae cultor
S.Theol.D. sanctae theologiae doctor
S.TheoI.Stud. sanctae theologiae studiosus
S.Th.L. sanctae theologiae lector /licentiatus/
S.Th.Lec. sanctae theologiae lector
S.Th.Licent. sanctae theologiae licentiatus
S.Th.P./Prof./ sanctae theologiae professor
S.Th.S. sanctae theologiae studiosus
S.Th.St/stud./ sanctae theologiae studiosus Sti sancti

Stip. 1. stipendiarius; 2. stipendium
stip. 1. stipulans; 2. stipulatus; 3. stipulavit
Stipend. stipendiarius
Stipendiarior. stipendiariorum
Stip.Eph. stipendii /stipendiariorum/ ephorus
Stip.Maj. stipendiarioram maior
S.T.L. 1. sanctae theologiae lector; 2. Sit terra levis
ST.L.G. sanctae theologiae lector generalis
ST.L.O.P. sanctae theologiae lector ordinis Paulini /Praedicatorum/
S.T.M. Serenissima Tua Maiestas
S.T.M. /S.T.m./ sanctae theologiae magister
S.T.mag. sanctae theologiae magister
S.T.Majest. Serenissima Tua Maiestas
St.N. /st.n./ stylus novus
S.T.P. 1. sanctae theologiae professor; 2. signo tabellionis praemisso
st.p. stante pede
ST.P.R. sanctae theologiae professor regius
Str.&Magn.T. Strenuitas et Magnificencia Tua
S.Trin./Trinit./ Sancta Trinitas
Struct. structuarius
S.T.S. sanctae theologiae studiosus
ST.S.B. Sit tibi semper bene
ST.T.C. 1. Sit tibi terra cara; 2. Sit tibi testis coelum
ST.T.L. Sit tibi terra levis
ST.T.L.D. Sit tibi terra levis dic
Stud. /stud./ studiosus
stud.agr. studiosus agronomiae
stud.arch. studiosus architecturae
stud.archaeol. studiosus archaeologiae
stud.cam. studiosus cameralium (rerum)
stud.for./forest./ studiosus forestariorum (rerum)
stud.geod. studiosus geodaeis
stud.germ. studiosus germanisticarum (rerum)
stud.hist. studiosus historiae
stud.hist.art. studiosus historiae artium
stud.hort. studiosus horticulurae
studios. studiosus
stud.jur. studiosus iuris
studiosiss. studiosissimus
stud.jur. et cam. studiosus iuris et cameralium
stud.ling.rec. studiosus linguarum recentium
stud.math. 1. studiosus mathematicarum (rerum); 2. studiosus
matheseos
stud.med. studiosus medicinae
stud.med.dent. studiosus medicinae dentariae
stud.med.vet. studiosus medicinae veterinariae
stud.merc. studiosus mercaturae (rerum mercantilium)
stud.met. studiosus meteorologiae
stud.mus. studiosus musicae
stud.oec.publ. studiosus oeconomiae publicae
stud.oec.rur. studiosus oeconomiae ruralis
stud.ph. studiosus philosophiae
stud.pharm. studiosus pharmaceuticae
stud.phil. 1. studiosus philologiae; 2. studiosus philosophiae
stud.phil.nat. studiosus philosophiae naturalis
stud.philol. studiosus philologiae
stud.philos. studiosus philosophiae
stud.phill. studiosus philologiae
stud.rer.agr. studiosus rerum agrariarum
stud.rer.col. studiosus rerum coloniarum
stud.rer.for. studiosus rerum forestariorum

stud.rer.merc. studiosus rerum mercantiliū
stud.rer.mont. studiosus rerum montanarum
stud.rer.nat. studiosus rerum naturalium
stud.rer.oec. studiosus rerum oeconomicarum
stud.rer.pol. studiosus rerum politicarum
stud.sc.nat. studiosus scientiae naturalis
stud.sc.pol. studiosus scientiae politicae
stud.techn. studiosus (rerum) technicarum
stud.theol. studiosus theologiae
stud.u.j./i./ studiosus utriusque iuris
st.u.j./i./ studiosus utriusque iuris
Stupr. stuprata
st.v. stylus vetus
ST.V.T.C. Sit tibi valetudo tua curae
styl. stylus
s.typ. sine typographo
su. sumat
Subconr. /SubConR, Sub-CR/ subconrector
Subdiac. /Subdiacon./ subdiaconus
Subiect.&hum.S. subiectissimus et humillimus servus
subiectiss. subiectissimus
subscr. subscripsit
Subst. /subst./ substitutus
Subst.Gen. substitutus generalis
succamer. succamerarius
Suec. 1. Sueci; 2. Suecia
suff. sufficit
suffoc. suffocatus
suffrag. 1. suffraganeus; 2. suffraganus
sum. 1. sumat /sumatur/; 2. sumendum
sumpt. sumptus
Sup. /sup./1. superintendens; 2. superior; 3. supernumerarius; 4. supremus; 5. supra
Sup.Canc. supremus cancellarius
Super. /Superint/ superintendens
Superint.Gen. superintendens generalis
SuperintSpec. superintendens spetialis
Sup.Gen. superintendens generalis
Sup.Mag. supremus magister
Sup.Math. superior mathesis
supp. 1. superiores; 2. supplementum
Suppl. /suppl./ supplementum
suppl. supplevit
supr. 1. suprascriptus; 2. supremus
suprascr. suprascriptus
suprem. supremus
s.u.q. sine ulla querela
susc. 1. suscepit; 2. susceptor; 3. suscipiens
suscep. suscepit
suscept. susceptor
suscip. suscipiens
susp. 1. suspensio; 2. suspensus
sust. sustinuit
S.V. 1. Sancta Virgo; 2. Sepulcrum voluit; 3. Serenitas Vestra; 4. Se vivo; 5. Sibi vivens; 6. Sicut voluit; 7. Solvit votum; 8. stylus vetus
S.V. /SV/ Sanctitas Vestra
s.v. 1. salva venia; 2. salvo voto; 3. sine vitro; 4. sub verbo; 5. sub voce
SV.B.E.E.Q.V. Si vales bene est, ego quoque valeo
SV.B.E.E.V. Si vales bene est, ego valeo
S.V.D. /SVD/ Societas Verbi Divini

Svec. 1. Sveci; 2. Svecia
S.Ven.M. Summe Venerabilis Magister
S.V.F. Sibi vivens fecit
SV.F.C. Se vivo /sibi vivens/ faciendum curavit
SV.F.P.Q.C. /s.v.f.p.q.c./ Sibi vivens faciendum ponendumque curavit
s.v.g. Si vales gaudeo
Svidn.Sil. Svidnicensis Silesius /Svidnicio-Silesius/
SV.L.M. Solvit votum libens merito
S.V.M. Sacra /serenissima/ Vestra Maiestas
S.V.P. 1. Sibi vivens posuit; 2. Suscepto voto posuit
S.V.Q. sine ulla querela
s.v.r. sub voto remissionis
sv.s.j. sic volo, sic iubeo
SV.T.L. Sit vobis terra levis
s.v.v. Sit venia verbo
S.W.D. Serenissimus Wirttembergensis Dux
S.X. 1. Sanctae Crucis; 2. Societas Xaveriana (Pia Societas S. Francisci Xaverii pro Exteris Missionibus)
SX.P.Q.R. Salva Christe /Crux/ populum quem redimisti
SXPR. Societas Christi (=XP) Regis
Synd. /synd./ syndicus
synd.ord. syndicus ordinatus
Syracus. Syracusanus
T
T. 1. tabellio; 2. tertiarius; 3. tertius; 4. testantes; 5. testatur; 6. Teutonicus; 7. theologia; 8. Thuringia; 9. tibi; 10. Titus; 11. Transilvania (Siedmiogrdd, Siebenburgeri); 12. Trevirensis; 13. Tridentinus; 14. Trinitas; 15. trinus; 16. tu; 17. Tubingensis; 18. tumulus; 19. tutela; 20. tuus
T. /t/1. ter; 2. terminus; 3. terra; 4. testamentum; 5. testis; 6. titulus; 7. tomus; 8. totus 1.1. tempus; 2. tenor; 3. typographus »,
T.A. Tua Amplitudo
t.a. testantibus actis
t.aa. testantibus actis
Tab. /tab./1. tabellio; 2. tabula
tal. 1. talerus; 2. talis
tal.dos. tales doses
tal.qual. 1. tale quale; 2. talis quftlis; 3. taliter qualiter
tant. 1. tantum; 2. tantus
T.B. Tua Beatitudo
TB.M.F.C. Titulum benemerenti fgf ciendum curavit
T.B.P. Titulum benemerenti posuit
T.B.Q. Tu bene quiescas
T.C. 1. tertia classis; 2. testamenti causa; 3. theologiae cultor; 4. Titulum curavit; 5. Tua Celsitas /Celsitudo/
TC Tertiarii Capulati (Fratres Tertii Ordinis S. Francisci Capulatorum a BMV. Perdolente)
T.Cels. Tua Celsitas /Celsitudo/
T.C.L. tertiae classis lector
T.Cl. Tua Claritas /Claritudo/
T.Clariss.Dign. Tua Clarissima Dignitas
T.C.M. Tua Caesarea Maiestas
T.D. 1. theologiae doctor; 2. Tua Dignitas; 3. Tua Dominatio
td. 1. tales doses; 2. ter (iri) die
TD.P.P. theologiae doctor professor publicus
T.D.studiosiss. Tuae Dignitati studiosissimus
T.E. Tua Excellentia
temp. tempus
Templ.Paroch.Cant. templi parochialis cantor
ter. teratur

Term. /term./ terminus
Term.tech. terminus technicus
Tert. tertianus (collegd)
tert. tertius
T.E.S. Tua Electoralis Serenitas
Test. /test./ 1. testamentarius; 2. testamentum; 3. testimonium; 4. testis
Test.exec.pos. Testamenti executores posuerunt
test.mat. testimonium maturitatis
test.paup. testimonium paupertatis
T.&M.C. theologiae et medicinae candidatus
Teut. Teutonicus
T.Exc./Excell./ Tua Excellentia
text.rec. textus receptus
T.F. 1. Testamento fecit; 2. Tibi filius; 3. Titulum fecit
T.F.C. Testamento /titulum/ faciendum curavit
T.F.F. Testamento fieri fecit
TF.F.S. Testamento /titulum/ fieri fecit sibi
T.F.I. Titulum fieri iussit
T.F.I. /t.f.j./ Testamento fieri iussit
TF.I.H.F.C. 1. Testamenti formula ipsius heres faciendum curavit; 2. Testamento fieri iussit, heredes fieri curaverant
TF.I.S. Testamento fieri iussit sibi
T.F.L. Testamento /titulum/ fieri legavit
T.F.M. Testamento fieri mandavit
T.F.P. Titulum fecerunt patri
T.F.R. Testamento fieri rogavit
TFSC. Tertiarii Franciscals a Sancta Cruce (Institutum Tertiariorum Franciscalium a S. Cruce loci Waldbreitbach)
T.F.V. Titulum fecit vivens
T.G. Tua Generositas
T.G.deditiss. Tuae Generositati deditissimus
T.H. Tua Humanitas
Th. 1. Theatinus (v.OT); 2. Theodorus; 3. theologia; 4. theologicus; 5. Thomas
th. /thal./ thalerus
Th.B. theologiae baccalaureus
Th.C. theologiae cultor
Th.D. theologiae doctor
The. /Theod./ Theodorus
Theol. /theol./ 1. theologia; 2. theologicus
Theol.Cult. theologiae cultor
Theol.D. theologiae doctor
Theol. et phil.dr. theologiae et philosophiae doctor
Theolog. 1. theologia; 2. theologicus
TheoI.Prof. theologiae professor
Theol.Stud. theologiae studiosus
TH.E.S. Tumulo hoc est sepultus
Thes. thesaurus
Th.&Med.Cand. theologiae et medicinae candidatus
Th.F.Sen. theologiae facultatis senior Thia theologia
Th.M. theologiae magister
Tho. Thomas
Thor.Bor. Thorunensis Borussus
th.prob. 1. thema probandum; 2. thesis probanda
Th.Prof. theologiae professor !
Th.St. theologiae studiosus
Thur. /Thuring./ Thuringus
T.I. 1. Testamento instituit /iussit/; 2. Titulum iussit
Ti./Tib./Tiberius
T.I.C. Tua Illustrissima Celsitudo

TI.C.L.I. Tumulo iusto cinerem locari iussit
T.I.D./t.i.d./terindie
Tigur. Tigurinus (<Ziirich)
TJllustr.G. Tua Illustrissima Generositas
Tit. /tit/1. titularis; 2. titulus
Titdeb. /titdeb./ titulo debito
TitPlen. /titplen./ titulo pleno
TitTot. /tit.tot/1. titulis totis; 2. titulo toto
Titul. 1. titularis; 2. titulus
Titular. titularis
T.L. Testamento legavit
TL.H.F.C. Testamento legavit, heres faciendum curavit
T.M. Tua Maiestas
T.M.C. Tua Maiestas Caesarea
T.M.Caes. Tua Maiestas Caesarea
T.M.P. Titulum memoriae posuit
T.N.E.deditiss. Tuae Nobilissimae Excellentiae deditissimus
T.N.L. Tu nos libera
T.N.P. Tuum Nomen Praestantissimum
T.N.Studios. Tuo Nomini studiosissimus
To. /to./1. tomus; 2. totus
Tob. Tobias
TO.B.Q. Tibi ossa bene quiescant
TO.C.D. Tertius Ordo Carmelitarum Discalceatorum Malabarensium
TOF. Tertius Ordo Franciscanus
Tolet. Toletanus (< Toledo)
T.O.M. Ter Optimus Maximus (Deus)
Tom. /tom./ tomus
TOP. Tertius Ordo Praedicatorum
T.O.R./TOR/ Tertius Ordo Regularis S. Francisci TORCap Tertius Ordo Regularis Capucinarum
TOReg Tertius Ordo Regularis (|TOR)
Torn. /Tornac./ Tornacensis (< Tournaf)
TORSF/A/ Tertius Ordo Regularis S. Francisci Assisiensis
TOSD. Tertius Ordo S. Dominici TOSF. Tertius Ordo Saecularis S. Francisci
tot. totus
TO.T.M. Ter Optimus Ter Maximus (Deus)
TotTit. /tottit/ 1. totis titulis; 2. toto titulo
T.P. 1. Testamento posuit; 2. Titulum posuit; 3. tribunus plebis; 4. Tua Prudentia
T.P. /T.p.,
t.p./1. titulo pleno; 2. titulo praemisso
t.p. tempore paschali
T.P.C. Testamento /titulum/ poni curavit
T.P.D. Titulum publice dedit
T.P.I. Testamento /titulum/ poni iussit
T.P.M. Titulum posuit memoriae
TPraest. Tua Praestantia
T.Prud./Prudent./ Tua Prudentia
TP.S.L. 1. Testamento poni sibi legavit; 2. Titulum proprio sumptu legavit
t.q. 1. tale quale; 2. talis qualis
T.R. Tua Reverentia TrTrappista(fOCR)
Tr. /tr./ tribunus
T.R.A. Tua Reverendissima Amplitudo
Tractat. 1. tractatio; 2. tractatus
trad. 1. traductio; 2. traduxit
Trans. /Transil./ Transilvania (Siedmiogrdd, Siebenbiirgeri)
transl. translatio
transm. 1. transmittatur; 2. transmittabat /transmisit/

transp. transposuit
T.R.D. Tua Reverendissima Dignitas /Dominatio/
T.R.&Illustriss.Cl. Tua Reverendissima et Illustrissima Clementia
Trevir. Trevirensis
Trid. /Trident./ Tridentinus
Traiect. Traiectinus (< Utrecht)
Traiecten. Traiectensis (< Utrecht)
trien. triennium
Trin. Trinitas
trl. translatio
TR.M.A. Tuae Regiae Maiestati addictissimus
Tr.P. tribunus plebis
trp. transposuit
Tr.Pl. /tr.pl./ tribunus plebis
Tr.Pot. tribunicia potestas
T.S. Tua Sanctitas
t.s. tibi soli
T.S.E. Testamento /titulum/ sibi elegit
T.Serenit.Electoral. Tua Serenitas Electoralis
T.S.&C. Tua Serenitas et Celsitudo
T.S.&P. Tua Sapientia et Prudentia
TS.F.I. Testamento suo fieri iussit
T.S.I. Testamento suo instituit /iussit/
T.S.L. Testamento /titulum/ sibi legavit
T.S.M. Tua Sacratissima /serenissima/ Maiestas
T.S.Majest. Tua Sacratissima /serenissima/ Maiestas
T.S.S. Tuus submissus servus*
TS.T.F.I. Testamento suo titulum fieri iussit
TS.T.L. Terra sit tibi levis
T.T. 1. Tibi terram; 2. Totus Tuus; 3. Tuus Totus
T.T. /t.t./ toto titulo
t.t. 1. terminus technicus; 2. titulo toto
tt. testes
TT.F.V. Testamento titulum fieri voluit
T.T.L. 1. Terra tibi levis; 2. Testamento titulum legavit
TT.L.S. Terra tibi levis sit
TT.L.V. Terra tibi levis volo /?/
tut. tutor
tut.noe. tutorio nomine
T.V. 1. Testamento voluit; 2. Titulo usus; 3. Tu vale
T.V.F. 1. Testamento voluit fieri; 2. Titulum vivus /vivens/ fecit
TV.V.I. Titulo, ut voverant, inscripto
Typ. /typ./ 1. typographia; 2. typographicus; 3. typographus; 4. typus
TypAcad. typographus academicus
Typogr. typographus
Typogr.Reg. typographus regius
U
U. 1. universalis; 2. universus; 3. Ursula
U. /u./ 1. Urbs (= Roma); 2. ut; 3. utriusque; 4. uxor
u. 1. ubi; 2. ultimus; 3. ultra; 4. unus; 5. usque; 6. utendus
u.a. usque ad
u.a.f. ut aliquid fiat
U.B.&P.S.D. Utriusque Bavariae et Palatinatus Superioris Dux
U.C. /u.c./ Urbis Conditae
U.F. Unitas Fratrum
Ugt. unguentum
u.i. 1. ut infra; 2. utriusque iuris
U.I.D. /UID,
UJ.D.,
Uj.d./ utriusque iuris doctor
U.J.D.&P.P. utriusque iuris doctor et professor publicus

U.I.L. utriusque iuris licentiatus
UI.O.G.D. /UIOGD/ Ut in omnibus glorificetur Deus (Regula Sancti Benedicti c.57 = 1 Petr 4,11)
ul. videlicet
Ulric. Ulricianus (pastor, rector)
ult. ultimus
ultim.honor.e.fac. ultimi honoris ergo faciebat
ulto. ultimo
ultobserv. ultimae observantiae (causa)
U.M.D. universalis medicinae doctor
U.M.Dr /UMDr/ universalis medicinae doctor
Und.m.v. undecim milia virginum (= S. Ursula cum virgibus martyribus)
ung. unguentum
Univ. /Univers./ universitas
Univ.Typogr. universitatis typographus
u.p.m. unus pro multis
up.n.o. Ultra posse nemo obligatur
urb. urbs
u.s. ut supra
us. usus
usq. usque
US.S.C. Utriusque Silesiae Supremus Capitaneus
ust. ustus
usurp. usurpandus
ut. uterinus
ut dict. ut dictum
utend. utendus
uterin. uterinus
Utin. /Utinen./ Utinensis (< Udine)
ut inf. ut infra
utr. utriusque
utr.iur. utriusque iuris
Utr.Jur.Doct. utriusque iuris doctor
Utr.Sign. utriusque signaturae
ut s. ut supra ut
seq. ut sequitur
ut sup. ut supra
ux. uxor
Uxoi uxori
V
V. 1. ullus; 2. universalis; 3. unus; 4. Urbs (= Romd); 5. ut; 6. utriusque; 7. uxor; 8. valetudo; 9. Vandali; 10. Varmiensis; 11. vellus; 12. Venetus; 13. veni (imperat.); 14. veritas; 15. vertente (Ded); 16. vices; 17. Victoria; 18. virtus; 19. vita; 20. vivens; 21. vivus; 22. voluit; 23. vovet /-it/; 24. Vratislaviensis V quinque
V. /v./ 1. vale /vales/; 2. venerabilis; 3. venerandus; 4. venia; 5. verbum; 6. vertat; 7. vester; 8. vetus; 9. vicarius; 10. vidi; 11. vidua; 12. vir; 13. virgo; 14. vivat; 15. vixit; 16. volente (Deo); 17. volo; 18. volumen; 19. votum
v. 1. vaccinatio; 2. valor; 3. varius; 4. vel; 5. venenum; 6. vero; 7. versus; 8. verte; 9. vertas /vertatur/; 10. via; 11. vice; 12. vide; 13. videas /videatur/; 14. vidimus; 15. vigor; 16. vis; 17. vox
v. /v°/ verso v vel •v versus
VA. 1. Vestra Amplitudo; 2. vices agens; 3. Vir Amplissimus; 4. Votum animo
V.A. /v.a./ Vixit annos /annis/
Vac. vacuum

vac. 1. vacans; 2. vacat
V.A.E. Virginis Annuntiatae Eques
V.A.&F. Viri Amplissimi et Fautores
V.A.&H. Vestra Amplitudo et Humanitas
V.A. et P. Vestra Amplitudo et Prudentia
VA.I.D. Vivus aram iussit dedicari
V.A.L. 1. Vixit annos quinquaginta; 2. Votum /vovit/ animo libenti
Val. 1. Valachia (Woloszczyzna); 2. Valerianus
val. /valed./ valedixit Vall Vallombrosanus (v.CVUOSB)
VA.L.S. Votum animo libenti solvit
VAmpl. Vestra Amplitudo
VAmpl.&Pr. Vestra Amplitudo et Prudentia
V.Ampliss.S.D. Viro Amplissimo salutem dicit
V.A.N. et D. Vestra Amplitudo, Nobilitas et Dignitas
var. 1. variatio; 2. varietur; 3. varius
var.lect. varia lectio
Varmien. Varmiensis
Vars. Varsaviensis
VAS.D. Viro Amplissimo salutem dicit
VA.S.L.M. Votum animo solvit libenti merito
Vat. /Vatic./ Vaticanus
V.B. 1. Vestra Beatitudo; 2. Vestra Benevolentia; 3. Vir bonus; 4. Viro benemerenti
V.B.D. Utriusque Bavariae Dux
V.B. et S.P.D. Utriusque Bavariae et Superioris Palatinatus Dux
V.B.S. Vir bonus sanctus
V.C. 1. Urbis Conditae; 2. Vale coniux; 3. venerabile capitulum; 4. Vestra Celsitas /Celsitudo/; 5. Vir consularis; 6. Vivens /vividus/ curavit; 7. Voti compos
V.C. /v.c./ Vir Clarissimus /Clarus/
v.c. 1. verbi causa; 2. vigore commissionis
V.C.Add. Vestrae Celsitudini addictissimus
VC.A.V.P. Vir clarissimus agens vices praesidis
VC.C.F. Vale coniux carissima feliciter
V.C.D. Vestrae Celsitudini deditissimus
VC.D.D. Vir clarissimus dedit dedicavit
V.Cel. /v.cel./ Vir Celeberrimus
V.C.F. /v.c.f./ Vivat, crescat, floreat
VC.F.E. Verbum caro factum est
V.Cl. /v.cl./ Vir Clarissimus
VC.L.M. Voti compos libens merito
V.C.M. Vestra Caesarea Maiestas
V.C.P. Vivens curavit ponendum
VC.P.P. Vivens curavit propria pecunia
VC.P.T. Vivens curavit poni titulum
V.C.S. Vestrae Celsitudini subiectissimus
VC.S.D. Viro Clarissimo salutem dicit
VC.S.P.D. Viro Clarissimo salutem plurimam dicit
V.D. 1. Venerabilis /Venerandus/ Dominus; 2. Verbum Dei /Domini/; 3. Verbum Divinum; 4. Vestra Dignitas; 5. Vestra Dominatio; 6. Vir devotissimus /devotus/; 7. Vir doctus; 8. Vivens dedit; 9. Vivus /-a/ dedit /dedicavit/; 10. Votum dedit
v.D. volente Deo /Domino/
V.DA. 1. Vale dulcis amica /amice/; 2. Vale dulcis anima; 3. Verbi Dei administer; 4. Vixit duobus annis
Vdal. Udalricus
V.D.D. 1. Vivens dono dedit; 2. Voto dedicatum
V.D.M. 1. Verbi Dei /Divini/ magister; 2. Verbi Divini minister
V.D.MJ^E./E./ Verbum Dei /Domini/ manet in aeternum /eternum/
VD.P.S. 1. Vir devotus privato sumptu; 2. Vivens dedit proprio

sumptu; 3. Vivens de pecunia sua
V.D.R. Vestra Dominatio Reverendissima
vidt. vidit
V.E. 1. Venerabilis Episcopus; 2. Vestra Excellentia; 3. Vir Egregius;
4. Vir Eminentissimus; 5. Votum eius
v.e. vide etiam
VE.A.V.P. Vir Egregius agens vices praesidis
vect. vectura
V.E.D. Vestrae Excellentiae deditissimus
VE.D.N.M.Q.E. Vir Egregius devotus Numini Maiestatique eius
V.E.F. 1. Viro Egregio fecit; 2. Vivens
ei fecit; 3. Vivens erigi fecit
VE.L.R. Vidua et liberi relictii
VE.M.A. Vale et me ama
Ven. Venetiarum
Ven. /ven./ 1. venerabilis; 2. venerandus
venal. venalis
Vend. venditor
vener. 1. venerabilis; 2. venerandus
Venet. 1. Venetiarum; 2. Venetus
VenetPrinc. Venetiarum Princeps
Ven.Min.Cand. venerabilis /venerandi/ ministerii candidatus
Ver. Veronensis
ver. verus
Verb.Div.Min. Verbi Divini minister
verb.sap. verbum sapienti (satis est)
Veron. Veronensis
vert. 1. vertatur; 2. verte
vesp. 1. vesper; 2. vespertinus
vespert. vespertinus
Vest.C.M. Vestra Caesarea Maiestas
vet. 1. veterinarius; 2. vetus
v.et. vide etiam
V. et H. virtuti et honori
V.et Liberi M.H.M.P.C. Vidua et liberi maestissimi hoc monumentum poni curaverunt
V.&M. virgo et martyr
V.&N.T. Vetus et Novum Testamentum
V. et P. vitam et pacem /prosperitatem/
V.&R.D. Venerabilis /venerandus/ et Reverendissimus Dominus
VetTest. /vet.test./ Vetus Testamentum
V.E.V.Valeetveni
V.Excell. Vestra Excellentia
V.F. 1. Vale feliciter; 2. Venerabilis Frater; 3. Vir Fidelissimus;
4. Vir Fortis; 5. Vivens fecit; 6. Vivi /-ae/ fecerunt; 7. Vivus /-a/
fecit; 8. Voluit fieri; 9.
Votum fecit
V.F./v.f./Verbafecit
v.f. verso folio
V.F.C. 1. Vivens faciendum curavit; 2. Vivus fieri curavit
VF.D.M. Vivens fecit Diis Manibus
V.F.F. Vivens fieri fecit
VF.H.M.H.N.S. Vivens fecit hoc monumentum, heredes non sequitur
V.F.M. Vivens fecit monumentum
VF.M.N.S. Vivens fecit monumentum nomine suo
V.F.S. 1. Vivens fecit sibi; 2. Voluit fieri monumentum
VF.S.E.S. Vivens fecit sibi et suis
VF.S.S. 1. Vivens fecit sibi sepulcrum; 2. Vivens fecit sibi suisque
V.F.T. Vivens fecit titulum
V.G. 1. Vestra Generositas; 2. Vestra Gratia; 3. vicarius generalis
v.g. verbi gratia

V.G.C. Vestra Generosissima Celsitudo
V.Gen.&Clem. Vestra Generositas et Clementia
V.G.&D. Vestra Generositas et Dignitas
V.G. et Magn. Vestra Generositas et Magnificentia
v.gr. verbi gratia
V.Gr. /v.gr./ Vestra Gratia
V.H. 1. Vestra Humanitas; 2. Vir Honestissimus /Honestus/
V.1.1. Vestra Illustritas; 2. Vir Illustris
V.I. /v.i./ utriusque iuris
v.i. vide infra
V.LA.Q. Viri niustrissimi Amplissimique
V.I.C. 1. utriusque iuris candidatus; 2. Vestra Illustrissima Celsitudo
Vic./vic./vicarius
Vic .Apost. vicarius apostolicus
Vic.Capit. vicarius capitularis
Vicecanc. vicecancellarius
vicecapit. vicecapitaneus
viceprov. viceprovincialis
Vic.Gen. vicarius generalis
vicinar. vicinarius
vic.in
spir.gen. vicarius in spiritualibus generalis
V.I.D. 1. utriusque iuris doctor; 2. Vestra Illustrissima Dominatio
Vid. /vid./1. vide; 2. videatur; 3. vidimatio; 4. vidimatus; 5. vidimus; 6. vidua; 7. viduus
vidim. 1. vidimus; 2. vidimatus; 3. vidimatio
vig. 1. vigilia; 2. vigor
vig.cont vigore contracti
vig.decr. vigore decreti
vig.mand. vigore mandati
V.I.L. utriusque iuris licentiatus
V.111. Vestra Illustritas
V.111.D. Vestra Illustrissima Dominatio
Vinc. Vincentius
Vind. Vindobonensis (< Wien)
v.inf. vide infra
V.inl. Vir Inlustris
Virg.Mart. virgo martyr
Virt. virtus
Vir.un. viribus unitis
V.I.S. verba infra scripta
vis. visus
VI.S.L.M. Votum illis solvit libens merito
vit. vita
vittr. vitricus
VI.V.I.T. Unicus Iesus Unitas in Trinitate (M. Luther)
vix. vixit
V.L. Vir Laudabilis
VI. Vladislaus
v.l. 1. varia lectio; 2. vide locum
vl. videlicet
V.LA.S. Votum libenti animo solvit
VL.L.M.S. Votum libens laetus merito solvit
VL.L.S. Votum libentissime solvit
V.L.M. Votum libens merito
VL.M.S. 1. Vivens locavit monumentum sibi; 2. Vivens locum monumenti sibi; 3. Votum libens merito solvit
V.L.P. Voto libens posuit
VL.P.M. Voto libens posuit merito
V.L.R. Votum libens reddit

V.L.S. 1. Votum libens solvit; 2. Votum libentes solverunt
VL.S.I. Votum libens solvi iussit
VL.S.M. Votum libens solvit merito
V.M. 1. Vestra Magnificentia; 2. Vestra Maiestas; 3. Virgo Maria; 4. virgo martyr; 5. Vir Magnus; 6. Vivens mandavit; 7. Volens merito; 8. vis maior
V.M.D. 1. universalis medicinae doctor; 2. Vestrae Magnificentiae /Maiestati/ deditissimus; 3. veterinariae medicinae doctor
VM.F.M. Vivens monumentum fieri mandavit
V.M.L. universalis medicinae licentiatus
VM.L.P. Vivens monumentum libens posuit
VM.L.S. Votum merito libens solvit
V.M.P. 1. Vestra Magnificentia (et) Praecellentia*; 2. Vivens monumentum posuit
V.M.S. 1. Vestrae Magnificentiae /subiectissimus/; 2. Votum merito solvit
V.N. Vir Nobilissimus
v.n. vicario nomine
VN.S.D. Viro Nobilissimo salutem dicit
V.O. Vir Optimus
Vo. /vo./ verso
voca. /vocat/ vocatus
V.Off. vicarius officialis
vo.fol. verso folio
Vol. /vol/1. volens; 2. voluit; 3. volumen
vol.deb. Voluit debito (transmittere)
voll. volumina
Vol.Lub.P.I. Volens lubens poni iussit
V.O.P. Viro Optimo posuit
V.P. 1. Venerabilis /Venerandus/ Pater; 2. Vestra Paternitas; 3. Vestra Prudentia; 4. Vir Perfectissimus /Perfectus/; 5. Vir Probus; 6. Vir Prudentissimus; 7. Vivens posuit; 8. Vivus /-a/ posuit; 9. Votum /-o/ posuit
v.p. vide paginam
VP.A.V.P. Vir Perfectissimus agens vicens praesidis
V.P.C. Vivens poni curavit
V.P.D. 1. Venerabilis /Venerandus/ Pater Dominus; 2. Vestrae Prudentiae deditissimus
V.P.F. 1. Uxor piissima fecit; 2. Venerabilis /Venerandus/ Pater Frater
V.P.Fr. Venerabilis /Venerandus/ Pater Frater
VP.L.M. Votum posuit libens merito
V.P.M. Votum posuit merito
V.P.R. Vestra Paternitas Reverendissima
V.Pr. Venerabilis /Venerandus/ Pater
V.P.S. 1. Vivens posuit sibi; 2. Voluit pecunia sua; 3. Votum pro salute
VP.S.L.M. Votum publicum solvit libens merito
V.Q.F. Valeat qui fecit
VQ.S.L.M. Votum quidem solvit libens merito
V.R. 1. Vestra Reverentia; 2. Victoria Regina; 3. Vir Religiosus; 4. Vir Reverendissimus; 5. Votum reddit
Vr. /Vra., Vrat./ Vratislaviensis
V.R.D. Vestra Reverendissima Dominatio
V.R. et N. Vir Reverendissimus et Nobilissimus
V.R.I. Victoria Regina Imperatrix
VR.L.M. Votum reddit libens merito
V.R.M. Vestra Regia Maiestas
V.R.P. Vestra Reverendissima Paternitas
VR.S.D. Viro Reverendissimo salutem dicit
Vr.Sil. Vratislaviensis Silesius

V.S. 1. Vale salve; 2. Vester Servitor; 3. Vestra Sanctitas; 4. Vestra Sublimitas; 5. Vir Sanctus; 6. Vir Spectabilis; 7. Vivant sequentes; 8. Vivat sequens; 9. Vivens sibi; 10. Vivens solvit; 11. Vivens statuit; 12. Voto soluto; 13. Voto suscepto /Votum susceptum/; 14. Votum solvit; 15. Vratislaviensis Silesius

v.s. vide supra

vs. /vs/ 1. versiculus; 2. versus (adverbiurri); 3. versus

V.S.ac M.D. Vestra Spectabilis ac Magnifica Dominatio

VS.A.L. Votum solvit animo libenti

VS.A.L.P. Voto suscepto animo libenti posuit

V.Sanctas Vestra Sanctitas

V.S.D. Voto suscepto dedit

V.Sinctas Vestra Sinceritas

VS.D.D. 1. Voto suscepto dono dedit /dedit dedicavit/; 2. Votum solventes dono dant

VS.D.M. 1. Vivus sibi dedicavit monumentum; 2. Voto soluto Diis Manibus

VS.D.S.L.M. 1. Vivens sibi de suo locum monumenti; 2. Votum solvit de suo libens merito

VS.E.S.F. Vivens sibi et suis fecit

V.S.F. 1. Vivi sibi fecerunt; 2. Vivus sibi fecit; 3. Voto suscepto fecerunt; 4. Votum solvit feliciter

VS.F.C. Voto suscepto fieri curavit

VS.F.I. Vivus sibi fieri iussit

VS.I.F. 1. Vivens sibi iussit fieri; 2. Voto suscepto iussit fieri

V.S.L. 1. Vivens sibi legavit; 2. Votum solvit libens

VS.L.A. Votum solvit libenti animo

VS.L.A.S. Votum susceptum libenti animo solvit

VS.L.L. Votum solvit laetus libens /libentissime/

VS.L.L.M. 1. Vivens sibi legavit locum monumenti; 2. Voto suscepto libentissime merito; 3. Votum solvit laetus libens /libentissime/ merito

VS.L.M. 1. Vivens sibi legavit monumentum; 2. Votum solvit libens merito

VS.L.M.H.D.S.P. 1. Vivens sibi legavit monumentum hoc de sua pecunia; 2. Votum solvit libens merito hoc de sua pecunia

VS.L.M.P. Vivens sibi locum monumenti posuit

VS.L.P. Voto suscepto libens posuit

V.S.M. 1. Vestra Sacratissima /Serenissima/ Maiestas; 2. Votum solvit merito

VS.M.L. Votum solvit merito libens

V.S.P. 1. Vivens sepulcrum posuit; 2. Vivens sibi posuit; 3. Voto suscepto posuit

v.s.p./pl./ verte /vertas/ si placet

VS.P.L.D.D.D. Voto suscepto posuit libens, dono dedit dedicavit

VS.P.L.L.M. Voto suscepto posuit laetus libens /libentissime/ merito

VS.P.S.S. Votum susceptum pecunia sua solvit

V.S.R. Vir Summe Reverendus

VS.R.M. Vestra Sacratissima /Serenissima/ Regia Maiestas

V.S.S. 1. Vivens sibi statuit; 2. Vivens sibi suisque; 3. Votum sacrum solvit; 4. Votum susceptum solvit

VS.S.L.A. Votum susceptum solvit libenti animo

V.SS.LA. Votum solverunt libentibus animis

VS.S.L.M. 1. Vivens sibi statuit locum monumenti; 2. Vivens sibi suisque locavit monumentum; 3. Votum solverunt libentes merito; 4. Votum susceptum /voto suscepto/ solvit libens merito

VS.S.P.DD. Voto suscepto sua pecunia dedicavit

V.T. /VT/ Vetus Testamentum

vt. 1. uterinus; 2. vidit

vte. /vteri./ uterinus
V.T.F. Vivens titulum fecit
VT.F.I. Vivens titulum fieri iussit
Vtr.Sign.Refer. Utriusque Signaturae referendarius
vt seq. ut sequitur
vt sup. ut supra
Vu. Vulgata
vul. /vulg./ vulgaris
Vulg. Vulgata
V.V. 1. Ut vovit /-erunt, -erat/; 2. Vivus vivae; 3. Votum vovit; 4. voverant
VV. 1. viri; 2. viventes
v.v. vice versa vv, voces
VV.AA. Viri Amplissimi
VV.AA.NN.PP.ac EE. Viri Amplissimi, Nobilissimi, Prudentissimi ac Eruditissimi
VV.CC. 1. Vestrae Celsitudines; 2. Viri Clarissimi; 3. Viri consulares
VV.DD. 1. Viri Docti /Doctissimi/; 2. Viri Domini
VV.E.E. Viri Egregii
V.V.F. Vivus vivae fecit
VV.FF. 1. Venerabiles Fratres; 2. Viventes fecerunt
VV.FF.NN. Venerabiles Fratres Nostri
VV.LL. /vv.ll./ variae lectiones
VV.L.M. Ut vovit libens merito
VV.MM. et AA. Viri Magnifici et Amplissimi
VV.NN.&AA. Viri Nobilissimi et Amplissimi
V.V.P. Vivus vivo posuit
VV.P.P. Viri Perfectissimi
VV.S.L.M. Ut voverat solvit libens merito
VV.SS. Viri suprascripti
VV.S.S.F. Viris suprascriptis fecit
V.V.V. Vale, vale, vale
W
W. 1. Wandali; 2. Wenceslaus; 3. Westphalia; 4. Westphalicus; 5. Wilhelmus; 6. Wirttembergensis; 7. Wolfgangus; 8. Wratislaviensis
W.D. Westphaliae Dux
Wilh.Wilhelmus
Wint. Wintoniensis (< Winchester)
Wirceb. /Wirceburgen./ Wirceburgensis (< Wiirzburg)
Wirtemb. Wirtembergensis
Wladisl. Wladislaviensis (< Wloclawek)
Worm. /Wormat./ Wormatiensis (< Worms)
W.R. Wilhelmus Rex
Wrat. Wratislaviensis
Wratisl.Sil. Wratislaviensis Silesius
X
XPS. Christus XS Christus
Xtiani Christiani
XV decemvir
X. 1. Christus; 2. crux
X decem
Xbr December
XP Christus
XPC. /xpc/ Christus
Y
Y./y./Yesus
Y.M. Yesus Maria